Erzurum tarım ve hayvancılığı için daha fazla destek

Bir tarım ve hayvancılık şehri olan Erzurum'da iki sektör de can çekişiyor. Üreticiler daha fazla destek bekliyor. Uzmanlar tarım arazilerinin ve işletmelerin küçüklüğünün maliyetleri artırdığını söylüyor. **Sertan**

Ocak ♦ Sayfa 13

İtfaiye hazır Ama önce tedbir!

■ Erzurum Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü 100 kişilik ekibiyle üç vardiya halinde görev yapıyor. Yangına müdahale için her an hazır olduklarını ve ihbar üzerine 15 saniyede yola çıktıklarını belirten İtfaiye Çavuşu Hüseyin Çakmak, her şeye rağmen vatandaşların tedbirli olması gerektiğini hatırlattı. Erzurum'daki yangınların yüzde 80'inin eski elektrik tesisatlarından kaynaklandığını kaydeden Çakmak, doğalgazın yaygınlaşmasıyla birlikte yangınlarda azalma olduğunu da söyledi. **Emre Ceylan ♦ Sayfa 7**

Yıl: 15 Sayı: 94
Kasım-Aralık 2017

Atatürk İletişim

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğrenci Uygulama Gazetesi

Fuat Taşkesenligil:

Erzurum 2026'ya hazırlanıyor

■ Universiad ve EYOF organizasyonlarını başarıyla gerçekleştiren Erzurum'un adı 2026 kış olimpiyatlarıyla anılıyor. Erzurum'un kış sporları başkenti olduğunu belirten Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Fuat Taşkesenligil, olimpik hazırlık merkezlerinde 2026 için hazırlık yaptıklarını söyledi. **Özhan Baltacı ♦ 19**

Şehirle mesafeyi kaldıracağız

■ Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, şehirle aralarındaki mesafeyi kaldıracak projeler gerçekleştirdiklerini belirtti. Çomaklı, "Yerel paydaşlarımızla bir araya gelme fırsatlarını oluşturarak toplantı ve bilimsel projeleri gerçekleştiriyoruz. STK'larla toplanıyor, görüş alış-verişinde bulunuyoruz." dedi.

■ AR-GE, inovasyon ve teknolojiye önem verdiklerini söyleyen Çomaklı, "Akademik, bilimsel programlarımızda, hatta üniversitemizin her birimi ile ilgili olarak küresel geçerliliği olan yenilikleri yakından takip edecek ve hayata geçireceğiz." diye konuştu. **Yakup Türk ♦ Sayfa 9**

Prof. Dr. Ömer Çomaklı

Çomaklı Atatürk İletişim'e konuştu

Bir kulüpten daha fazlası

EMSA Atatürk

■ Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin oluşturduğu EMSA Atatürk adlı öğrenci kulübü, yürüttüğü faaliyetler ve projelerle dikkat çekiyor. Kulüp üyesi öğrenciler, köy okullarında sağlık taraması yapıyor, yaşlı bakım evlerinde yaşlılara, avm'lerde vatandaşlara sağlık hizmeti veriyor. **Çiğdem Kutanis ♦ Sayfa 14**

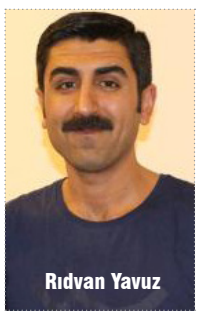

Rıdvan Yavuz

Atatürk İletişim'e iki ödül

■ Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden Rıdvan Yavuz yazıp yönettiği Kuyu filmi ile 3. Altın Baklava kısa film festivalinde birinci oldu. RTS Bölümü öğrencilerinin kısa filmleri Bozuk Saat ise Boğaziçi Film Festivalinde en iyi filmler arasına girdi. Dekan Prof. Dr. Naci İspir öğrencileri başarılarından dolayı kutladı. ♦ **Sayfa 16-17**

Atatürk İletişim Haber Hattı
0 442 231 51 61
htemizturk@atauni.edu.tr

Sağlıkta iletişim nasıl olmalı?

SİS 2017 Erzurum

Uluslararası Sağlık İletişimi Sempozyumu (SİS 2017) Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi ve Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi iş birliğiyle bu yıl üçüncü kez düzenlendi. Atatürk Üniversitesi'nin evsahipliğindeki sempozyuma sağlık sektöründen çalışanlar ve akademisyenler katıldı. Katılımcılar sağlıkla iletişimin sağlıklı bir toplum için çok önemli olduğuna vurgu yaptı. İki gün süren sempozyumda sağlık haberciliği, hasta-hekim ilişkileri, sağlık sistemindeki sorunlar tartışıldı. ♦ **Sayfa 11**

İspir fasulyesi pahalı geldi!

■ İspir fasulyesi son yıllarda başta İstanbul ve Ankara olmak üzere birçok ilde damakları tatlandırmaya başladı. Ünlü Hüsrev Lokantasının sahibi Selahattin Hüsrev, "Müşteri bu lezzeti bilip buna geliyor." dedi. Erzurum'daki lokantalar ise fiyatını yüksek buldukları için İspir fasulyesinin kullanmıyor. **Sultan Dağcı ♦ Sayfa 5**

Hancı'nın hedefi olimpiyat altını

■ Doğan Hancı okçuluğa Erzurum'un Tortum ilçesinde çok zorlu şartlarda başladı; azmi ve çalışkanlığı sayesinde 2012 Londra Paralimpik Oyunlarında bronz madalya almayı başardı. Milli sporcunun sıradaki hedefi 2020 Paralimpik Oyunları'nda altın madalya almak. **Elif Şahin ♦ Sayfa 8**

Özben'den sosyolojiyi okutacak roman:

SOSYOLOJİK KAFA

Sayfa 8

Erzurum, Bosna'ya İstanbul'dan daha yakın

Mevlid-i Nebi haftası kapsamında Erzurum'da Hüsn-i Hat sergisi açıldı. Bosna Hersek'ten gelen ilahi grubu ve İstanbul Akademi Türk Musiki Korosu konser verdi. Geceye katılan Prof. Dr. Cazim Hadzimejlic, "Erzurum, Bosna Hersek'e İstanbul'dan mesafe olarak daha uzaktır ama bize daha yakındır. Çünkü aramızda çok kuvvetli kardeşlik bağları vardır." dedi.

Mevlid-i Nebi haftası kapsamında Erzurum'da çeşitli etkinlikler düzenlendi. Etkinlikler kapsamında Saraybosna Üniversitesi ile Atatürk Üniversitesi iş birliğiyle Hüsn-i Hat sergisi açıldı. Sergi-nin yanı sıra Bosna Hersek'ten gelen ses sanatçıları da sahne aldı.

Gecede konuşan Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölüm Başkanı Doç.Dr. Selim Doğan, iki ülke arasında geçmişten gelen bir gönül bağlarının olduğunu ve ilişkilerin bu tarz etkinliklerle daha kuvvetleneceğini belirtti. Uzun senelerdir ortak bir mirası korumak için çalışan bu iki ülkenin tek amacının sevgi coğrafyası oluşturmak olduğuna da değinen Doğan, konuşmasına şöyle devam etti: "O topraklarda çok ağır soykırımlar yaşandı. Biz Türk milleti olarak zamanında onlara kucak açtık, yardımlarımızı esirgemedik. Keza onlar da biz ne zaman dara düşsek yardımımıza koştular. Bugün de temel amacımız hem Bosna'dan kalkıp gelen ilahi korosu hem de İstanbul Akademi Türk Korosunun ezgileriyle güzel bir atmosfer yaratmak. Bu tarz etkinliklerimiz devam edecek ve aramızda oluşan dostluk ve samimi bağlar hep sürecek."

Saraybosna Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinden Prof. Dr. Cazim Hadzimejlic Erzurum'a ilk kez geldiğini belirterek yetkililere davetlerinden ötürü teşekkür etti. Erzurum'un her zaman Bosna Hersek ile ilgili konularda duyarlı olduğunu ve yardım elini hep uzattığını anlattı. Bundan dolayı çok mutlu olduklarını ifade eden Cazim Hadzimejlic, "Erzurum, Bosna Hersek'e İstanbul'dan mesafe olarak daha uzaktır ama bize daha yakındır. Çünkü aramızda çok kuvvetli kardeşlik bağları vardır. Bosna Hersek geçmişten bugüne kadar birçok tarihi ve dini motiflerle zengin bir kültüre sahiplik ediyor. Zaten şu anki başkentimiz bir Mevlevihane üzerine konumlandırılmış vaziyette. Her ne kadar tahribata uğramış olsa bile Mevlevilik Bosna'da sürüyor. Yani manevi bir paydada sizlerle buluşmak, çalışmalar yürütmek bizler için çok kıymetli. İnşallah bu durum hep devam eder." diye konuştu.

Doç. Dr. Selim Doğan

Gecede Saraybosna'dan gelen müzik topluluğu ilahilerini seslendirirdi ve sema gösterisi yapıldı. İlerleyen saatlerde ise İstanbul Akademi Türk Korosu bir konser verdi. Gecenin bitiminde davetliler iki üniversitenin ortaklaşa hazırladığı Hüsn-i Hat sergisini gezdi.

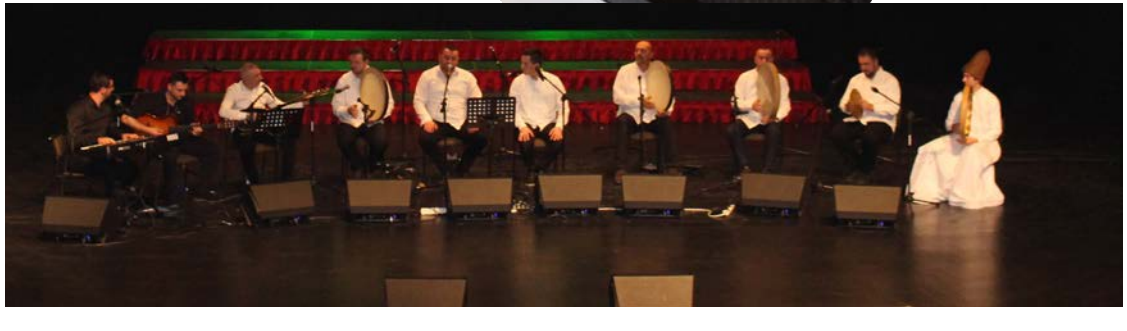

'Eğitimsiz' fotoğraf çekilmez

Fotoğrafçılık profesyonel bir iş olmasına rağmen 'düğün fotoğrafçılığı' sebebiyle son yıllarda itibar kaybına uğradı. Makinesi olan herkesin bu işi yapmaya başlamasıyla eğitim alınmadan çekilen ve duygudan yoksun fotoğraflar her tarafta karşımıza çıkmaya başladı.

Bir ithalatçı firmanın sahibi de olan ünlü fotoğraf sanatçısı Jirayr Gamsaragan fotoğraf çekiminin profesyonel bir iş olduğunu fakat son zamanlarda düğün fotoğrafçılığı adı altında yaygınlaşan bu işin eğitimsiz kişiler tarafından sırf maddiyat için rağbet gördüğüne dikkat çekti. Yanlış bilinen doğruları tüketiciye göstermek için bu yola çıktıklarını söyleyen Gamsaragan, insanların sadece duyduklarına inanıp araştırmadan karar verdiklerini, bu yüzden bu gibi tanıtımlara başladıklarını ve zaman içinde oldukça faydasını gördüklerini belirtti.

Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde bir etkinliğe katılan Gamsaragan düğün fotoğrafçılığının son 5 yılda arttığına dikkat çekti. Türkiye'de bir düğün fotoğrafçılığı bunalımı olduğunu, 5 yıl içinde 15-20 bin tane fotoğrafçı türediğini söyleyen Jirayr Gamsaragan, sayının artmasının çok iyi bir şey olduğunu fakat ciddi ve düzgün bir eğitimden geçmeden bu işe başlanmasını doğru bulmadığını belirtti: "Üniversite öğrencileri başımızın üstüne. Çünkü bir şeyler öğrenerek buradan çıkıyorlar. Öbürleri ne bileyim ustalarından falan bir şey görüyorlar; kendini geliştirseler itirazım yok; bazıları da kendini hiç geliştirmiyor, yanlış bilgilerle donanmış vaziyette gidiyorlar. Onlar da kendilerine göre bir çevre ediniyorlar; onlar da onları etkiliyorlar."

Fotoğrafın yerini video alacak

Son zamanlarda video ile fotoğrafın içiçe geçtiğini belirten Gamsaragon belki bir iki sene içinde fotoğrafın yerini tamamen videonun alacağını, şimdiden insanların sosyal medya hesaplarında durağan fotoğraf yerine hareketli video paylaştıklarına dikkat çekti.

Teknolojinin hızla ilerlediğine de vurgu yapan Gamsaragan, "10 sene önce bana dijital fotoğraf şöyle böyle dedikleri zaman dedim ki beni hiç uğraştırmayın beni mezara götürün, dijitale hiç bulaştırmayın, kafam basmaz benim dijitali. Ne kadar büyük bir yanılgı içinde olduğumu 10 yıl içinde gördüm. İnanılmaz süratli gelişti." dedi.

Jirayr Gamsaragan, keyifli ve eğlenceli bir sunum yaptı.

Güzel sanatlar Fakültesi, fotoğraf bölümü öğrencileri için düzenlenen etkinliğe katılan Jirayr Gamsaragon fotoğraf sanatı, teknikleri ve fotoğraf makineleri ile ilgili bir sunum yaptı. Esprili sohbetiyle öğrencileri güldüren sanatçı, ürünlerin dayanıklılığını öğrencilerin katılımıyla test etti. Dört buçuk saat süren etkinliğe İletişim Fakültesi Gazetecilik bölümü öğrencileri de katıldı. **>> İFHA**

Zamana direnen mekânlar

İnsanoğlunun, zaman ilerledikçe geçmişiyle arasındaki bağlantı kopmaya yüz tutuyor. Gelişen teknoloji, yeni çıkan markalar, yeni açılan mekanlar.. Bunlar insanı modernleştiriyor zannedilirken aslında asıl ilkelliği ön plana çıkarıyor. Kişi özünden, kendine has olandan, doğal olandan uzaklaştıkça insani tüm duyguları da bununla birlikte kayboluyor. 'Modern' çağda dikilen doğallıktan yoksun yüksek binalar, hepsi birer hapishaneyi andıran apartman daireleri, artık neredeyse her adım başına dikilen AVM'ler ve bununla birlikte gelen yoz kültür, insanla mekan arasındaki o derin bağı tamamen silip götürmek üzere. Eskinin binbir emek ve incelikle yapılmış o taş evleri, doğayla barışık mekanları, içinde sobası tüten çay ocaklarının çoğu kaderine terk edilmiş durumda. Fakat hala bir yerlerde bu enkazları yaşayan yerlere çeviren ve tarihi tekrar diriltmeye çalışan güzide insanlar da mevcut. Erzurum'da ise eski yerleşim yerleri olan konakları ve taş evleri şimdilerde özü korunmuş bir biçimde mekan olarak görmek mümkün. Bu mekanları işletenlerin ortak mesajı ise tarihe ve yaşanmışlığa sahip çıkmak. Erzurum'da geçmişte konut olarak kullanılan konaklar ve taş evler, genellikle ailelerin büyük şehirlere göç etmesi nedeniyle kendi kaderine terkedilmiş durumda. Tarihi yüzyıllar öncesine dayanan bu konutlar çok ince mimariye sahip ve yapılarında eski bir kültürü barındırıyorlar. Kimisi çoktan enkaz haline gelmiş durumdayken kimisinin sadece birkaç duvarı ayakta ve zamana direniyor. Bu yapıları korumak için yerel yönetim tarafından maalesef detaylı bir çalışma hayata geçirilmemiş. Belki bir iki tane konak restore edilmiş o kadar. Genellikle özel girişimcilerin çabalarıyla hayata dönen bu mekanlardan bazıları şimdilerde işletme olarak kullanılıyor. Tarihi dokuyu bozmadan restore edilmeye çalışılan bu yerler AVM kültürüne direnmekte ısrarlı.

Manolya Bulut

Tarihi 150 yılın üzerinde olan ve geçmişte bir dönem askeri lojman işlevi de gören Saklıkonak'ta 1990 yıllarına kadar bir aile oturuyorken şimdi işletme olarak kullanılıyor. İçerisinde 6 tane oda, bir seki ve mutfak bulunan konak, 15 yıl önce restore edilerek kullanıma açılmış. Saklıkonak'ın işletmecisi Selami Abbasoğulları eskiden bu tür evlerin daha fazla olduğunu belirterek şunları söylüyor: " Bu tür evler Erzurum'da şimdi pek varlığını koruyamadı. Kalenin etrafında da bu tür evlerden çok vardı. 10 15 yıl öncesine kadar. Hepsi tahrip oldu. Oturanlar orayı boşalttıktan sonra sahip çıkılmadı. Çıkılmayınca da buralar talan edenlerin eline kaldı. Çok değerli eşyaları, tavan döşemeleri vs. talan edildi. Burası restore edilirken de kimseden destek alınmadı. Siyami Demir kendi çabaları ile yapmış. Zaten yerel yönetimler de 5-10 yıl öncesinde tarihi yerleri koruma altına almaya başladı. Kalenin etrafındaki evleri restore etmeye çabalıyorlar. Halbuki daha çok ev vardı ama yıkıldı gitti. O zaman neredeydiniz? Siyami bey bu memlekete çok büyük bir şey kazandırdı. Resmi kurumlar dikkate almadı. Devlet desteği alınmadı."

Konağın mimarisi ise oldukça dikkat çekici. Duvar kalınlıkları yaklaşık 80 cm iken bir de üzerinde 70 cm kadar toprak bulunuyor. Bir nevi izolasyon yöntemi gören bu yöntem Erzurum'un soğuk kış ayları için düşünülmüş. Duvarların arasında ise her 1 metrede bir hatıl denilen uzun kalaslar var. Duvarın mukavemeti ve sağlamlığını korumak için geliştirilen bir yöntem de bu. Özel bir mülkiyet olan Saklıkonak'ın ziyaretçileri ise genellikle yerli ve yabancı turistler. Erzurum'daki eski evlerin ve bu kültürün görülmeden bilinmesinin mümkün olmadığına dikkat çeken Abbasoğulları, "Her şeyi yakıp yıkıp döktüğün zaman Erzurum kültürünü nasıl anlatacaksın? Tarihi bir yer yok. İstanbul Büyükşehir Belediye başkanının sekreteri buraya ailesiyle gelmişti. Erzurumlu o da. Kendisi çocukluğunda bu tür evlerde yaşamış. 'İstanbul'da çocuklarıma anlatıyorum bu evleri' diyor ama çocukları görmeden anlamıyor. 'Şimdi ise gördükleri için anlatmam daha kolay oldu' dedi. Bu yeni düzendeki elektronik zamanda çocuklara eskiyi nasıl anlatacaksın? Görmelerinde fayda var." ifadelerini kullandı.

Saklıkonak'ın mimarisiyle ilgili bilinmeyen bir ayrıntının da o konakta daha önce oturan birinin şimdi ziyaretçi olarak gelmesiyle öğrenilmiş. Bu anısını şu ifadelerle dile getiriyor Abbasoğulları: "Bu konakta oturan bir aile geldi yakın zamanda. Bize bilmediğimi bir şey söyledi. İçeriye girip dolaştılar. 'Bütün her şey orijinal hiç değişiklik olmamış' dedi. Sadece duvardaki yıkıntılar tamir edilmiş. Bizim şu anda mutfak olarak kullandığımız yer hamammış. Biz onu bilmiyorduk. Burada büyük bir göbek taşı yanında da birkaç tane kurna olduğunu söylediler. Yüklüklerin içerisinde de banyo yapılan yer varmış. Duşa kabin büyüklüğünde. Yüklük dediğimiz dolap gibi bir yer. Eskiden yer yataklarını oraya dizer kapısını kapatırlarmış. Yanında bir kapı daha vardı. Orada da banyo yapıyorlarmış. Altta da bir delik vardı kerhiz derler. Su akıp gitsin diye. Banyo yüklüğün içinde olur. Erzurum'da kadınlar da hamamı çok severler. Kültür yaygındır."

Erzurum Evleri

Erzurum Evleri de yine kültürü korumak adına yapılmış değerli projelerden bir tanesi. En eski yerleşim yerlerinden biri olan Erzurum Evleri 15 ayrı evin birleştirilmesi ile oluşuyor. Konut olarak kullanımı yüzyıllar öncesine dayanan bu yerleşim yerleri 1999 yılından itibaren işletme olarak kullanılıyor. Aynı zamanda müze olarak da faaliyet görüyor. Sahipleri tarafından 1970'li yıllarda terkedilen bu evlerin özelliklerini anlatan işletmeci Fatih Akar, "Evler kış şartlarına uygun yapıldığı için bir duvarı iki ev kullanmış. Evlerin ortak duvarları kaldırılarak birbirine ekleme yapılmış. Evler 80 metrekare. 50 cm taş duvar 1 metreye yakın da toprak var üzerinde. Evler 3 bölümden oluşuyor. Tandır yani mutfak bölümü, oturma alanı bir de yatak odası. Başka bölümü yok. Bir de seki dediğimiz yüksek bölümler var. Gelen misafiri ayrı ağırlamak için. Evi ortadan kesip yukarı bir bölüm yapmışlar. Ev sahibi altta oturur misafiri yukarıda ağırlarmış. Misafire söylenen başımın üzerinde yerin var sözü de buradan geliyor. Kırlangıç örtü dediğimiz tavandaki bölüm var mesela. Tandırdan çıkan duman çıksın diye yapılmış. Hem ışıklandırma hem de havalandırma görevi görüyor. Yan taraflarda cam yok. Burayı gezmeden giden Erzurum'u gördüm demesin." dedi.

Herhangi bir devlet desteği almadıklarını belirten Akar, "Kültürümüzü kaybetmemek, unutmamak için, yeni nesle örf ve ananeyi hatırlatmak için böyle bir çalışma yapılmış. Şimdi evlerin çoğunda yoktur yer sofrasında yemek yiyen, muhabbet eden. Bu kültür unutulmuş. Her şeyi patronumuz kendi emeğiyle yapmış. Devlet desteği yok. Bütün mimari işler kendisinin. Belediyemiz işimizi gücümüzü daha çok aksattı. AVM'ler yapıldıkça şehir merkezi söndü. Küçük esnaf da böyle söndü. Şimdi belediye kalenin içinde eski evleri yapıyor. Buralar canlanır tekrar umarım. Umarım bizden sonraki nesil daha güzel bir Erzurum görür. " ifadelerini kullandı.

Erzurum Evleri ile ilgili Akar'ı duygulandıran bir de anısı var. Şu sözlerle anlatıyor: "Bir aile geldi. Teyze başladı ağlamaya. Ben dedi bu eve gelin geldim. Torununun torunu kolundaydı. Burası dedi benim gelin odam. Sekiyi süslemiş o zaman gelin odası yapmışlar. Gelin odası şimdi mutfak. Öğrenince üzüldü baya. Ben de eski yıllara döndüm o zaman. Yoklukla geldik bu zamana kadar. Eskiden ayağımızda kara lastik vardı. Benim annem sabahtan kalkar yakardı ocağı ki öğlen yemeğini hazırlamak için. Ütü yapmak için ya gömleği döşeğin altına koyardı ya da bununla yapardı."

Eskiden ev olarak kullanılan ve bizzat sahibi tarafından işletmeye çevrilerek yaşamaya devam eden Çifteler Konağı'nın ise 100 yıllık bir tarihi var. Yaklaşık 20 yıldır da mekan olarak işletiliyor. Bir de yanında eskiden evin ahırı olarak kullanılan ve yarış atlarının beslendiği küçük bir yer de şimdilerde çay ocağı. Adı ise Huma Kuşu. Huma Kuşu türküsü Erzurum'da çay ocaklarında sıkça söylenen bir türkü imiş. Buradan esinlenerek adını vermiş çay ocağına Selami Aydın. Çifteler Konağı'nın mekana çevrilmesini anlatan Aydın, "15 16 yıl önce şu anki mekanlar yoktu. Biz vardık bu bölgede. Yaklaşık 20 yıldır burası işletme. Restoresi ile bizzat ben ilgilendim. İstanbul'da yaşıyordum 2003 yılına doğru buraya geldim. Hem tarihimizi, kültürümüzü ön plana çıkarıyoruz. Hem de insanlara gezi amaçlı hizmet veriyoruz. Ticari çıkar gözetmiyoruz. Bizim derdimiz tarihimizi yaşatmak. İnsanların Erzurum'daki ev yaşantısını öğrenmelerini sağlamak. Biliyorsunuz şimdi belediyeler yıkıyor.. Biz de buna meydan vermeyelim diye böyle bir işe giriştik. Bana da devlet desteği maddi olarak olmadı. Sadece manevi destek verildi." dedi.

Modern zamanın mekanlarında bir kültür ve ruh olmadığını belirten Aydın, "Buranın manevi değeri olduğu için satmayı düşünmedik. Harabe olmasına da gönlüm el vermedi. Her gün bir köşesini yaptık. 8 ayımızı aldı. Müceldili Konağı'nın mimarlarından biri de benim. Orası da 2008 yılından beri mekan. Orası yıkılmıştı. Sahibi Almanya'daydı. Belediyeye hibe etti. Yıkık durumdayken belediye restore etti. Her geçen gün dünü arıyoruz. İnsanların artık özüne dönmesi gerekiyor. Günümüzde o kadar çok kafe restaurant tarzı yerler açıldı ki. İnsanlar nereden geldiklerini unuttular. Her gün yeni bir AVM açılıyor. Bunların içinde bir kültür yok. Sadece marka, etiket takıntısı." diye belirtti.

Gelecek yıl yaz aylarında faaliyete geçirmeyi planladığı yeni bir projesi de var Aydın'ın. Kendilerine ait bir diğer konağı butik otele çevirerek burada da eski Erzurum kültürünü yaşatmayı amaçladıklarını belirterek şunları söyledi: "Buraya en çok kurumlardan ve dışarıdan turistler geliyor. Tur şirketleri ile anlaşmalarımız var. Yanda bir konak daha var. Orayı da butik otel yapmayı düşünüyoruz. İçeride internet olmayacak. Doğal bir hava oluşturmaya çalışacağız. Huma Kuşu'nun olduğu yeri de kahvaltı salonu yapacağız. Arkada tandır var. Oradan sıcak lavaş çıkacak. Erzurum'a has yöresel ürünlerle kahvaltı çıkaracağız. 2018 yazında açmayı planlıyoruz."

Okumanın sosyal hali

Sosyal medyanın “fenomen”leri mesaj, fotoğraf ve video paylaşadursun, kitap tutkunları da artık sanal ortamı kullanmaya başladı. Okudukları kitaplar üzerine yorumlarını takipçilerine duyuran bu yüzler sadece beğeni kazanmıyor, nicelerine de kitap okuma alışkanlığı kazandırıyor. Ebru Aykaç, Ceren Soyer ve Ayça Ertürk sosyal medyayı kitapla buluşturanlardan üçü...

Ebru Aykaç

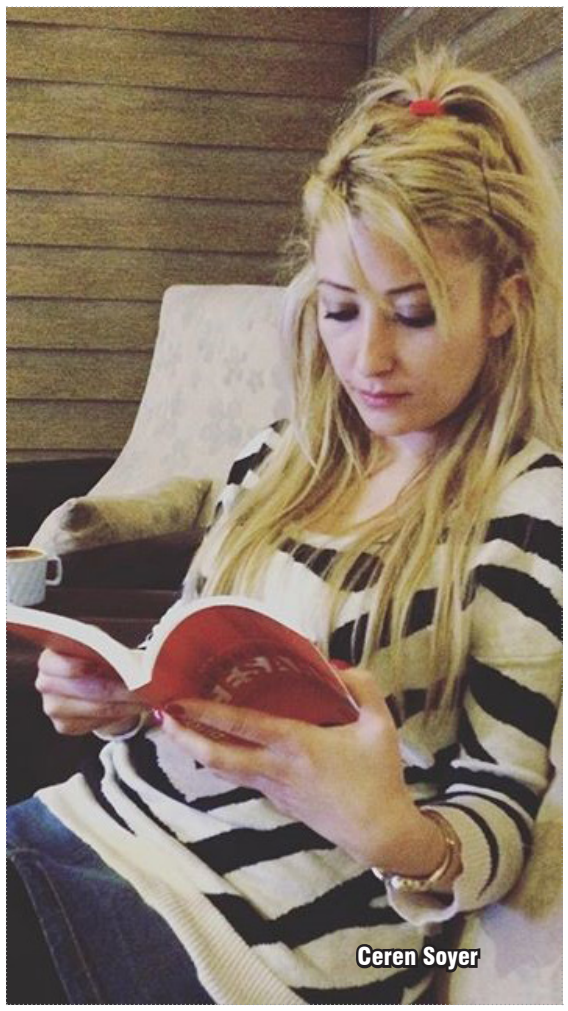
Ceren Soyer

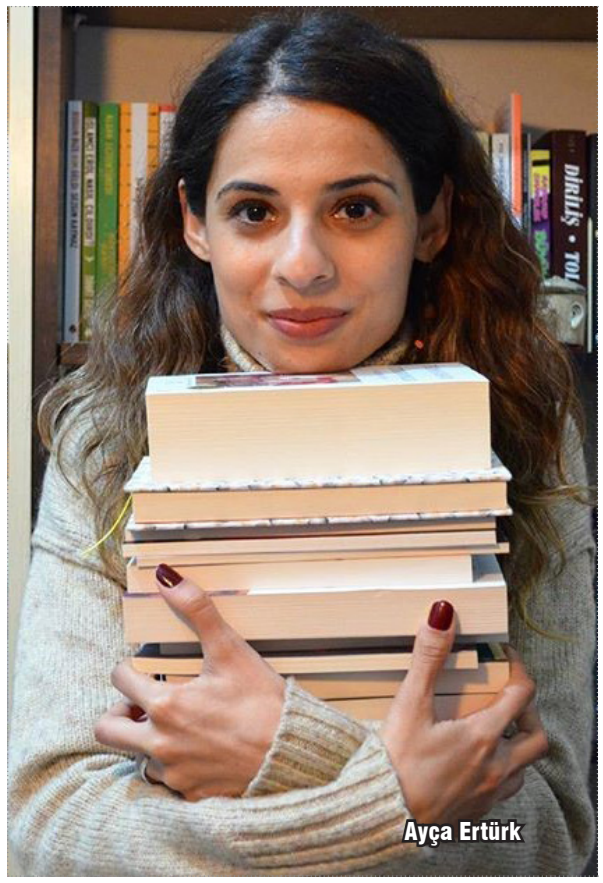

Ayça Ertürk

Murat Kaya

Kitap okuma eylemi yıllar boyunca insanlığın önemli bir kültür alışkanlığı oldu. El yazmaları, matbaalar, çıktılar ve hatta elektronik kitaplar… Edinme şekli nasıl olursa olsun insanın okuyarak öğrenme isteği hiçbir zaman sönmedi. Ülkemizde hep dile getirilen rakamlar bu konuda karamsarlık doğursa da mutlaka kitap okuyan birileri var. Sosyal medya mecralarının yoğunluğunun hissedildiği şu zamanlarda kitapseverler de okuduklarını, beğendiklerini, eleştirdiklerini hesapları üzerinden takipçilerine sunuyor.

Bir kişi bile kitap okusa...

Ebru Aykaç o isimlerden biri. Instagram’da “ebruaykac” kullanıcı adı ile yer alan Aykaç’ın ayrıca bir YouTube kanalı da mevcut. Kitaplar hakkında paylaşım yapıp birçok kişiyi etkilemenin tadının başka olduğunu belirtiyor ve ekliyor: “Kitap okumayanlara neden diye sormak gerek. Bu bir yaşam biçimi. Şu da var ki Instagram sayesinde daha önce bilmediğim Ayfer Tunç’u tanıdım. O yüzden ben de paylaşmayı seviyorum. Tek kişi bile görür ve okursa mutlu olurum. YouTube da bunun için ideal.”

En büyük problemlerden birisi de “beğeni alma kaygısı.” Aykaç bu sorun sebebiyle birçok kişinin beğenilmesi daha muhtemel, popüler kitapları tercih ettiğini ve zorla o kitapları okuduğunu ya da okuyormuş gibi yaptığını vurguluyor. Ebru Aykaç, “Ben kesinlikle bu taraflara doğru kaymam. Bazı kitap blogger’larının kaçırdığı nokta var. Kitapları öncelikle kendi birikimimiz için okuduğumuzu unutmayalım. İnsanlar daha çok ilgi duyar kaygısı ile aslında hiç ilgi duymadığı kitap türlerini okuyor olabiliyorlar. Zaten bunu yaptıkça insanın kendisinden bir şeyler paylaşması da sabote ediliyor. Ben her daim hoşuma giden, sevdiğim ya da ilginç bulduğum kitapları okur ve onlar hakkındaki yorumlarımı paylaşırım. Bu isterse çok bilinen bir yazarın, isterse adını çok az kişinin bildiği bir kalemin eseri olsun, fark etmez” diyor.

E-kitaplar, kitapların yerini alamayacak

Yeni teknoloji ve kitap denildiğinde akla gelen en önemli unsur muhakkak ki elektronik kitap. Aykaç bu konuda bazı insanlar gibi karamsar değil: “Yayınevleri ne kadar kendilerini parçalasalar da, insanlar yeni teknoloji ümidiyle paralarını harcasalar da asla ama asla e-kitaplar, gerçek kitapların yerini alamayacak diye düşünüyorum. Çünkü gerçek bir kitabın hissi, kokusu bulunmaz nimetler bence. Evet yer tasarrufu ve taşıma açısından avantajları olabilir ancak kütüphaneden bir kitap alıp içinden birkaç sayfaya danışmanın tadı daha başka. Zaten bugün televizyon, telefon, tablet, bilgisayar… Hepsinde bir ışık var. Gözlerimize vuruyor sürekli. Üstüne bir de e-kitabın ışığı mı? Almayayım!”

Sosyal medyanın sahtelik de barındırdığının akıllardan çıkarılmaması gerektiğini dile getiren Aykaç, “Etrafta o kadar “fake” profiller görüyoruz ki. Bu konuda çok dikkat etmek gerek. Bazıları var ki okumadığı kitabın sırf fotoğrafı üzerinden beğeni toplama derdine giriyor. Paylaşımını yaptıktan sonra atıyor bir kenara. Mağaza raflarını kendi kitaplığıymış gibi sunanlar bile var. Bu şekilde sahte maskeler takınarak karşı cinsle tanışma amacına giriyorlar. Bu gibi kötü niyetlilere de dikkat etmek şart” diye ortaya seriyor meselenin özünü.

Eğitimciler yol göstermeli

Instagram hesabını kitap paylaşımlarına ayıran bir başka isim de Ceren Soyer. Sınıf öğretmeni olan Soyer, “cerensyr” kullanıcı adıyla okuduğu kitaplar hakkında bilgiler veriyor kendisini takip edenlere. Ceren Soyer, mesleğinin getirdiği sorumluluk sebebiyle daha bir dikkatli olduğunu söylüyor: “Ne kadar özel tercihler önde olsa da benim ve meslektaşlarım için bilinçlendirme amacı daha önem arz ediyor bence. Bizler öğretmenler olarak kitap okuma alışkanlığını gençler üzerinde yaymalıyız. Eğitimciler bu gibi yöntemlerle yol göstermeye devam edebilir. Sosyal medya da bu amaç doğrultusunda önemli bir araç. Nitelikli eserleri okuyup bilinirliklerini artırdıkça kitap okumaya heves edenler de görüp mutlaka o dünyaya adım atacak kesinlikle.”

Soyer, sosyal medya sayesinde birçok kitap meraklısı ile bir araya gelme ve fikir alışverişinde bulunma fırsatı yakaladığını da dile getiriyor. Ceren Öğretmen, “Bu aygıtın etkileşim kuvveti çok net. Siz düşüncelerinizi herkese açık bir şekilde dile getirdikçe sizinle ortak paydaya sahip olanlar mutlaka iletişim kuruyor. Ankara’da birçok kez kitap günleri düzenledik. Daha önce sadece mesajlarını, fotoğraflarını gördüğüm insanların kanlı canlı haliyle karşılaşmak, onları daha derinden tanımak paha biçilemez deneyim. İçlerinde benim gibi öğretmen olanlar da var. Ve artık o kadar ilerlettik ki mesleki konularda da danıştığımız oluyor” diyerek anlatıyor hissettiklerini.

Yayınevleri kayıtsız kalamaz

Ceren Hanım diğer yandan sosyal medyanın gücünün sadece kitap okurları ile sınırlı kalmadığından yayımcıların da etkileşimi üst düzeye çıkardığından bahsediyor: “Bugün artık ‘hesabımızı takip edin, çekilişe katılın’ diye duyurular yapan birçok kitabevi var. Onlar da meselenin sadece geleneksel şekilde kitap sat – para kazan halinde olmadığının farkındalar. Yayımladığı bir kitabı paylaşan okuyucunun fotoğrafını alıntı yaparak paylaşabiliyorlar. Bu, haliyle o kitabı okuyan kişide de mutluluğa sebep oluyor. Paylaşımınızın daha çok kişi tarafından takip edilen bir yayınevinin hesabında repost (yeniden gönderim) edilmesi harika bir duygu sonuçta. Daha çok kişiye ulaşma amacınıza büyük yardımı oluyor.”

“Teknoloji, faydalı kullanıldığı takdirde en büyük kazanım şu an insanlık için. Bunu engelleyemeyiz. Telefondan, bilgisayardan 1 gün uzak duralım gibi tuhaf denemeler nafile bence. Böyle düşmanlaştırmamak gerek bu olguyu. Evet, bağımlı da olmayalım. Neticede herkesin kişisel ve gerçek yaşamları da söz konusu, ihmal edemeyiz. Ama bu gücün de önüne geçemeyiz. O yüzden faydalı alanlarda kullanmak lazım. Bugün yapay zekâ distopyalarından söz ediliyor. Umarım o noktaya gelmeden kontrolü elde tutar insanlık. Kötülükler uğrunda değil iyilikler peşinde kullanmalıyız son teknolojileri” diye özetliyor düşüncelerini Soyer.

Konuşmaya da ihtiyaç duyuyorum

Kitaplar üzerine paylaşımlar yapan bir başka isim de Ayça Ertürk. Ertürk “aycati” kullanıcı adı ile Instagram’da okuma deneyimlerini takipçileri ile paylaşıyor. Ayrıca kendi adını taşıyan bir YouTube kanalı da var. Buradan iletişim kurmayı esasında daha çok sevdiğinden söz ediyor. Ertürk, “Video olarak paylaşımlar yapmayı gerçekten çok seviyorum. İnsan bazen yazamadıklarını daha güzel şekilde söyleyebiliyor. Sadece yazmaya değil konuşmaya da ihtiyaç duyuyorum bu yüzden. Videolarım çok iyi dönüşler alıyor ve ben de yenileri için, daha farklı konseptler için motive oluyorum” şeklinde belirtiyor.

Kitapçılarla arayı soğutmayın

İnternet kullanımının yaygınlaşması ile artık alışverişlerin bilgisayar başından yapıldığını, haliyle kitap sektörünün de buna kayıtsız kalamadığını ve hatta sitelere özel indirimler uygulandığını belirten Ayça Ertürk buna rağmen önemli bir noktayı da işaret ediyor: “İnsan ilişkilerini yine de kaybetmememiz lazım bence. Evet, internette büyük fırsatlarla ucuzluk yapılabiliyor. Maddi olanaklarına göre bu avantajları kullanmak isteyenler olur, saygı duyarım. Ancak tamamen kitapçılık kültürünü de ihmal etmemek şart. Onlarla arayı soğutmayın derim. Hele bir de zincir şeklinde olmayan, sadece o kente, o yerleşim yerine ait olan kitapçıların samimiyeti çok başka. Onlarla konuşmak, sohbet etmek ayrıca özel.”

Son olarak sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen kitap yardımı kampanyalarına da değinen Ertürk, “Birçok köy okuluna hesabım üzerinden duyurular yaparak kitap gönderdik. Etkileşim çok sağlam olunca geri dönüşleri de bir o kadar fazla oluyor. Böyle faydalı işlerde kullandıkça sosyal medyanın ne kadar güçlü olabileceği ortaya çıkıyor. Bu dayanışma sayesinde birçok öğretmen arkadaşım oldu. Atandıkları her okul için kütüphane zenginleştirme kampanyaları ile farkındalık yaratıyoruz” diyerek noktalıyor sözlerini.

Sosyal medya mecralarına sürekli yenileri ekleniyor. Bunca yoğun kullanım içinde kitaplara ilginin azaldığı düşünülüyor. Lakin birileri bir yerlerde, kendi hesaplarını bu güzel alışkanlık için kullanmaya devam ediyor. Bizlere düşen, endişe etmeden, sadece doğru profilleri bulup “takip et” butonuna basmak.

İSPİR FASULYESİ
Erzurum'a pahalı geldi

İspir fasulyesi son yıllarda başta İstanbul ve Ankara olmak üzere birçok ilde damakları tatlandırmaya başladı. Ünlü Hüsrev Lokantasının sahibi Selahattin Hüsrev, "Müşteri bu lezzeti bilip buna geliyor." dedi. Erzurum'daki lokantalar ise fiyatını yüksek buldukları için İspir fasulyesinin kullanmıyor.

Sultan Dağcı

Erzurum'un en önemli markalarından biri İspir fasulyesi... Lezzetiyle, çabuk pişmesiyle, besleyici özelliği ile İspir fasulyesi, yetiştirildiği ilçenin adıyla anılmaya başladı. Önce Erzurum ve çevresinde, ardından tüm Türkiye'ye yayılan özgün bir lezzet oldu.

Bütün bu özelliklerine rağmen İspir fasulyesinin Erzurum'daki lokantalarda rağbet görmediği ortaya çıktı. Atatürk İletişim muhabirinin yaptığı araştırma bu eşsiz lezzetin İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa gibi büyük şehirlerin yanı sıra Rize gibi komşu illerdeki lokanta ve restoranlarda tercih edildiğini ortaya çıkardı. Bu illerde İspir fasulyesi üzerine köklü lokantalar bulunuyor. Aynı zamanda evlerde de pişirilip, sevilerek tüketiliyor.

1958'den beri

Hüsrev Lokantası 1958'den beri Rize Çayeli'nde hizmet veren, ünü il sınırlarını aşmış bir lokanta. Ününü daha çok kuru fasulyesinden alan lokanta İspir fasulyesini kullanıyor. İspir fasulyesinin müdavimleri bu lezzetten vazgeçemiyorlar, aksine her geçen gün daha fazla bağlanıyorlar. Hüsrev Lokantası İspir fasulyesini her yıl anlaştığı İspirli bir üreticiden daha hasat yapılmadan ödemeyi yaparak alıyor. Lokantanın İstanbul ve Ankara'daki şubelerinde İspir fasulyesi tercih ediliyor.

Fasulyenin iyisini tanıdıklarını söyleyen Hüsrev Lokantası'nın sahibi Selahattin Hüsrev, herhangi bir yanlışlığa karşı da dikkatli olduklarını ifade etti: "Fasulyeyi direk tarladan satın aldığımız için böyle bir sahtekârlıkla hiç karşılaşmadık. Ama zaten müşterilerimiz de bizim gibi dikkatli, biz fasulyeyi değiştirirsek hemen fark ederler."

Erzurum için pahalı

İspir fasulyesi Erzurumlu tüketicinin de gözdesi; dükkanlarda "İspir fasulyesi" tabelalarına sıkça rastlanıyor. Fiyatı 25-30 TL civarında. Ancak satılan fasulyenin İspir'de yetiştiğinden şüphe duyan vatandaşlar, Tortum ve Hınıs'ta yetişen fasulyenin İspir fasulyesi olarak pazarlanma durumundan endişeli.

Erzurum'daki lokantalar ise İspir Fasulyesi yerine fiyatı daha ucuz olan Tortum ve Hınıs fasulyelerini tercih ediliyor. Erzurum'da bulunan Üçler, Çınar ve Sini lokantaları kuru fasulyeyi Tortum'dan almayı tercih ediyor. Neden İspir değil de Tortum'u tercih ettikleri sorusuna ise, fiyatının yüksek olduğu ve kolay bulunmadığı karşılığını veriyorlar.

Lokanta sahipleri müşteriler açısından diğer fasulye türlerinin de iyi olduğunu savunuyorlar.

Erzurum Cumhuriyet Caddesi'ndeki Üçler Lokantası sahibi Selahattin Yılmaz, "Bir müddet İspir fasulyesi kullandık ama müşteri sevmedi; beğenmediklerini söylediler. Biz de hem müşteri memnuniyeti için hem de bu fasulyenin pahalı olmasından dolayı artık kullanmıyoruz. Ne yazık ki bizim yöremize ait olan bu güzel lezzet halkımız tarafından beğenilmiyor, hak ettiği değer verilmiyor. Erzurum milletinden çok diğer illerdeki insanlar bu lezzete daha fazla rağbet ediyorlar. Üzgünüm ama Erzurum'un markasına değer verilmiyor." dedi.

İspir Esnaf ve Sanatkârlar Odası Başkanı Süphan Şahin Feyzioğlu İspir fasulyesi ile ilgili gerekli önlemleri aldıklarını ve başarılar elde ettiklerini söyledi.

"Biz İspir fasulyesinin, tescilini kimseye vermedik. Şimdi benden 100 ton isteseler anında bulup gönderme imkânım var. Ama Erzurum milletinin bu eşsiz lezzeti pahalı olduğundan dolayı benden böyle bir istekte bu zamana kadar kimse bulunmadı." diyen Feyzioğlu, fasulyenin özelliklerini de şöyle sıraladı: "Bizim fasulyemiz eşsiz özellikleriyle pahalı olmasına rağmen Erzurum dışında cazip bir bakliyat olarak kullanılıyor. Çünkü İspir fasulyesi erken pişmesi, kabuk atmaması, gaz yapmaması ve protein deposu niteliği özellikleriyle kendine hayran bırakıyor."

Çomaklı'dan ER-VAK'a ziyaret

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, Erzurum Kalkınma Vakfı'nı (ER-VAK) ziyaret etti. "Üniversite ile toplumu bir araya getirme" şiarıyla ziyaretlerini sürdüren Rektör Çomaklı, Erzurum Kalkınma Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Güzel'in konuğu oldu.

Erzurum Kalkınma Vakfını ziyaret etmekten ve yönetim kurulu ile bir araya gelmekten dolayı memnuniyetini dile getiren Prof. Dr. Çomaklı, "Erzurum'un köklü vakıflarından ER-VAK; gerek üstlendiği misyon, gerekse yürüttüğü projeler ile önemli çalışmaların altına imza atıyor. STK'lar bulundukları şehrin birlik, beraberlik ve yardımlaşmasında önemli rol oynuyor. Bu kapsamda Sivil Toplum Kuruluşları ile yaptığımız bu görüşmeleri oldukça önemli buluyorum. Göreve geldiğimiz günden bugüne atmış olduğumuz adımlar sayesinde üniversite ile şehir artık aynı dili konuşuyor, aynı hedefe doğru emin adımlarla yürüyor" ifadelerini kullandı.

Rektör Çomaklı, "Değerlerimizi yaşatma, anlatma ve aktarmak için yabancı uyruklu öğrencilerimizi şehrimizin STK'larına emanet etmeye devam ediyoruz. Bu kapsamda üniversitemizde öğrenim görmekte olan 108 Afgan öğrenciyi ER-VAK'a emanet ediyoruz." dedi.

Dernek olarak farklı ülkelerden Erzurum'a gelen yabancı uyruklu vatandaşlarla sürekli iletişim halinde olduklarını ifade eden Erdal Güzel de Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı'nın başlatmış olduğu bu uygulamayı yürekten kutladığını ifade ederek, emanet edilen öğrencilere en iyi şekilde sahip çıkacaklarını söyledi.

>> İFHA

Doğalgaz geldi, sobacılık bitti

Sobacılık mesleği eski günlerini arıyor. Sobacılar doğalgazın yaygınlaşmasıyla birlikte işlerinin durma noktasına geldiğinden yakınıyor; "Yakında bütün dükkanlar kapanacak" diyor.

Soba doğu kültürünün önemli figürlerinden biri; soğuk kış günlerinin sıcak dostu... Soba ve sobacılar bu önemini son yıllarda kaybetmeye başladı. Teknolojinin gelişmesi ve doğalgazın yaygınlaşmasıyla birlikte basit ama kullanışlı teneke sobalara pek rastlanamaz oldu.

Soba satışlarında umduklarını bulamadıklarını belirten soba imalatçıları Murat Batı, Adem Taş ve Abdullah Korkmaz, sıkıntılı günler geçirdiklerini, bu gidişle işyerlerini kapatmak zorunda kalacaklarını söylediler. Sacı dolarla aldığını belirten Murat Batı aldığı fiyata satmak zorunda olduğunu dile getirdi. Benzer sıkıntıları diğer soba satıcılar da yaşıyor. Sobacılar artık sobaya ilginin kalmadığını, insanların eskiye göre çok az soba kullandıklarını, çünkü elektrikli ısıtıcıların ve doğalgazın yaygınlaştığını söylediler.

Soba imalatçısı Murat Batı, 1992'den beri bu işi yaptığını ama bu seneki kadar kötü bir sene görmediğini söyledi. Meslek olarak bittiğini, sacı çok pahalıya aldığını belirtti. Batı şöyle yakındı: "Aldığımız fiyat ile kafa kafaya soba yapıp veriyoruz müşteriye; yani ilerisi olmayan bu meslek bitmek üzeredir. Artık hazır para olmadığı zaman iş yapamıyorsun, iş yapamadığın gibi meslek bitiyor. İmalatçı kalmadı artık Erzurum'da. Erzurum'un merkezi olan soba imalatında zamanla artık 5-6 sobacı tek kaldı. Bunları teker teker kaybediyoruz; meslek tamamen bitiyor. Belki bir iki seneye biz de kapatmak zorunda kalacağız, çünkü artık iş yapamıyoruz. Müşteri

50 liraya sobaya itiraz ediyor; sobanın maliyeti 45 lira... 70 diyorsun, itiraz ediyor. Her şeyimizi dolar üzerine bağladılar. Dolara zam, malzemeye zam, saca zam; bunlardan dolayı çok şikayetçiyiz artık çoluk çocuğumuza ekmek götüremez hale geldik."

Batı küçük esnafın bitme noktasına geldiğini savundu; "Küçük esnafa hiç bir destek yok. Bir boru alıyoruz 4 buçuk liraya müşteriye 6 lira diyoruz 5 liraya pazarlık ediyorlar. Versen bir dert vermesen bir dert." dedi.

Tezek ve odun yakarak ısınıyorduk

Erzurum'daki Kavaflar çarşısında soba üretimi ve satışı yapan Adem Taş, eskiden insanların tezek ve odun yakarak ısındıklarını, şimdi ise elektrikli ısıtıcıları ve doğal gazı tercih ettiklerini vurguladı; bu sebepten dolayı gün geçtikçe satışlarının düştüğünü belirtti. Fiyatlarda artış yapamadığını, aldığı fiyata satar duruma geldiğini dile getiren Taş, "Satışlarımız genelde doğal gazın olmadığı Erzurum'un çevre köylerine oluyor; onlar da bizi kurtarmıyor. Kıt kanaat geçinebiliyoruz, kiramızı zar zor ödüyoruz. Zaten satışlarımız bir tek kışa doğru oluyordu; o da bitmek özere. Esnaf olarak çok zor durumdayız." dedi.

Artık herkes doğalgaz kullanıyor

Abdullah Korkmaz, eskiden bu işten kazanç sağladıklarını soba başı 15-20 TL bir kârları olduğunu, şimdi ise 3-4 TL'ye düştüğünü, bunun sebebinin de teknolojinin gelişmesi olduğunu dile getirdi. Korkmaz, "Artık herkes evine doğalgaz çekiyor; sobaya ilgi düştü. Bu yüzden sattığımızı da aldığımız fiyata vermek zorunda kalıyoruz. Esnaf arkadaşlarımızın çoğu işyerini kapatmak zorunda kaldı. Bu gidişle biz de kapatmak zorunda kalacağız. Çünkü yaptığımız iş masrafını çıkarmıyor. Biz direnmeye çalışıyoruz ama daha ne kadar direneceğiz bilemiyorum. Bu saatten sonra da başka işte yapmak zor benim için; çünkü yaptığım iş baba mesleği, kendimi bildim bileli bu işle uğraşıyorum." dedi.

Soba kullanıcısı Ömer Yıldırım, işyeri olan kahvehanesinde kullandığını ancak evinde doğalgazı kullandığını dile getirdi. Yıldırım, "Eskiden aileler tek odada yaşarlardı çünkü o zamanki imkanlar onu gerektiriyordu. Ama artık her aile bireyinin bir odası var; çocuk odası ayrı, misafir odası ayrı; bu yüzden sabayla evi ısıtmak zor. Bundan dolayı doğalgazı tercih ediyorum." dedi.

>> Okan Uluç

Veri tabanımızda 165 bin kitap var

Rukiye Çelikel

Atatürk Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Uzman Mahmut Arık, internetin bilgiye erişimde zaman açısından büyük bir avantaj olduğunu ve büyük fırsatlar sağladığını söyledi. Önceden bir kitap için insanların bir şehirden başka bir şehre gittiğini söyleyen Arık, artık öyle bir duruma gerek kalmadığını, gelişen teknolojiyle istenilen bir kitabın pdf'sinin hemen internetten indirildiğini, internetin bilgiye erişimde hız ve zaman sağlama açısından önemli olduğunu belirtti.

Gün geçtikte internette kitapların çoğalması, mobil kitap uygulamalarının yaygınlaşması okumaya ilgiyi artırdı mı? Günlük okuma oranına bir etkisi oldu mu?

O konuda bir istatistiğim yok. Yalnız benim şahsi görüşüm internet ortamında bilgi kaynaklarının tam metin olarak sunulması okuma, araştırma sayısını yani kullanıcı sayısını bence arttırmadı. İhtiyaç varsa tabi kullandı ihtiyacı kadar. Ama özellikle o böyle ikiye üçe katlamadı. Bence okumayı arttırıcı bir özellik değil.

İnternetten artık kitapları pdf şeklinde indirebiliyoruz. Bu durum okuyucular için ne gibi avantajlar sağladı?

Eskiden bir kitap araştırıyorsunuz. Biyokimya veyahut bir roman. Bizde yok. Nerde vardı? Ankara'da Gazi Üniversitesinde. Birde onun tespiti de zordu. Tespit ettikten sonra bir arkadaşımızla gidiyorduk, oradan alıyorduk. Bilgisayar olmadığı için orda birkaç tane üniversite geziyorduk. Şimdi kim gezer İstanbul'da semtlerde. Benim arkadaşım Atatürk Üniversitesinde araştırması mümkün değil burada araştırıyordu. Toplu katalogda vardı ama ben oraya girmiyorum onlar güncel değildi. Güncelleşmiyordu. Arkadaşımızla burada Gazi'de onu tekrar arıyorduk. Arkadaşım benim için şu sayfalar arasında şu konunun geçtiği yeri fotokopi çekip gönderiyordu. Sen de arkadaşına gönderiyordun. Ama şimdi internet ortamında bulduğun bir kitabı hemen tıklayıp pdf şeklinde alıyorsunuz. Yani şöyle diyebiliriz; bilgiye erişimde süre açısından büyük avantaj. Süre açısından ve bulunma açısından büyük bir avantaj. Bilgiye erişimde hız, zaman ve sağlama çok önemlidir. Bilgi kaynağına erişimde elde etme açısından büyük avantaj ve yenilik.

Kütüphanemizin kitapların internetten süresinin uzatılması uygulaması var. Bunu öğrenciler kullanıyor mu?

Tabii ki ama onun bir şartı var. Eğer sırada istekli başka bir öğrenci yoksa. Kitabı isteyen başka varsa sistem onu gösteriyor. Örneğin; şimdi bir kitap sizde; kullanıcı olarak ben de istiyorum 'Ayırtma' diye bir program var. Ayırtma programı senin adına ayırtıyor. Yani teslim süresi sonunda geri dönüş olduğu gün kitabı getiriyorsun buraya, hemen benim için ayırttığı için bilgisayar görüyor bunu ve orda benim adıma ayırtmış oluyor. Ama istekli yoksa o kitap için internetten süreyi uzatabiliyorsun.

Mahmut Arık

Kütüphanemizin internet arşivi var mı? İnternet arşivi ne zaman oluşturulmaya başlandı?

45 veri tabanımız var. 45 veri tabanında 165 bin kitap var. 38 bin de dergi var. 45 veri tabanında 165 bin kitabı elektrik ortamında kapsıyor. 38 binin üzerinde de dergi var. Bunların hepsi şu an elektronik ortamda bizim. Parasını ödediğimiz sürece bizim. Bir de yukarıda bizim Seyfettin Özege eski eserler salonumuz var. Biz onları sayfa sayfa skplayıp taramışız tarayıcılarla; hepsi basılısı burada duruyor ama elektroniği de bizim hard diskimizde var. 3-4 yıl önce oluşturuldu. Tümü internet ortamına aktarıldı.

Her kitap ihtiyacı karşılanıyor

Kütüphane bugünlere nasıl geldi? Kitaplar nasıl alınıyor?

Üniversitemiz 1957 yılında kurulunca kütüphanemiz 60'lardan beri de bu bina kurulmuş. En eski dört binadan birisi burası. Tabii burası yapılır yapılmaz hemen bilgi kaynağı olmaz ki! İşte her yıl 3 bin 5 bin 10 bin arta arta bu düzeye gelmiş. Basılı kitap sayımız 135 bin. Raflardaki kitap sayımız 135 bin. Bütçeden aldığımız paya göre kitap alıyoruz. Bazı seneler alınıyor, bazı seneler alınmıyor. Ama istekler karşılanır. Bizim Yordam sayfamızda kütüphane sayfamızda kitap istek formumuz var. Dolduruyorsunuz bununla birleşiyor. İhtiyaçlar böyle karşılanıyor.

Eski eserler öğrencilere veriliyor mu? Kitapları görebiliyor muyuz?

Hayır verilmiyor. Zaten özellikle o eserleri aldık. Bilgisayardan çıktı verebiliyoruz. Zaten kitaplara dokunduğunuz zaman kurumuş yaprak gibi kırılıyor. Tabi görmek isteyenler var; diledikleri zaman görebiliyorlar.

Kitapların internette yayınlanmasında yayınevinden izin alıyor musunuz?

Kitapların yayınlanması konusu tezler olsun, kitaplar olsun, makaleler olsun, sempozyumlar olsun zaten şahsi gönüllü olarak diyor ki alın bunu tam metin olarak kullanın. Bu aşamada başlıyor zaten.

Herkes sosyolojiyi okuyabilsin diye...

Meryem Kırsaç

Prof. Dr. Mevlüt Özben, Kirlilik Kavramı ve Aleviliğin Asimilasyonu ve Yapay Kutsallıklar adlı kitaplarından sonra Sosyolojik Kafa ile farklı ve yeni bir tür kitapla sosyolojiyi ders kitabı formatının dışına çıkardı. Özben kitabında işlediği konulara ilişkin Meryem Kırsaç'a açıklamalarda bulundu.

Sosyoloji dersini roman şeklinde anlatma fikrine nasıl ulaştınız? Diğer romanlardan farklı bir tarzı var.

Tabii. Tam olarak bir roman değil. Ama kurgunun içinde bir dersin konularını vermeye çalıştım. Sebep şu; şimdi piyasada çok fazla sosyolojiye giriş kitabı var. Ancak kitapların hiçbirini alıp baştan sona okuyamıyorsunuz. Çünkü kavram, tanım, teori vs. alıp kenara atıyorsunuz. Dolayısıyla istedik ki öncelikle sosyoloji öğrencileri sonra sosyolojiyle ilgilenen herkesin alıp sonuna kadar okuyabileceği bir kitap olsun. Onun için de edebiyatı kullandım. Aslında asistan arkadaşımızla iki buçuk yıl kadar önce sohbet ediyorduk. O zaman edebiyatı araç olarak kullanmaya karar verdim. Öyle başladım. Tabii ilgi de gördü. Şu anda Türkiye'nin pek çok yerinde ders kitabı olarak da okutuluyor. Onun dışında sosyoloji öğrencisi olmayıp da sosyolojiyle ilgilenen insanlar da alıp okuyorlar. Ya da sıradan okuyucu da alıp okuyor. Yani kapak tasarımından içindeki kurguya kadar ilgi çekici bir tarafı oldu. Biz de memnunuz.

Kitaptaki çizimler size mi ait?

Yok bana ait değil. Karikatürist bir arkadaşımız çizdi. Ben tarif ettim. Ortamı çizmesini istedim. Mesela kitapta 'Nilüfer karakteri kedisi kucağında Eminönü'nde balık-ekmek yemiş giderken' şeklinde anlattım. Metne bağlı kalarak bir karikatüriste çizdirdim.

Karakter seçimini neye göre yaptınız? Sabahattin hoca karakterinin sosyoloji bölümü hocalarından Prof. Dr. Sabahattin Güllülü ile bir ilgisi var mı?

Kitaptaki Sabahattin hoca kurgu. Birebir onu anlatmak istemedim. Ama kapakta bulunan resim Sabahattin Hocanın kendisi. Kendisinden izin alarak kapağa konduruverdik hocayı. Biz hoca olarak burada Sabahattin hocayı gördük. Ondan eğitim aldık. Dolayısıyla bu kitapta Sabahattin hoca var ama ben de varım. Kendi deneyimlerimi de kattım bu karaktere. Başka hocaları da gözlemledim, onlar da var. Yani Sabahattin hoca karakteri bir karışım. Ama Sabahattin beye bizim üzerimizdeki emeği karşılığında bir teşekkür olması amacıyla böyle bir şey yaptık. Hocamız da memnun oldu, biz de memnun olduk.

Kitapta kendinizle özdeşleştirdiğiniz bir karakter var mı?

Aslında yok. Yani şöyle pek çok noktada benden bir şeyler vardır mutlaka ama kendimi yazmadım. Kendi hayatımı yazmadım. Nilüfer karakterini yarattım. Özellikle kadın olmasını istedim. Çünkü Türkiye'de kadın konusu öncelikli konulardan bir tanesi. Toplumsal cinsiyet konusu da var kitabın içinde, başka konular da var. Bu sebeple karakter seçiminde tercih kadın oldu. Ama bir yerde yazar olarak, hani ressam tabloya imza atar ya böyle köşelere bir yere, ben de kitabın sonlarına doğru bir imza attım. Orda bir karakter var 'şu yaşlarda şöyle birisi birden dedi ve geçti' şeklinde geçiyor kitapta. Nilüfer yürürken oluyor zaten bu. O karakter aslında benim yani. Tarif ettiğim kişi de benim. Böyle bir imza atayım dedim ama kimse fark etmedi. Olsun iyi bir şey yine de fark edilmemesi.

Kitabınızda sosyolojiye ilgilenenler için küçük prens benzetmesi yapmışsınız. Bunu biraz açabilir misiniz?

Evet sonunda bir değerlendirme o. Aslında girişte de sosyoloji nasıl bir bilim derken açıkça tarif ediyorum bunu. Sosyoloji ne güçlüyü daha çok güçlendirecek ya da onun görüşlerini savunacak bir bilim olabilir ne de söz gelimi ezilenlerin, işçi sınıfını bayraklaştıracak bir ideolojidir. Sosyoloji bir bilimdir nihayetinde. Sosyologlar daha tarafsız olmalıdır ama daha çok güçsüzlerin yanında yer almalıdır. Yani eğer bir yerde yer almak gerekiyorsa. Dolayısıyla orda bir eğretileme yaptım. Sorun, tüm dünya için tabii, büyürken unuttuklarımızda dedim. Dolayısıyla sosyologlar burada daha dikkatli olmalıdır. Belki her biri birer küçük prens olabilir, büyürken unuttuklarımızı hatırlatabilirlerse o zaman belki daha iyi bir dünya olurdu diye böyle fantastik bir sonla bitirmek istedim.

Sosyolojinin cemaatleşmeye bakışıyla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Sosyoloji öteden beri cemaat olgusuna kitapta değindiğim gibi bakar. Cemaat derken kitapta zaten çok net ayrımı var. Sosyolojik anlamda cemiyet ve cemaat diye bir ayrım var. Birisi birinci ilişkilerin yani akrabalık ilişkilerinin olduğu yapı, ikincisi şehir kent yaşamının söz konusu olduğu yapıdır. Orada örgüt bahsinde, sosyolojik olarak örgüt derken devlet ve kurumlardan bahsediyoruz, tam da orda yeri gelmişken cemaatlerin Türkiye'de özellikle sonradan terör örgütüne evrilen bu FETÖ meselesinde de aşina olduğumuz o evlerden birine götürdük. Hayali bir şekilde. Ama orda Nilüfer çok net bir tavır koydu. Sonra derste dinlediklerini hatırladı ve "Bütün soğukluğuna rağmen modern insanın evi örgütlerdir (kurumlardır/devlettir)" şeklinde tarafını belli etti. Kitapta bir de bilge sosyoloğumuz var. Nilüfer'in rüyasını giren. O sosyolog Zygmund Bauman'dır. O da cemaatle ilgili özet geçiyor aslında. Nilüfer cemaat evine gittikten sonra "Unutma gizli ajandası olanların atası şeytandır" diyerek cemaatlerin tehlikeli olduğunu belirtmiştir.

Bir sosyolog olarak kadına şiddet konusunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kadına şiddet konusu çok kadim ve eski bir konu. Aynı zamanda evrensel bir konu. Ama kendi ülkemiz üzerinde konuşmak gerekirse ben kadına şiddet konusunun kültürel olduğunu düşünüyorum. Erkek daha ayrıcalıklı, daha sert, ailenin geçimini sağlayan, yıkılmaz bir kale gibi kodlanıyor. Bunun karşısında kadın fedakar, sevecen, sadakat gösteren, çocuk bakan şeklinde kodlanıyor. Dolayısıyla bu ikisi arasındaki asimetri erkeği, koşullar uygun olduğunda, kadına şiddet uygulayabileceği bir kıvama getiriyor. Erkek şiddeti bir sorun çözme metodu olarak kullanmayı öğreniyor. Şiddet öğrenilebilen bir şeydir. Yakın ilişkide şiddet çok daha ön plandadır.

Son yıllarda siyasi iktidarın şiddete yönelik ciddi düzeltme çalışmaları var. Ancak buna rağmen kadın cinayetlerinde artış olmaya devam ediyor. Başka sosyoloji kitaplarında örnekler hep yabancı. Biz mümkün olduğunca kendi kültürümüzden örnekler vermeye çalıştık. Şiddet konusu da bunlardan bir tanesi. İyi ki Nilüfer'i seçmişiz karakter olarak.

Yangınların yüzde 80'i elektrikten

■ Erzurum'daki yangınların yüzde 80'inin eski elektrik tesisatlarından kaynaklandığını belirten İtfaiye Çavuşu Hüseyin Çakmak, doğalgazın yaygınlaşmasıyla birlikte yangınlarda azalma olduğunu söyledi. Yangın ihbarı aldıklarında 15 saniyede yola çıktıklarını ifade eden Çakmak, "Sürücüler konusunda sıkıntı yaşıyoruz. Bazı bilinçsiz insanlar yol vermiyorlar." dedi.

İtfaiyeciler insan hayatı için yirmi dört saat gözlerini kırpmadan kulakları telefonda bekleyen, insanlar için kendi hayatlarını hiçe sayarak alevlerin içine giren korkusuz kahramanlar. Kimi zaman araçta sıkışan insanların hayatını kurtarmak için canla başla mücadele veren, kimi zaman mahsur kalan hayvanları kurtarmak için elinden gelenin fazlasını yapan fedakar insanlar.

Emre Ceylan

İtfaiye Çavuşu Hüseyin Çakmak, İtfaiye Müdürlüğü ve çalışmaları ile ilgili bilgi verdi.

Teknolojinin gelişmesi ile beraber yangın oranlarında bir düşüş yaşanıyor. Yangın oranlarının azalmasında en büyük etkenlerinden biri kentsel dönüşüm. Kentsel dönüşümle beraber artık yapılardaki elektrik tesisatları daha güvenli ve sisteme uygun bir hal aldı. Bu dönüşümle beraber sobaların ortadan kalkarak, yerine doğalgazın gelmesi de yangınları azaltan bir faktör oldu.

Yangın sebepleri ve söndürme çalışmaları ile ilgili bilgi veren Erzurum Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü'nden Ekip Çavuşu Hüseyin Çakmak, Erzurum'daki yangınların yüzde 80 oranında eski yapılardaki elektrik tesisatlarının yetersiz olmasından, yüzde 20 oranında da soba ve kazan dairelerindeki kazalardan kaynaklandığını söyledi.

Soğukkanlılık çok önemli

Her itfaiyecinin mesleğinin ilk 10-15 yılında gittiği her yangında tedirginlik yaşayacağını belirten Çakmak, yangına gittiğinde beklediği ortamla karşılaşamayacağından dolayı itfaiyecinin soğukkanlı ve bilgili olması gerektiğini söyledi. Çakmak, "Biz itfaiyeciler bile ne kadar eğitim aksak yangın anında bildiğimizin yarısını yansıtabiliyoruz. Çok tecrübeli itfaiyeciler daha etkili oluyor. Yüzde 70 daha etkili oluyorlar. Acemi olan arkadaşlar ne kadar eğitim alsalar da yangın yerinde tedirginlik yaşıyorlar. Gönüllü itfaiyecilik yapan insanlar oluyor; artık onlar da belirli eğitimler aldıktan sonra yangınlara müdahale edebiliyorlar. Özellikle bize uzak olan köylerde biraz bilgiye sahip olan insanları eğitiyoruz. Biz yangın yerine ulaşana kadar onlar müdahalede bulunuyorlar." dedi.

Zaman zaman tehlike yaşadıklarını, buna rağmen yangın, trafik kazası, göçük gibi olaylarda itfaiye çalışanları olarak hiçbir risk almadan müdahalede bulunmaya çalıştıklarını kaydeden Çakmak, çalışma şartlarını şöyle anlattı: "Bazen yangınlarda dumandan etkilendiğimiz zamanlar oluyor, büyük yangınlarda bazen tüp yeterli olmuyor; bu gibi zamanlarda duman solumak zorunda kalıyoruz. Maskelerimizin 15 dk. gibi bir süresi var. Bu yüzden yangın yerine girerken tedbirli davranıyoruz. Tüp bitmeye yaklaştığı zaman bizi uyarıyor; içerideki arkadaşımız çıkıyor, arkasından diğer arkadaşımız giriyor. Isı bizi etkilemiyor; üzerimizde Momex adı verilen ısıya dayanıklı elbiseler oluyor."

15 saniyede çıkıyoruz

"İtfaiye geç geldi" yakınması çok yaygın. Çakmak bu konuda titiz olduklarını, çağrı merkezine ihbar geldiğinde 15 saniyede yola çıktıklarını ifade ederek, olay yerine giderken sürücülerin itfaiye siren sesine özen göstermemesinden yakındı:

"Haber merkezimiz var; Erzurum'da iseniz 110'u aradığınız zaman direkt olarak bizim haber merkezimize düşüyor. Arkadaşlarımız ihbarı aldıktan sonra hoparlörden bize bildiriyor; 15-20 saniye içerisinde bizim buradan çıkmamız gerekiyor, 25 saniyeden sonrası bizim için gecikme sayılıyor. Olay yerindeki insanlara bu süreler çok uzunmuş gibi geliyor ama biz buradan 15 saniye içerisinde çıkıyoruz. Sürücüler konusunda da sıkıntı yaşıyoruz. Ne kadar geçiş üstünlüğümüz olsa da, lambalarda dikkat ediyoruz, ışıklarda kontrollü geçiyoruz ki birine zarar vermeyelim. Sirenlerden rahatsız olan sürücüler bile oluyor; kulaklarını tutup el kol hareketi yapıyorlar, neden siren çalıyorsunuz diyorlar. Ama biz siren çalmazsak suç işlemiş oluruz. Bazı bilinçsiz insanlar yol vermiyorlar. Zaten yangını söndürüp geri merkeze dönerken siren çalmıyoruz."

Yangınlar elektrik tesisatından

Erzurum'daki yangınların yüzde 80'inin elektrik tesisatlarından kaynaklı olduğuna vurgu yapan Çavuş Hüseyin Çakmak "Yeterli yapılmayan tesisatlar, trafolar, jeneratör daireleri, kalorifer kazan daireleri gibi yerlerde çok oluyor. Ayrıca günümüzde elektronik eşya kullanımı arttı; elektrik tesisatı yeterli olamayınca elektrik saatleri ve sigortalar veya herhangi bir kablo ısınıyor ve patlıyor, yangına sebep oluyor. Bazen araçlardaki eskimiş sigortalar bile yangına neden oluyor. Kullandıkları arabaların bakımını yaptırmalılar, kullanılan cihazları prizde bırakmamalılar, günümüzde şarj cihazları bile patlayabiliyor. Vatandaşların tedbir almaları yangın söndürmekten daha önemlidir. İnşaat safhasından itibaren tedbirlerin alınması gerekir. Tedbirlerin sayesinde elektrik kaynaklı yangınlar azalır. Bunlara rağmen kaza ile yangın yine çıkabilir." diye konuştu.

Doğalgazdan sonra yangınlar azaldı

Eskiye oranla yangınların azalmasının sebebi olarak kentsel dönüşümle beraber doğalgazın çoğalmasını gösteren Çakmak, şöyle konuştu: "Eskiden soba kaynaklı yangınlar çok fazla olurdu. Ayrıca kömür kaynaklı yangınlar da fazlaydı. Kömürün durduğu yerde ıslanması yüzünden ısı üretip yanabilme özelliği vardır. Bu sebeplerden dolayı yangınlar çok fazla oluyordu. Kentsel dönüşüm sayesinden eski sobalı evlerin yıkılması, doğal gazın çoğalması ile yangınlar oldukça azaldı. Kazan dairelerinde ise aşırı ısınmadan dolayı tesisatlarda patlamalar olabiliyor. Doğalgazın da tehlikeleri var tabi ki; doğal gaz borularının içerisinde gazın sürtünmesinden dolayı statik elektrik üretimi olabiliyor; bu da patlamalara neden oluyor. Özelikle akaryakıt istasyonlarında statik elektrikten kaynaklı yangınlar çıkabiliyor. Ama en başta akaryakıt istasyonlarında sigara içilmemesi gerekiyor, cep telefonu kullanılmaması gerekiyor."

Çilingir yerine itfaiye

Erzurum Büyükşehir Belediyesi İtfaiyesi doğunun en büyük itfaiye merkezi; gerektiğinde çevre illere de yardıma gidiyor. Merkezde 100 kişi çalışıyor. 18 ilçeye bakıyor; ilçelerle birlikte personel sayısı 200'ü buluyor. Organize Sanayi'de ve Hilalkent'te iki müfrezesi bulunuyor. Bir ekip 30 kişiden oluşuyor; ekipler üç vardiya halinde çalışıyor.

Ekip Çavuşu Hüseyin Çakmak, insanların kapıda kaldıkları zaman çilingire para vermemek için itfaiyeyi aradıklarını da söyledi. "Merkezimiz çilingire yönlendirdiğinde bu defa bizi arayıp içeride çocuk kaldı, yemeğim ocakta kaldı ya da mahsur kaldık gibi ihbarlarda bulunuyorlar. Bu durumlarda mecburen gidiyoruz." dedi.

Birincilere Çomaklı'dan hediye

2017-2018 Eğitim Öğretim Yılında fakültelerine birincilikle yerleşen öğrencilere, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç tarafından tebrik mektubu gönderildi. Öğrenciler tebrik mektuplarını, Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı'nın elinden aldı.

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç'ın öğrencilerin nitelikli bir meslek sahibi olmasının yanında evrensel değerler ve kendi kültürel değerlerine bağlı bir şekilde yetişmelerini arzu ettiği mektubunda ise şu ifadelere yer verildi:

"Güçlü ve güvenli bir ülke konumunu hedefleyen Türkiye'nin geleceği sizlerin elinde olacaktır. Sizler yeni beyin gücü ile Türkiye'nin yeni kalkınma odağısınız. Ülkemiz ve Milletimiz için vatanperver duygularla çok çalışmalısınız. 2023 hedeflerimize sizlerle ulaşacağız. İnancınızın, çalışma ve yücelme azminizin sonsuz olmasını dilerim. Sizi ve ailenizi başarınızdan dolayı gönülden tebrik eder, sevgi ile selamlarım"

Millete yararlı olacaksınız

Rektör Çomaklı törende yaptığı konuşmada, öğrencileri tebrik ederek, Atatürk Üniversitesini tercih ettikleri için teşekkür etti. Prof. Dr. Çomaklı, Türkiye'nin en başarılı ilk 10 üniversitesi arasında yer aldıklarını belirterek hedeflerinin teknolojiyi sadece raporlayan, takip eden bir üniversite olmak değil, teknolojiyi bizatihi üreten ve bunu toplumun, yaşamın ve insanlığın yararına sunan bir üniversite olma hedefiyle yola çıktıklarını söyledi.

Öğrencilerden başarılı bir eğitim hayatı geçirmelerini ve sonunda fakültelerini de yine birincilikle bitirmelerini isteyen Rektör Çomaklı; "Üniversitemizde her şey sizin en iyi şekilde eğitim almanız için planlandı. Sizler bu imkânları verimli bir şekilde kullanarak vatana millete yararlı birer insan olarak toplumdaki yerinizi alacağınızdan en ufak bir tereddütüm yok. yetiştireceğinize eminim. Atatürk Üniversitesinde alacağınız kaliteli eğitim sizlerin meslek hayatınızda da başarılı olmanızı sağlayacaktır. Hayal kurabilen, heyecanlı, yenilikçi, çalışkan ve üretken bireyler olarak sizlerden çok şey bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç'ın tebrik mektubu ve Rektör Prof. Dr. Ömer Çomaklı'nın hediyeleri ile başarılarını taçlandırılan öğrenciler ise hediyelerinden dolayı Rektör Çomaklı'ya teşekkür ederek, Atatürk Üniversitesinde eğitim görmekten dolayı çok memnun olduklarını dile getirdiler. Öğrenciler, program sonunda Rektör Çomaklı ile özçekim yapmayı da ihmal etmediler.

>> İFHA

Erzurum'dan bir Arjantinli geçti

Hayatlarına yeni hikayeler eklemek isteyen Arjantinli aile seyahat ettiği yerlerde kalem ve hediyelik eşya satarak dünya turuna çıktı. Maceraperest aile 1968 model karavanlarıyla 16 ülke gezdi. Türkiye üzerinden İran'a geçen ailenin yolu Erzurum'a da düştü.

Doğancan Bingöl

Dünyayı 4 yıldır sabit gelirleri olmadan 1968 model karavanlarıyla gezen Arjantinli Gonzales Ailesinin 16. durağı Türkiye oldu.

Ülkesinde kendisinin işçi, eşinin sekreter olduğunu anlatan baba Los Lopez Gonzalez, yaşadıkları toplumda anlatacak hikayeleri olmayan sıradan bir hayat sürdüklerini, hayallerinde hep yolculuk fikri olduğunu söyledi.

Çocukları Liang'ın doğumuna 2 ay kala bir anda dünyayı gezme kararını veren Gonzalez çifti, Liang'ın doğumunun ardından 1968 model bir karavan alarak seyahat planı oluşturdu ve kendi tabirleriyle hayatlarını 'askıya aldı'.

Karavanlarıyla çıktıkları yolda 15 ülke gezen Los Lopez Gonzalez ve Paola Gonzalez çifti yolculukları boyunca çocukları Luan ve Liang ile birlikte yaşadıkları maceralarını 16. durakları olan Türkiye'de Atatürk İletişim muhabirine anlattı.

-1 kalem, 1 litre benzin

İspanya'dan başladıkları 4 senelik yolculukları boyunca Fransa'dan Almanya'ya, Sırbistan'dan Avusturya'ya 15 ülke gezen ve yolculuklarının başında bu yaşa kadarki birikimlerini harcayan aile, yol boyunca geliştirdikleri yöntemle her ülkenin 1 litrelik gaz fiyatını temel alarak kalem ya da gezdikleri ülkelerde satın aldıkları hediyelik eşyaları satarak, kendilerine minik bir bütçe oluşturdular.

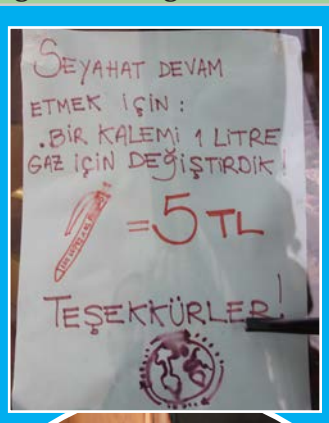

Yolculukları boyunca her ülkede bir slogan oluşturduklarını ve bu sloganları kağıda yazarak arabanın ön tarafına yapıştırdıklarını söyleyen Baba Gonzalez, ilk başta zorlandıklarını belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Gezdiğimiz ülkelerde, kalem ya da hediyelik eşya satarak geziyoruz. İlk başlarda biraz zorlansak da gezmeye devam ettikçe bunu bir meslek haline getirdik. Hem kalem satıyoruz hem de seyahat ettiğimiz ülkenin yerel halkı ile diyalog kurarak onların arasına karışıyoruz. Bizi kendileri gibi görüyorlar."

Yargıları yıktık

Yolculuklarının 16. durağı olan Türkiye'ye geldiklerinde ilk adresleri İstanbul olan Arjantinli aile, tüm dünyada Türkiye ile ilgili olumsuz söylemler duyduklarını ancak attıkları her adımda bu izlenimlerin birer birer silindiğini anlatarak, bu durumda Türk toplumunun samimiyetinin, yardımseverliğinin ve sıcakkanlılığının önemli rol oynadığının altını çizdiler.

Türkiye'de son duraklarının Erzurum olduğunu ve şehrin ayrı bir güzelliğinin olduğunu belirten baba Gonzalez, Erzurum halkının cana yakın olduğunu ifade ederek, insanların İngilizce bilmese bile hareketlerle iletişim kurduklarını ve evlerini kendilerine açtıklarını ifade etti.

Erzurum'da öğrenciden esnafa farklı statüde çok sayıda insanla tanıştıklarını söyleyen baba Gonzalez, "Arabamızda bir arıza vardı. Buradaki öğrencilerden yardım istedim ve onlar da beni sanayiye götürdü. Arabamı tamir eden işçi, benden ücret almadı. 'Sen bizim misafirimizsin' dedi. Çok şaşırdım." diye konuştu.

Şehirden ayrılırken hatıra ve kâr etme amaçlı Erzurum'un simgelerinden olan Oltu taşı aldıklarını kaydeden Gonzalez, Türkiye'den sonra rotalarının İran olduğunu da sözlerine ekledi.

Anne Gonzalez de Erzurum'u çok beğendiğini dile getirerek, "Çifte Minareli Medrese, Yakutiye Medresesi ve Tortum Şelalesini ve daha birçok yeri gezdik ve çok beğendik. Erzurum gerçekten çok güzel bir kent." ifadelerini kullandı.

Seyyah aile 3 haftalık Erzurum ziyareti boyunca şehrin kültürünü tanıma imkanı bulurken, kıtlama şeker ile çay içmeyi ve cağ kebabı yemeyi de ihmal etmedi.

Tortum'dan Londra'ya ok peşinde bir kariyer

DOĞAN HANCI

Doğan Hancı okçuluğa Erzurum'un Tortum ilçesinde çok zorlu şartlarda başladı; azmi ve çalışkanlığı ile 2012 Londra Paralimpik Oyunlarında bronz madalya almayı başardı. Milli sporcunun sıradaki hedefi 2020 Paralimpik Oyunları'nda altın madalya almak.

Yedi kardeşten ikincisi olan ve doğuştan yürüyemeyen Doğan Hancı zamanın zor şartlarından dolayı uzun süre elleri üzerinde geçirdiği yaşamıyla hayata yenik başlıyor. Gittiği tüm okullardan reddedildiği için eğitimini tamamlayamayan Hancı, el işi yaptığı dükkânında hocası tarafından keşfedilip okçuluğa adım atıyor. Paralimpik milli sporcu olan Doğan Hancı için sorunlar bitmiyor; yine zorlu bir mücadele başlıyor.

1999 yılında okçuluğa başlayan Doğan Hancı'nın en büyük destekçisi hocası Muhlis Öç oluyor. Engeli sebebiyle özel arabası olmadığı için yarışmalara giderken yıllarca zorluk yaşadı Doğan Hancı: "İlk yarışma için Erzurum'dan Antalya'ya gittim. Ama özel arabam olmadığı için otobüse biniyordum. Hiç mola veremeden 36 saat yol gittim. Ne zaman yola çıkacak olsam bir gün öncesinde su içip yemek yemiyordum ki ihtiyacım olmasın. Çünkü molalarda inemiyordum. Böyle yıllarca gittik geldik."

Zorlukların yanı sıra haksızlıklarla da mücadele etti Doğan Hancı: "2003 yılıydı. O sıralar sıkıntılar vardı. İlk yarışmaya beni götürmediler. Eğer gidebilseydim çok iyi dereceler alıp dönerdim. Çünkü ben çok iyi atıyordum ama buna rağmen başkalarını aldılar. Adaletsiz davranıldı ve ben de tekrar çağrılmama rağmen gitmedim. Tabi ilerleyen yıllarda bu durum düzeldi. Artık kim hak ediyorsa o gidiyor yarışmalara..."

Dünya ve Avrupa dereceleri peş peşe geliyor

Erzurum'da yaşadığı tüm olumsuz hava şartlarına ve malzeme eksikliğine rağmen başarı basamaklarını hızla tırmanan Doğan Hancı kazandığı yarışmalar sonrası devletten tam destek aldığını belirtiyor. Yine de dünyadaki diğer paralimpik sporcuların koşullarının ülkemizden daha iyi olduğunu söylüyor. Başarılarının sadece engelliler dalında olmadığını söyleyen Hancı, "2014'te Avrupa 3.'sü, 2015'te dünya 2.'si, 2016'da Avrupa birincisi oldum. 2012'de gittim Londra'da 3. oldum ve çok güzel bir derece aldım. Gizem Girişmen de 2008 Paralimpik Oyunları şampiyonu arkadaşımız. O da çok iyi atmıştı. Ondan sonraki en iyi derece ile 2012 Paralimpik Oyunları 3.'sü oldum. Ama ben Türkiye'de gidip bütün yarışmalara giriyordum. Sağlam, engelli fark etmiyordu. Federasyonda da tüm sıralarda derecelerim var. Ama yine de dünya ilerliyor ve biz geride kalıyoruz biraz. Çünkü onlar daha profesyonel çalışıyorlar. Bizim ise Erzurum'da daha yeni yeni bir spor salonumuz oluşuyor" diyor.

Hancı 2012 Londra Olimpiyatları'nın atmosferinden çok etkilendiğini ve güzel bir organizasyon olduğunu belirtti ve ilave etti: "Seyirci çok güzeldi. Bilet bulamayanlar bile oldu. Beni tutup bilet isteyenlere bile şahit olduk."

Bu işin en iyisi Koreliler

Paralimpik okçuluk dalıyla ilgili bilgiler de aktardı Doğan Hancı: "Okçuluğun geçmişinde ilk Çinliler bulunuyor ve Çinliler tarafından icat edilmiş ama Osmanlı tarafından zirveye çıkarılan bir spor. Türkler ilk defa 750-800 metreden ok atınca Avrupalılar, 'Bunlar insan değil şeytan. Ancak şeytanlar bu kadar uzağa ok atabilirler' demiş ve korkup birçok savaşı kaybetmişler."

En büyük hayalim 2020'de şampiyonluk

Bundan sonra en büyük hedefinin 2020 Tokyo Paralimpik Oyunları olduğunu söyleyen Doğan Hancı, şunları anlattı: "Asıl hedef 2020. Ondan daha önce Milli Takım seçmeleri olacak birkaç ay sonra. Orada sonra da Avrupa şampiyonası var bu sene. Eğer 1. olursam kotayı alırım. 2020 için benim dezavantajım Erzurum'da olmam ve kış şartları. Burada okçuluk çok zor. Nisan ayında Antalya'da oluyor yarışma ve açık havada insanlar 50 metre atarak dışarda hazırlanabiliyor ama biz nisan ayında Erzurum'da antrenmana çok zor çıkıyoruz, 1-2 saat ok atabiliyoruz sadece. İstanbul-Ankara daha avantajlı bizden; çünkü ya malzemeleri iyi ya da kulüpleri. Ama devletin desteği her zaman sürüyor. Eğer 2020 de şampiyon olursam okçuluk salonu açmak istiyorum ve Erzurum'da antrenör olmak istiyorum."

Türkiye'nin okçuluktaki gururu Doğan Hancı, daha büyük başarılar için çalışmaya devam ediyor.

>> Elif Şahin

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı:

Küresel yenilikleri hayata geçireceğiz

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, bilgiyi teknoloji ile birleştirmeye önem verdiklerini ve bunun için üniversitenin kurumsal yapısını şekillendirdiklerini söyledi. Atatürk İletişim'e konuşan Çomaklı, "Üniversitemizin her birimi ile ilgili olarak küresel geçerliliği olan yenilikleri yakından takip edecek ve hayata geçireceğiz." dedi. Şehirle aralarındaki mesafeyi kaldıracak projeler gerçekleştirdiklerini belirten Çomaklı, bunun için STK'larla bir araya geldiklerini de ifade etti.

Yakup Türk

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. ömer Çomaklı, bir buçuk yıllık görev süresinde yaptıklarını ve bundan sonra yapacaklarını anlattı. Ar-Ge çalışmalarına, inovasyona ve girişimciliğe değer verdiğini ifade eden Çomaklı, kalkınmanın ve rekabetçi üstünlüğün teknolojik gelişme ile olacağını belirtti. Çomaklı, "Ar-Ge ve yüksek teknoloji yatırımlarına büyük destekler vererek teknoloji tüketen değil teknoloji üreten bir ülkeyi yapılandırma hususunda hükümetimizin desteğini daima yanımızda buluyoruz." dedi.

Aday olurken sizi rektör adaylığına götüren en önemli etken neydi? Rektör olduktan sonra yaptığınız ilk iş nedir?

Beni rektör adaylığına götüren en önemli etmen, Türkiye'nin sorunlarının çözülmesinde bilgi ve bilimin ekonomi ile bütünleşebildiği üniversitelerin işlevsel olabileceği gerçeğini görmekti. Bu bağlamda ilk iş olarak Üniversitemizdeki Bilimsel Araştırma Merkezini, işleyişini gözden geçirerek bu doğrultuda bazı yeni düzenlemelerle yeniden yapılandırdık. Üniversitemizde öğretim kalitesinin, buna bağlı olarak araştırma kalitesinin yükselmesi, bilimsel çalışmaların artarak sürmesi, teknoloji ve inovasyon odaklı adımların atılması öncelikli hedeflerimiz arasında idi. Bilimsel bilgi teknoloji ile birleşemediği zaman etkisi sınırlı olur. Teknolojik gelişim kalkınmanın ve rekabetçi üstünlüğün en mühim anahtarıdır. Bu tip bir gelişmenin anahtarları ise, inovasyon, girişimcilik ve Ar-Ge'dir. Biz de bu gerçekten hareketle Atatürk Üniversitesi için bilgiyi teknoloji ile birleştirerek üretmeyi bir misyon kabul ederek, kurumsal yapımızı bu misyonu aktif kılacak bir vizyonla şekillendirmeye başladık.

Ayrıca yukarıda belirttiğim hedefe ulaşmayı sağlayacak önemli belirleyicilerden biri olan lisansüstü eğitiminde nicelik ve nitelik açısından yüksek bir çıtayı yakalamak için enstitülerimizin işleyiş programlarını yeniden düzenledik. Çalışmalarımız devam ediyor. Akademik, bilimsel programlarımızda, hatta üniversitemizin her birimi ile ilgili olarak küresel geçerliliği olan yenilikleri yakından takip edecek ve hayata geçireceğiz.

Atatürk Üniversitesi öğrencilerine yönelik gerçekleştirmeyi planladığınız projeleriniz var mı?

Eğitim öğretimin yeniden yapılandırılması, dünya ve batıya paralel hale gelmesi gereği doğrultusunda müfredatların gözden geçirilmesinin faydalı olacağı düşüncesiyle öğrencinin lehine bir dizi düzenlemeyi hayata geçirdik. Öğrencilerimiz çağı kavramak ve geleceklerini şekillendirmek zorunda. Çağın yeni nesilleri için hazırlıklar yapmak, yeni akademik programları ve öğretme biçimlerini geliştirmek için çalışıyoruz. Dünyanın artık tek boyutlu çalışmalara göre şekillenmediği gerçeğinden yola çıkarak, Üniversitemizin eksiklerini belirleyip tamamlama yönündeki çalışmalarımızı başlatmış bulunuyoruz. Bu bağlamda dünyada önem kazanan alanlara yönelik yeni birimleri açmayı planlıyoruz. Dünya artık bir alana sıkışıp kalmış sadece kendi alanındaki gelişmelerle ilgilenen mezunlara ihtiyaç duymuyor. Bu sebeple disiplinler arası çalışma kültürünü artıracak, öğrencilerimizin farklı bakış açıları geliştireceği ortak çalışma zeminleri üzerinde çalışıyoruz.

Zengin kütüphanelere sahibiz, kütüphanedeki kaynakların ulaşılabilir olduğu, verimli çalışmaların yapılabileceği fizikî ortamların da sayısını gün geçtikçe artırıyoruz.

Önümüze koyduğumuz bu hedeflerle ilgili yürüttüğümüz tüm çalışmaları yönetim kadromuzla şekillendirdiğimiz stratejik eylem planları ile şekillendiriyoruz. Öğrencilerimize yönelik nihaî hedefimiz, onları, inovatif bir eğitim ortamına sokarak yetişmelerini sağlamaktır.

Hükümetin üniversiteye bakış açısı nasıl; hükümetten üniversite için yeterli destek alıyor musunuz?

'İnsanı yaşat ki devlet yaşasın' şiarıyla, yetiştirdiğimiz gençler, ülkemizin 2023 hedeflerinin en dinamik gücüdür. Türkiye'nin her açıdan kalkınması için en büyük kaynağımız, güçlü ve dinamik üniversite gençliğimizdir. Bu kaynağımızı, ülkemizin uzun soluklu kalkınma yolculuğunda etkin bir şekilde nasıl en iyi ve doğru şekilde kullanabileceğimizi tartışıyor, çözüm üretme imkânları üzerinde yoğunlaşıyoruz.

Hükümetimiz, ihtiyaç duyduğumuz hemen her hususta üniversitemize her bakımdan destek olmaktadır. Ülkemizin insan kaynağını çağdaş dünya ile rekabet edebilir donanıma kavuşturan yükseköğretim süreci, hükümetin ve devletimizin destek ve varlığıyla hayat boyu süren bir süreç olarak eğitimi insanî kalkınmamızın odağına yerleştirmiştir. Ar-Ge ve yüksek teknoloji yatırımlarına büyük destekler vererek teknoloji tüketen değil teknoloji üreten bir ülkeyi yapılandırma hususunda hükümetimizin desteğini daima yanımızda buluyoruz.

Atatürk Üniversitesi olarak en büyük hedefiniz nedir? Kendinize bir çıta belirlediniz mi?

Yarınlarımızın bugünlerden çok daha iyi olması düşüncesiyle üniversitemizde ciddi, büyük bir dönüşüm başlattık. Bazı birimlerimizin işleyişi, özellikle üst bilginin metodik olarak işlendiği lisansüstü çalışmalar bağlamında enstitülerimizi çağın gereklerine uygun biçimde yeniden yapılandırdık. Eğitimine önem verdiğimiz gençliğin daha donanımlı hâle gelmesi için yüksek lisans ve doktora programları kapsamında yurtdışına gönderilen öğrenci sayısını artırmaya yönelik çalışmalarımız sürmektedir. Türkiyat Enstitümüze öğrenci alarak aktif bir programla yeni bir çehre kazandırdık. Üniversitelerin bilimsel üretiminin en mühim birimlerinden biri olan Bilimsel Araştırmalar Ofisini dönüşüme uygun biçimde şekillendirerek proje üretimi konusunda gerekli düzenlemeler ve teşvik çalışmalarını gerçekleştirdik.

Bir dizi fiziki düzenleme ve yeniliğin yanı sıra sosyal imkânların da iyileştirilmesi yönünde önemli çalışmalarımız devam ediyor. Üniversitemizdeki okuma mekânlarına bir yenisini ekleyerek hizmete sunduk. Öğrencilerimizi yetiştirirken onların mezuniyet sonrasına yönelik istihdam imkânlarını artırmak, sağlamak, onların sağlıklı kariyer planlamalarını yapabilmeleri ve iş hayatına aktif olarak katılabilmeleri için iş dünyasıyla birebir buluşturuyor, çeşitli işbirliği anlaşmalarını imzalıyoruz.

Bilgi toplumu hedefini gerçekleştirmek amacıyla bilgi-iletişim teknolojileri başta olmak üzere, bütün bu alanları kapsayan 'öncelikli dönüşüm programlarımızı' kararlı bir şekilde uygulamaya devam edeceğiz. Şehirle aramızdaki mesafeleri ortadan kaldırmak için yerel paydaşlarımızla bir araya gelme fırsatlarını oluşturarak toplantı ve bilimsel projeleri gerçekleştiriyoruz. STK'larla toplanıyor görüş alış-verişinde bulunuyoruz.

Bizim, dolayısı ile ülkemizin insanî kalkınma hedefinin temelini eğitim oluşturduğu için eğitimi, uzun vadeli bir bakış açısıyla geleceğimize yatırım olarak kabul ediyor. Attığımız her adımı bu gerçek hedefe göre planlıyoruz. Ayrıca, üniversitede yaşanan beyin göçünün önüne geçmek ve marifete iltifat etmek düşünceleri ile teşvik sistemini gözden geçirdik, bilim adamlarının üniversite, ülke ve insanlığa değer üretmelerinin yolunu açacak çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, Yakup Türk'ün sorularını yanıtladı.

Sosyal medyada tuzaklar var

Sosyal medyayla aranız nasıl? Öğrenciler sizinle sosyal medya üzerinden iletişim kurabiliyor mu? Öğrenciler ile nasıl iletişim kuruyorsunuz?

Sosyal medya artık yaşamın ayrılmaz bir parçası. Etkisi ve sonuçları tartışılıyor olsa da Twitter ve Facebook gibi sosyal ağlar sayesinde şimdiye kadar olmadığımız kadar yoğun bir iletişim içinde ve birbirimizden haberdar olduğumuz bir hayatı yaşıyoruz.

Eğitim sektörünün dijital platformlarda ulaşmak istediği ilk kesim, kurumlarındaki öğrenciler, aday öğrenciler ve onların aileleri olduğu için belki de özellikle üniversitelerin sosyal medyayı düzenli ve planlı bir şekilde kullanması gerekiyor. Bu bağlamda üniversitelerin, aylık içerik planlarına üniversitenin imkânları hakkında bilgiler veren içerikleri dâhil etmesi, hem doğru bilgilendirme hem de potansiyel öğrencilere ve ailelerine doğru açıdan ulaşılmış olmak bakımından etkili olabilir.

Özellikle genç kesim, akıllı cihazlarını çok sık kontrol ettiği için üniversitelerin, sınav tarihi değişiklikleri, etkinlik ve tatil haberleri gibi güncel duyurularını sosyal medya hesaplarında paylaşmaları faydalı olabilir.

Ancak üniversitelerin sosyal medya kullanımına verdiği önem son yıllarda artsa da, özellikle devlet üniversitelerinin sosyal medya pazarlamasına ve içerik yayınına özenli yaklaşması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü çağın yeniliklerine karşın genç beyinleri ne yazık ki çeşitli tuzaklar da bekliyor. Üniversiteleri sosyal medyada takip eden kesimin önemli bir bölümü öğrenciler olsa da, en nihayetinde üniversitenin de kurumsal bir yapı olduğunun unutmaması gerekiyor. Duyurular ve açıklamalar gibi üniversitenin işleyişine dair güncel haberlerin dikkatle ve kurumsal bir dil ile verilmesinin, kurumun ciddiyeti ve konumu gereği önemli olduğunu düşünüyorum. Atatürk Üniversitesi büyük bir aile. Gerek sosyal medya aracılığı ile gerekse diğer vasıtalarla öğrencilerimizle her vesile ile buluşuyor, bunu önemsiyorum.

FETÖ sıkıntısı giderildi

FETÖ'den açığa alınanlar ve ihraç edilenlerden sonra akademisyen ve idari kadroda bir açığınız var mı; sıkıntı yaşıyor musunuz?

15 Temmuzda halkımızın iradesiyle kırılan, püskürtülen darbe girişimi ne yazık ki üniversitelerimizi de olumsuz etkiledi. Üniversitemizde bulunan devletimizin ilgili birimlerinin tespit ettiği FETÖ mensubu akademisyen ya da idarî personel için gerekenler, hukuk çerçevesinde yapıldı. Devam eden bir süreç olduğunu biliyorsunuz. Atatürk Üniversitesi büyük bir üniversitedir. İlk zamanlar yaşadığımız sıkıntılar nispeten giderildi. Şimdi bütün birimlerimiz kesintisiz ve eksiksiz biçimde işlemektedir.

Sağlıkta gelişimin sonu yok!

■ Sağlık İletişimi Sempozyumuna katılan Çinli akademisyen Prof. Dr. Xinchun Liu ise Çinde Sağlık İletişimi ve mevcut durum hakkında görüşlerini aktardı. Çin'de sağlık iletişimi alanındaki çalışmaların yeni başladığını belirten Liu, her alanda gelişmeleri yakından takip ettiklerini söyledi.

Şeyma Tahir

Çin'deki Central South Üniversitesinde psikoloji ve sosyoloji üzerine çalışmalar yapan Prof. Dr. Xinchun Liu aynı zamanda üniversitenin hastanesinde araştırmalar yapıyor, öğrenciler yetiştiriyor. Ülkesindeki sağlık iletişimi ve sağlık politikaları hakkında sorularımızı cevaplayan Liu, sempozyumda bulunmaktan mutluluk duyduğunu da ifade etti.

Sağlık sektörü dünyanın her noktasında önem arz eden bir yere sahip. Yapılan yenilikler, araştırmalar her geçen gün değişiyor ve ilerleme kat ediyor. Peki, Çinde bu durum nasıl, sağlık sektöründe neler yapılıyor?

Sağlık alanı çok önemli ve geniş bir yelpazesi olan bir dal. Bizde sağlıkla ilgili konulara önem veriyoruz ve yeni şeyler araştırmaya çalışıyoruz. Amerika, İngiltere gibi Avrupa devletleri kadar ileri bir seviyede olmasak bile Çinde iyi bir noktaya doğru ilerliyor. Mesela sağlık iletişimi alanı bizler için yeni bir saha ve araştırmalara yoğunlaşmak için birer fırsat olarak değerlendirilebilir.

Yeni yeni gelişmeye başlayan sağlık iletişimi konusunda sizin gibi araştırmalar yapan insanlara devletin herhangi bir desteği oluyor mu?

2000'li yıllardan bu yana sağlık iletişimi alanına ilgi oldukça arttı. Artık neredeyse tüm üniversitelerde bu alanla ilgili dersler konulmaya başlandı. Ayrıca bu alanda çalışan insanlar çoğalmaya başladı. Böylelikle alana dair makaleler, kitaplar yazılmaya başlandı ve teşvikler çoğaldı. Konuyla alakalı devlet desteği ise elbette var. Hastanelerde hem doktorlara hem de diğer çalışanlara hastayla nasıl iletişim kurulacağı, nasıl bir iletişimin doğru olacağı gibi temel eğitimler veriliyor.

Sağlık iletişimi alanı kimlerin daha çok ilgisini çekiyor ve rağbet görüyor?

Bu alanın çok yeni olduğunu belirtmiştim. O yüzden bu tarz çalışmalar yapan kadın erkek her bilim insanı bu yolda bir şeyler üretmek amacı güderek işe başlıyor. Araştırmaların çoğu ise giriş seviyesinde oluyor. Bu işe gönül verenler ise özellikle tıp ve sağlık alanlarında okuyan, çalışan öğrenciler ve doktorlar oluyor. Konuyla ilgili yeteri kadar uzman olmadığı için bu durumu eksiklik olarak nitelendiriyoruz ve öğrenci yetiştirmeye çaba gösteriyoruz.

"Sağlık iletişimi" olgusu tam olarak Çin'de nasıl başladı ve gelişme gösterdi?

Bu olgu bizden önce Amerika, İngiltere gibi ülkelerde 1960-70'li yıllar arasında başlamışken Çin'de ise daha çok yeni ve geliştirilmeye çalışılan bir alan. Bizde daha yeni başlayan çalışmaların temelini ise hasta ve doktor arası iletişimi kapsıyor. Hâlbuki bu alanın çok geniş ve farklı yönleri bir arada barındırması gerekir. Bu da zamanla olacaktır diye inanıyorum. Aslında bu alan genel itibariyle pek yol alınmış bir mecra değil. Hep araştırma ve inceleme gerekiyor. Zaman ilerliyor ve gelişmeleri takip etmek zorundasınız. Kısacası sağlıkla ilgili gelişmelerin sonu yok.

Bu kadar yoğun bir nüfusun olduğu yerde sağlık hizmetleri aksıyor mu, insanlara nasıl hizmet sunuluyor?

Çinde nüfus yoğunluğundan kaynaklanan sıkıntıların önüne geçmek için 5 yıl önce "ev doktoru" uygulamasına geçildi. Bu uygulamayla birlikte vatandaşın önemli bir rahatsızlığı yoksa öksürük, grip şeyler için doktoru kendi evine çağırıyor tedavisini oluyor. Fakat daha ciddi rahatsızlığı olanlar hastaneye gidiyor ve geniş çapta tedavi imkânı buluyorlar. Bu uygulamayla kısmen de olsa hastanelerdeki yoğunluğun önüne geçilmeye çalışılıyor. Fakat bu uygulama ilk başlarda halk tarafından benimsenmedi sebebi ise ev doktorlarının yeterince hastalarla ilgilenemeyeceği görüşüydü. Bu yüzden insanların çoğu en küçük sıkıntıda bile hastaneye gidiyordu. Zamanla bu sıkıntı da aşıldı. Aslında bu yoğunluğun düzenli bir hal almasını sağlayacak olanlarda yine insanlar oluyor. Bireysel olarak duyarlı olup büyük hastanelere akın etmek yerine küçük sağlık kuruluşlarını veya ev doktorlarını tercih etmeliler. Uygulama daha çok yeni olduğu için tam anlamıyla rahatlık sağlamıyor fakat gelişip sistem yerine oturdukça daha iyi olacaktır. Çünkü Çin nüfus bakımından kalabalık bir ülke bu sıkıntıların doğması bir yerde çok normal bir durum.

Türkiye'de ve diğer ülkelerde uygulanan sağlıkla ilgili çalışmaları mutlaka takip ediyorsunuzdur. Bu noktada yapılan faaliyetleri nasıl buluyorsunuz?

Genel olarak her yeni uygulamayı, araştırmayı takip etmeye çalışıyorum. Sağlık muazzam bir alan her geçen gün yeni bir mucizeyle karşı karşıya kalabiliyorsunuz. O yüzden yapılan en küçük bir çalışma bile mutluluk kaynağı oluyor. Sağlık alanı her ülkede her coğrafyada yeni bir şeyler geliştiriyor. Kısacası değişim, gelişim, yenilik güzel şeyler.

Yeni ve çok yol alması gereken bir alan olan sağlık ve iletişim üzerine ülkeler arası nasıl bir iş birliği olmalıdır?

Bu alanda iyi şeyler ortaya koymak için elbette birlik ve beraberlik çok önemli. Özellikle bu tarz sempozyumlar farklı alanlarda çalışan insanlarla fikir alışverişi yapmak adına fayda sağlayacaktır. İnşallah bu alanda bende üzerime düşenleri yapıp yeni şeyler ortaya koymaya çalışacağım. Hep beraber daha iyi şeyler yapmak için özellikle farklı ülkeler arası iş birliği muhakkak olmalıdır. Bir araya gelen farklı düşünceler ortaya zengin bir çeşitlilik sunacaktır.

Herkesin hemen hemen çok çalıştığını bildiğimiz Çin'de bu kadar yoğun bir tempo insanların sağlığını etkilemiyor mu? Özellikle geçtiğimiz günlerde medyada yer alan yoğun mesai yaptığı için ölen muhabir haberi hakkında neler düşünüyorsunuz?

Çinde geçmişte yaşanan sıkıntıları aşmak için gerçekten insanlar aşırı bir çaba gösterip fazla mesaiyle çalışıyordu.

Çinli akademisyen Prof. Dr. Xinchun Liu

Muhabir örneği ise maalesef arada yaşanan olumsuz örneklerden birisi. Bu tarz fazla mesai yapan meslekler var devlet eliyle bu durumun önüne geçilmeye çalışılıyor. Ama artık bu sistem terk edilmeye başlandı. Devlet belli başlı kısıtlamalar getirdi ve çalışanların omuzlarına fazla yük vermemeye çalışıyor. Her yerde olduğu gibi insanlar 8- 5 mesaiyle çalışmaya teşvik ediliyor.

Ayrıca yoğun bir çalışma hem sağlık açısından sıkıntılı bir durum yaratıyor. Hem de insanların yaptığı işlerde mutsuz olmasını ve verim almamasına neden oluyor. Devlet ayrıca insanları çalışma hayatının stresinden korumak için işyerlerine yakın noktalara spor aletleri inşa ediyor. Zaman ilerledikçe insanlarda bilinçleniyor. Mesela son yıllarda bisikletlerle işine giden insanlar çoğalmaya başladı. El birliğiyle daha iyi şartlar oluşturmalıyız.

Yüzlerce doktor öldü

Xinchun Liu 'ya meslek hayatı boyunca unutamadığı bir anısını şöyle anlattı: "2003 yılında Çinde çok büyük bir salgın hastalığı yaşandı. Bu salgının adı SARS idi; yani Ciddi Akut Solunum Yolu Sendromu. Bulaşma oranı çok yüksek bir hastalıktı ve o dönemler çok kayıplar yaşandı. Bu evrede doktorlar hiç çekinmeden hastalarla ilgilendi. Hatta bu uğurda hayatını kaybeden yüzlerce doktor oldu. Gözümüzün önünde insanlar öldü çoğu bitkisel hayata mahkûm kaldı. O dönemler hem benim için hem ülkem için çok zor günlerdi."

'Acil servis'te şiddet var!

■ Sağlık İletişimi Sempozyumu'nda acil servislerin, çalışanlar ve hastalar açısından stresli mekânlar olmasından dolayı buradaki sağlık personellerin daha çok şiddete maruz kaldıklarına dikkat çekildi. Acil servis personellerinin daha çok hasta yakınlarından şiddet gördüğü belirtildi.

Sağlık İletişimi Sempozyumunun 'sağlıkta şiddet' konulu oturumunda konuşmacılar sağlık personaline yönelik şiddetin özellikle acil servislerde yaşandığını dile getirdiler. Oturumda, katılımcılar, "Şiddete uğrayan doktordan şiddet uygulayan doktora", "Acil serviste çalışan personelin iletişim becerisi ve öfke kontrol düzeylerinin şiddete maruz kalma durumuna etkisi", "Üçüncü sayfa haberlerinde sağlık çalışanları" konuları üzerinde durdu.

Atatürk Üniversitesi'nden Öğr. Gör. Elif Kant, şiddetin bütün ulusların yaşamında var olduğunu ifade etti. Son zamanlarda sağlık alanında şiddet oranlarının arttığını vurgulayan Kant, "Sağlık personeli risk altındadır. Şiddete maruz kalanlar daha çok acil servislerde görülüyor. Çalışanlar ve hastalar için stresli mekânlardır. En çok sözel şiddet görülmektedir. Şiddet uygulayan en çok hasta yakınıdır. Kadınların iletişim becerileri erkeklerden daha iyidir. Erkekler kadınlara göre daha öfkelidir. Sağlık çalışanlarına yönelik eğitim programları düzenlenmelidir" şeklinde konuştu.

'Şiddet uğrayan'dan 'şiddet uygulayan'a

Fırat Üniversitesi Öğr. Gör. Yrd. Doç. Dr. Feridun Nizam, Şiddetin yapısında şiddete uğrayan doktordan şiddet uygulayan doktora doğru bir değişim yaşandığını belirtti. Doç. Dr. Nizam, "Geçen yıl başımıza üzücü bir olay geldi. Fırat Üniversitesi Başhekimi makamında katledildi. Kendisini rahmetle anıyorum. Yerel bazda etkisi çok yayıldı. Hastanede bizlere sizi demi başhekim gibi yapalım söylemi yayıldı. 'Kalp Atışı' dizisi örneğinde olduğu gibi senaryolara girmeye başladı. Bu dizilerde diğer bir söylemde kadın doktor olmaz, erkek doktor gelsin şeklinde. Kore dizilerinden bizlere adapte edilmiştir. Şiddetin dili yoktur. Dil en çabuk pazarlanabilen bir araçtır. Problem kısmı izleyicinin bunun kurgu olduğunu bilmemesi en büyük tartışmalar" şeklinde konuştu.

Anadolu Üniversitesi Öğr. Gör. Doç. Dr. Deniz Kılıç, yanlış tedavi, doktor ihmali gibi kavramlarla yer almış 3. sayfa haberlerini taradığını belirtti. Kılıç şöyle konuştu:

"Sansasyonel haberler insanlarda tetikleyici tepkiler uyandırıyor. Mağduriyetler hakkında gazetelerin tavırları, yanlışlıklara neden olan şeylerin başlıklarda nasıl yer aldığı gibi. Haberlerin önemli bir kısmı birinci sırada veriliyor. Yarım sayfa kadar yer ayrılıyor. Bu haberler genellikle benzer şeyleri söylüyor. Çekilen fotoğraflar genellikle mağduriyetten önce çekilen fotoğraflar. ABD'de bir yılda 250 bin kişi tıbbi hata kurbanı. Abartılı başlıklarla bir takım çağrışımlar yapılıyor. Haber genellikle tek taraflı oluyor, diğer tarafa söz hakkı tanınmıyor."

>> Uğur Keskin

Sağlık İletişimi Sempozyumu (SİS 2017) Erzurum'da Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi ve Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi iş birliğiyle yoğun bir katılımla ve başarıyla gerçekleştirildi.

Sağlıklı toplum için sağlıklı iletişim

■ Uluslararası Sağlık İletişimi Sempozyumu (SİS 2017) Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi ve Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi iş birliğiyle bu yıl üçüncü kez düzenlendi. Atatürk Üniversitesi'nin evsahipliğindeki sempozyuma sağlık sektöründen çalışanlar ve akademisyenler katıldı. Katılımcılar sağlıkla iletişimin sağlıklı bir toplum için çok önemli olduğuna vurgu yaptı.

Çiğdem Öz, Uğur Keskin

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi ve Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi iş birliğiyle organize edilen Sağlık İletişimi Sempozyumu konukların katılımıyla gerçekleşti. Sempozyumun açılış törenine Sağlık Bakanlığı Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürü İbrahim Barbaros Akçakaya, Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Basın-Yayın Bölümü ve SİS Organizasyon Komitesi Başkanı Prof. Dr. Erkan Yüksel'in yanı sıra farklı üniversitelerden öğretim elemanları, sağlık muhabirleri ve davetliler katıldı.

Erzurum Valisi Seyfettin Azizoğlu

Sağlık Bakanlığı Sağlığı Geliştirme Genel Müdürü Barbaros Akça

İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Naci İspir

Doç. Dr. Besim Yıldırım

Güzel Sanatlar Fakültesi Gösteri Sanatları Merkezi'ndeki açılış töreninin ilk konuşmasını yapan Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Besim Yıldırım, katılım gösteren konuklara teşekkürlerini sunarken sempozyumun amacını anlattı. Sağlık ve iletişim kavramlarına değinen Doç. Dr. Yıldırım, sempozyumda herkesin fikrine danışılacağını belirterek, "Sağlıkla ilgili çok çeşitli bildiriler sunulacak, araştırmalar tartışılacak" dedi.

Sağlıkta İletişim Sempozyumu Organizasyon Komitesi Başkanı ve Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erkan Yüksel bu fikrin 3,5 yıl önce Ankara'da oluşturulduğunu ve bu yıl üçüncüsünü düzenlemekten gurur duyduklarını belirtti. Yüksel, Atatürk'ün ismini taşıyan bu üniversitede sempozyuma katıldıkları için mutluluk duyduğunu ifade etti. Yüksel, en önemli sorunun iletişim olduğunu ve iletişim olmadan eğitimin de çözülmeyeceğini savunan Yüksel, sağlıklı bir toplum olmanın ön şartının iletişim olduğunu ifade etti ve "Sağlıklı bir toplum sağlıklı bir iletişimle meydana gelir." dedi.

Sağlık muhabirlerinin en önemli ihtiyacının eğitim olduğunu kaydeden Prof. Dr. Yüksel sağlık okuryazarlığı dersinin okunulması kanaatinde olduğunu vurguladı.

İletişim olmadan olmaz

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Naci İspir disiplinler arası çalışmaların ve kurumlar arası iş birliğinin önem kazandığını söyledi. İspir, "Sağlık alanı bir çok açıdan tartışılabilir. Bu konular sorunları çözmede büyük bir önem arz ediyor. Sağlığın önemine sürekli vurgu yapıyoruz. Aynı şekilde iletişim kurmaya çalışıyoruz. Ama iletişimin kelime anlamını bilmiyoruz." cümlelerini kaydetti.

İspir, iletişim olmadan sağlıklı olunamayacağını belirterek "Sağlıkta iletişim sempozyumu bu bakımdan çok önem arz ediyor. İnsan için çok önem arz eden sağlık ve iletişim unsurunun bir araya getirilmesi çok güzel bir şey." dedi.

Sağlık Bakanlığı Sağlığı Geliştirme Genel Müdürü Barbaros Akça sağlık iletişiminin bireyin davranışlarını geliştirmeye yönelik olduğunu ve tıbbi paradigmanın dışında bireyin davranışlarını kontrol etmeye yönelik olarak ortaya çıktığını belirtti. Bireyin davranışları üzerinde bilişsel etkiden çok duyusal etkinin işe yaradığına vurgu yapan Barbaros Akça, şunları ekledi: "Biz bir bilişsel birde duyusal etki oluşturmaya çalışıyoruz. Bilişsel etki insanların davranışını değiştirmeye yönelik bir etki oluşturmuyor. Etkili bir iletişim yapabilmemiz için duyusal etkiyi oluşturmamız lazım. Bilgiyle bilinçlendirip davranış değişikliğine etki etmek her zaman mümkün olmuyor. İnsanların aklını ve kalbini senkronize edecek duygusal etkiyi vermemiz lazım."

Disiplinler arası bir çalışma

Sağlık İletişimi Sempozyumuna katılan sağlık muhabirleri yaptıkları haberler üzerinden sağlık haberciliğinin önemini anlattılar.

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı konuklar ağırlamaktan çok mutlu olduğunu kaydetti; "Sağlık ve iletişim kavramlarını yan yana getiren sağlık iletişimi disiplinler arası bir çalışmadır. Ülkemizde bu bağlamda yapılan çalışmalar çeşitlendi. Düzenlenen toplantı vasıtasıyla bilinçleneceğiz ve bilinçlendireceğiz." dedi.

Açılış töreninin son konuşmasını yapan Erzurum Valisi Seyfettin Azizoğlu ise sempozyumun hayırlı geçmesini dileyerek, "Anadolu'nun güzel kapısı Erzurum'da sizleri görmekten mutluyum. Sağlıkta iletişimle ilgili sempozyumda konuşulan bu konuşmalar daha iyi sonuçlara vesile olacak." şeklinde konuştu.

Açılış konuşmalarının ardından sağlık muhabirlerinin katıldığı ilk oturuma geçildi. İki gün süren Sağlık İletişimi Sempozyumu, Atatürk Üniversitesi Turizm Fakültesi Uygulama Oteli salonlarında yurt içinden ve yurt dışından katılan akademisyen ve araştırmacıların sunumları ile gerçekleştirildi.

Sağlık habercileri panelde

3. Sağlık İletişimi Sempozyumunun ilk gününde açılış töreninin ardından gazete ve televizyonların sağlık muhabirlerinin katıldığı bir panel düzenlendi. Panelde Sağlık Bakanlığı Sosyal Medya Koordinatörü Tolga Akkaş da bakanlığın medya politikaları konusunda bir sunum yaptı.

Sağlık Bakanlığı Sosyal Medya Koordinatörü Tolga Akkaş, Sağlık Bakanlığının medyanın her alanında vatandaşlarla iletişim halinde olduğunu söyledi. Akkaş sosyal mecralarda var olduklarını ifade ederek, "Vatandaş neredeyse biz ordayız. Vatandaş televizyon izliyorsa biz ordayız. Vatandaş internetteyse biz ordayız. Billbordlardayız. Biz her yerdeyiz" şeklinde konuştu.

Geleneksel medyaya değinen Akkaş, artık geleneksel medyanın geride kaldığını ifade ederek, "Artık çağ değişti. Teknoloji gelişti. İnsanlar artık otobüste giderken bilbordlara değil telefona bakıyor" ifadelerini kullandı.

Sabah Gazetesi Sağlık Muhabiri Safure Cantürk, konuşmasında, sağlık haberciliği ile sağlık sektörü arasındaki dengeden bahsetti. Sahada yaşanan sıkıntıları sahada çalışan muhabirler üzerinden anlatan Cantürk, şöyle konuştu: "Sağlık denildiği zaman aklımıza gelen şey candır. Cana geleceğine mala gelsin deyip kestirip atıyoruz. Sağlık reklam değildir. Reklam ve para önemli değil, sağlık önemli. Sağlık para ile satın alınamaz. Sağlık eskiden nasıldı. Tedavi oluyorduk bitiyordu. Şimdi teknoloji gelişti, yaşam ömrü uzadı. Bu çağda insanlar yalnızca tek bir dertlerine çare bulmak istemiyor, insanlar yetinmiyor. İnsanlar uzun yaşamak istiyor. Ölümsüzlüğü arıyor. Böyle bir dünyada hiçbir sağlık kuruluşunun teknolojisi insanların taleplerini karşılamaya yetmiyor."

Habertürk TV muhabiri Arzu Çelik de sağlık haberciliğinin insan sağlığını yakından etkilemesi bakımından önemli olduğunu ifade etti. Çelik, yaptıkları haberlerle insanların yaşamına olumlu ya da olumsuz etkide bulunabildiklerini anlattı.

Panelde konuşan sağlık muhabirleri hazırladıkları haber örneklerini paylaşarak sağlık haberciliği hakkında görüşlerini aktardılar.

‘Geleceğin umutlu doktorları’ işbaşında

■ Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin oluşturduğu EMSA Atatürk adlı öğrenci kulübü, yürüttüğü faaliyetler ve projelerle dikkat çekiyor. Kulüp üyesi öğrenciler, köy okullarında sağlık taraması yapıyor, yaşlı bakım evlerinde yaşlılara, avm’lerde vatandaşlara sağlık hizmeti veriyor.

Çiğdem Kutanis

Avrupa Tıp Öğrencileri Birliği, İngilizce adıyla European Medical Students Association (EMSA) Belçika’nın başkenti Brüksel merkezli bir örgüt. Adından da anlaşılacağı gibi Avrupa’daki tıp fakülteleri öğrencilerinin oluşturduğu kulüplerin çatı örgütü olarak faaliyet gösteriyor. EMSA’nın Atatürk Üniversitesi’nden de bir üyesi bulunuyor. EMSA Atatürk adıyla faaliyet gösteren öğrenci kulübü kendilerini “geleceğin umutlu doktorları” olarak niteliyor. Faaliyetleriyle bilinen tıp öğrencisi profilini yerle bir eden EMSA Atatürk çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor. EMSA Atatürk, tıp fakültesi öğrencilerinin ağır ve zor tıp derslerini yürütürken toplumsal fayda sağlayabileceklerini ve sosyal aktiviteler yapabileceğini de gösteren örnek bir kulüp.

Kulüp başkanı Ertan Çavdar sorularımızı yanıtladı ve çalışmalarını anlattı.

Atatürk Emsa’nın kuruluşu nasıl gerçekleşmiştir?

Resmi olarak kuruluş tarihimiz Şubat 2015. Benim en büyük iki hayalimden birisi tıp fakültesini kazanmak diğeri ise EMSA’yı kurmaktı. Böyle bir kulübü kurma fikrini kafama koyduktan sonra okul arkadaşlarıma böyle bir fikrimin olduğunu söyledim ve onlardan da olumlu yanıtlar alınca yüce gönüllü danışman hocamız İsmail Malkoç’un da yardımıyla birlikte kulübü kurduk.

Bize EMSA’yı anlatır mısınız?

EMSA Avrupa Tıp Öğrencileri Birliğine bağlı bir kuruluştur. Türkiye’de 30 üyesi, Avrupa’da ise 26 üyesi bulunmaktadır. Türkiye’deki üye sayısının 16’sı aktif üye 14’ü ise pasif üyedir. EMSA’ya üye olabilmek için tıp öğrencisi olma şartı vardır ve öğrencilik süresi bittikten sonra üyelik hakkınız da biter.

Amaçlarınızdan ve projelerinizden bahseder misiniz?

Amacımız insanlara sağlık konularını aşılamak, onlara bu konularda bilinç vermek. Amaçlarımız arasında EMSA’yı daha çok tanıtıp daha geniş kitlelere sesimizi duyurabilmek var. Birçok projemiz var. Projelerimizi EMSA Atatürk kuruluşunda yer alan beş koordinatörle yürütüyoruz. Her koordinatörün alt çalışma alanları var bu şekilde dağılım sağlayıp projelerimizi gerçekleştiriyoruz. Projelerimizden bahsedecek olursak halk sağlığı koordinatörlerimizin köy okulları ziyaretleri oluyor; köy okullarında sağlık taramalarımız oluyor. Bunun yanında anasınıfı öğrencilerimize önlüklerimizi giydirip onların doktor fobisini yenmeye çalışıyoruz ve onlara hediyeler dağıtıyoruz. Böylelikle onların o korkularını yenmiş oluyoruz. Bunlarla birlikte Avrupa entegrasyon koordinatörlerimizle birlikte yaşlı bakım evi ziyaretleri düzenliyoruz, avmlerde tansiyon ölçümü, şeker ölçümü ve el yıkama etkinlikleri de yapıyoruz. Okul içi etkinliklerimiz de oluyor. Alt sınıflar hastane eğitimine henüz başlamadığı için okul içerisinde dikiş atma, tıp bilimi etkinliklerimiz oluyor. Bir konu seçiliyor, gruplar halinde ve bir araya gelip bu konu hakkında bilgi alış verişi yapıyoruz.

Üye sayınız ne kadar? Yeterli mi?

İlk başlarda EMSA’nın E’sini dahi kimse bilmiyordu. Şimdi ise 150 aktif üyemiz var. Bunun yanında 400’e yakın pasif üyemiz var ki bu bizim için büyük bir sayıdır. Çünkü okulumuzda 8 kulüp var; bunlar içerisinde bayağı iyi konumdayız. Türkiye’deki 30 EMSA kuruluşundan en çok üyeye sahip EMSA’yız. Okul öğrencileri bize bilim adamı diyorlar ki bu da bizim ne kadar iyi bir kulüp olduğumuzun göstergesidir.

Maddi ve manevi destekleriniz ve kaynaklarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Kulübümüz Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına bağlı bir kuruluştur ve buraya bağlı kuruluşlara bütçe ayrılması gerekiyor. Fakat biz herhangi bir yardım almadık. Etkinlikleri ve programları daha çok kendi imkanlarımızla halletmeye çalışıyoruz. Manevi kaynaklarımız bizim için en önemeli kaynaktır ki bizi baştan beri destekleyen böyle bir projemiz var dediğimizde danışman hocamız olmayı kabul eden ve her zaman destekçimiz olan Doç. Dr. İsmail Malkoç’tur. Bunun yanında bize duyulmamız için yardım eden ve yanımızda olan gazeteci Fırat Yakut’a da teşekkür ederiz.

Katıldığınız konferanslardan bahseder misiniz?

İlk başta 6 kişilik bir delegasyonla Makedonya öğrenci kongresine katıldık ki gitme sebebimiz EMSA kuruluşuna üye olabilmekti. Daha sonra Trakya Üniversitesinin düzenlediği EMSA ulusal sonbahar kongresine, EMSA Kocaeli ve EMSA sonbahar Samsun kongresine katıldık. Rize’deki genel öğrenci kongresinde bulunduk.

Halkın yaptığınız etkinliklere katılımı nasıl?

Bir stant kurduğumuzda önümüzden geçen sayısı gelen sayısından fazladır; fakat katılımlarımız azdır diyemeyiz. İyi tepkiler alıyoruz. Yaptığımız etkinlikleri isteyerek yaptığımız için midir bilinmez ama insanlara gerçekten bir şeyleri anlatabiliyoruz, onlara değer verdiğimizi anlayabiliyorlar. Hatta olan bir olaya örnek vermem gerekirse gecen avmde tansiyon ölçümü yaparken yaşlı bir teyze tansiyonunu ölçtürdü sonra eve gidip eşini de bizim yanımıza getirerek tansiyonunu ölmemizi istedi. Bu da aldığımız geri dönüşlerden bir tanesidir. Bir de şunu söylemek gerekir; doktoru hastanede görmek çocukları ürkütebilen bir durumdur. Fakat toplum içinde o önlükle görmeleri, bir de üstüne hasta olmadıklarında bizleri görmeleri bizlere karşı sevgi sağlanmasına sebep oluyor.

Twining projenizden bahseder misiniz?

Twining projemiz diğer EMSA’larla birlikte yürüttüğümüz bir projedir. Projemizi şu şekilde yürütüyoruz: Samsun EMSA kulübündeki üye arkadaşlarımız 10 kişi Erzurum’a geliyor, onlarla birlikte bilimsel ayağı olan sohbetler yapıyoruz, yaptığımız projeler hakkında konuşuyoruz, ne yapabilirizden bahsediyoruz, onları Erzurum’da gezdiriyoruz, misafir ediyoruz. Böylelikle bütün EMSA’larla birlik içerisinde oluyoruz. Projemizin genel amacı bu.

5 koordinatörlüğümüz var dediniz; bunların işlevlerinden bahseder misiniz?

Halk sağlığı koordinatörlüğümüz var; bu kolda çalışan arkadaşlarımız amacı koruyucu hekimliği öğrenmek ve öğretmektir. “Zarar verme!” ilkesine göre hareket ediyorlar ve 7’den 70’e kadar her kesimle ilgileniyorlar. Bunun yanında Avrupa Entegrasyon ve Kültürü koordinatörlerimiz çocuk esirgeme, özel eğitim merkezi, bakım evi, huzur evi gibi kurumları ziyaret ediyor. Diğer koordinatör kollarımız arasında Tıp Etiği ve İnsan Hakları koordinatörlüğümüz de tıpla alakalı filmler izleyip yorumlamakla ilgileniyor. Tıp Bilimi koordinatörlüğümüz var; bu arkadaşlar bilimle ilgilenen arkadaşlarla bilimsel çalışmalar yapıyorlar. Kulübümüzün başkan ve başkan yardımcısı var; bu arkadaşlarımız da koordinatörlükleri denetliyorlar. Aynı zamanda ulusal ve uluslararası bağlantıları sağlayıp kulübümüzün oy haklarını en iyi şekilde değerlendirmeye çalışıyorlar.

Sosyal medyada EMSA ne durumda? EMSA hayatınızda farklılık yarattı mı?

Sanal platformda en aktif iki üye kulüpten biriyiz. Yaptığımız etkinlikler olsun, katıldığımız projeler hepsini sosyal platformda yayınlamaya büyük özen gösteriyoruz ki sesimizi daha çok kesime duyurabilelim. Kendi hayatımızda da birçok değişiklik oldu tabii. Daha aktif, daha sosyal bireyler haline geldik. Daha duyarlı, karşıdakine bir şeyler öğretmeyi ve karşılık almanın mutluluğunu tattık EMSA’yla birlikte.

Son olarak ne eklemek istersiniz?

Biz geleceğin umutlu doktorları olarak gelecekte umutlu doktor olmak isteyen EMSA grubumuzda yer almak isteyen her bir doktor adayımıza kapımız açık tutuyoruz. Biz Türkiye’nin en doğusunda olan EMSA olarak ve tüm EMSA’lar olarak insanlara değerli olduklarını, onlara yardım edebileceğimizi göstermek istiyoruz. Çalışmalarımıza ara vermeden devam edeceğiz. Daha iyi projelere el atmak için elimizden gelenin fazlasını yapacağız.

EMSA Atatürk kulübü üyeleri yürüttükleri projelerle okullarını bitirmeden doktor deneyimi yaşıyorlar.

Halk için dergi: HALK'A

Atatürk Üniversitesi Sağlık Meslek Yüksekokulu öğrencisi Okan Akan, arkadaşlarıyla birlikte ve bireysel çabalarıyla “Halk’a Fikir ve Edebiyat Dergisi”ni çıkardı. Dergiyi çıkartmak için hiçbir destek almadıklarına değinen Akan, derginin tasarımı konusunda özel eğitim aldıklarını belirtti. Akan, dergiyi herhangi bir ticari amaçla çıkarmadıklarını söyledi.

Dergiyi çıkartmakla neyi amaçladınız?

Bazı taraflar dergiyi ticari amaçla yaptığımızı düşünüyor. Fakat dergi işiyle uğraşan arkadaşlar bu işin ticari bir yönünün olmadığını iyi bilirler. Bizi bu dergiyi çıkarmaya iten iki amaç oldu; birincisi ülke gündemine girmek için kendimizi halka tanıtmak ve halk için faydalı bireyler olmak, ikincisi de basın özgürlüğü için katkıda bulunmak gibi amaçlarımız oldu. Basın özgürlüğü konusunda herkesin elini taşın altına koyması lazım. Gerek bir işçi gerek bir doktor kim olursa olsun herkes basın özgürlüğü için çaba sarf etmelidir. Çünkü basın bir ülkenin gelecek teminatıdır.

Derginize ‘Halk’a’ ismini neden koydunuz; bu isim nereden geliyor?

Dergimize ne isim koyacağımıza dair birçok öneri geldi aslında. Sonunda “Halk’a” adında karar kıldık. Neden bu isim? Zincirin halkaları olur ya; yani halkı birbirine bağlayan sınıfları, sınırları kaldıran bir bağ gibi düşünerek bu ismi koymayı uygun bulduk.

Derginin hitap ettiği belli bir kesim var mı?

Biz hedef kitle yapmayız; hedef kitle oluşturmaya çalışırız. Biz bir kitle oluşturacağız ve bizden sonra gelecek dergiler de o hedef kitleye hitap edecek. Yani biz işçi, köylü, öğrenci akademisyen, bütün kesimlerin hepsi o dergiyi okuyunca kendilerinde bir şey bulacak.

Derginizde yazı yazan diğer arkadaşlar hangi bölümleri okuyorlar?

Karikatüristimiz Sima Üce GSF yüksek lisans öğrencisi, Şirin İncekan Elektrik bölümü öğrencisi, Masume İstek Gazetecilik bölümü öğrencisi, İpek Akan ve Leyla Demir Sosyoloji bölümü öğrencileri, dergimizin yazı işleri sorumlusu Yakup Demir Sosyoloji bölümü öğrencisi, tasarımcımız Hüseyin Coşkun ise Felsefe mezunu.

Masraflarınızı nasıl karşıladınız? Sponsor bulmayı düşündünüz mü?

Hayır, hiç kimse hiçbir şekilde bize destek olmadı. Dergi yapımı için ihtiyaç duyulan ne varsa hepsini ben ve grup arkadaşlarımız karşıladık. Basım için paramız denkleşsin diye yeri geldi otobüse bile binmedik. Dergiyi tamamen kendi emeklerimizle yapmayı amaçladığımız için herhangi bir sponsorluk veya reklam işine girmedik.

Derginize ilgi nasıl?

Dergimizin ismi ‘Halk’a’ olduğu için, bu insanların ilgisini o kadar çekti ki hiç tanımadığımız insanlar, farklı fakültelerden bile dergimizi sahiplendiler ve satışında bize yardımcı oldular.

Derginizin devamı gelecek mi?

Dergimiz tek seferlik değil. Tabii ki devamı gelecek; önümüz kesilmediği sürece devam edeceğiz. **>> Ahmet Göneş**

Tarım için daha çok destek lazım

■ Bir tarım ve hayvancılık şehri olan Erzurum'da iki sektör de can çekişiyor. Üreticiler daha fazla destek bekliyor. Uzmanlar tarım arazilerinin ve işletmelerin küçüklüğünün maliyetleri artırdığını söylüyor. İl Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ise tarım alanlarını artırmak ve küçükbaş hayvancılığı teşvik etmek için çalışıldığını duyurdu.

Sertan Ocak

Erzurum coğrafi koşulları, iklim şartları, meraları ve tarım arazileriyle tarım ve hayvancılık için elverişli bir şehir olarak değerlendiriliyor. Fakat gerek hayvancılık sektöründe gerekse tarım arazilerinin kullanımında karşılaşılan problemler nedeniyle bu sektörler her geçen gün kan kaybediyor. Doğuda hayvancılığın başkenti olarak bilinen Erzurum'da üreticinin desteklenmemesinden dolayı hayvancılık da tarım sektörü de can çekişiyor.

Erzurum Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiriciler Birliği Müdürü Akın Üstün şehirde faaliyet gösteren hayvancılık sektörüne ilişkin olarak, "Erzurum'da 800 bin küçükbaş hayvan bulunuyor. Bölgede bulunan meralar ve coğrafi koşullar 2 milyon koyunu barındıracak bir kapasiteye sahip, bu kapasite özellikle yaz sezonunda 2 milyonun üzerine çıkıyor. Güney Doğu bölgesinden özellikle Diyarbakır, Elazığ, Mardin, Urfa gibi şehirlerden getirilen koyunlarla hedeflenen sayıya ulaşabiliyoruz." dedi.

Akın Üstün

Köyden kente yapılan göçlerin önlenmediği sürece kentte hayvancılığın biteceğine dikkat çeken Üstün, şöyle konuştu: "Hayvancılığın gelişmesi için köylerden kente olan göçün önüne bir an önce geçmek gerekiyor. Çünkü köylerdeki nüfus ne kadar azalırsa üretimdeki artış o kadar düşer. Bizim çiftçilerimizin yaş ortalaması ellinin üzerinde. Gençler kentlerde yaşamak için göç ediyor onları da anlıyoruz fakat bizler genç çiftçiler yetiştirmek zorundayız, yeni nesli kente göndermeye devam edersek 20-30 yıl sonra hayvancılıkla uğraşan kimse kalmayacak."

Hayvancılık sektörü gelişmeyen bir ülkenin ekonomisinin de gelişemeyeceğine değinen Üstün, et ve tarım ürünlerinin sürekli ithal edilmesinin üretici ve tüketici açısından uzun vadede ülke ekonomisine zarar vereceğine dikkat çekti.

Hayvancılığın önündeki en büyük sıkıntının üreticinin desteklenmemesi ve girdi maliyetlerindeki artış olduğunu ifade eden Üstün, bu konuda şunları anlattı: "Her iki sektörün de önemli sorunlarından biri girdi maliyetlerinin yüksek olmasıdır. Hiç kimse üreticinin kazancını net olarak ortaya koymuyor, eğer üreticinin kazancını ortaya koysalar çiftçinin ve hayvancının zar zor geçindiğini herkes görecek. Çiftçi para kazanmıyor, asıl parayı kazanan aracılar. Bunun önüne geçmek için bakanlıkların aracıları ortadan kaldırarak üreticiler ile doğrudan pazarlık yapması gerekiyor. Türkiye'de hayvancılık da tam olarak desteklenmiyor. Küçükbaş hayvancılık için verilen destek koyun başına 25 TL iken, bir çobanın günlük masrafı bile 25 TL'nin üzerindedir. Buna ek olarak bir de aile harcamaları var. Üretici bu kadar masrafı kaldıramıyor. Bu tür masrafların önüne geçebilmek için destek miktarını arttırmak lazım. Küçükbaş hayvancılık için verilen 25 TL yardımın bir an önce 100 TL olması gerekiyor. Eskiden çiftçi bir koyun bir koyuna bakar hesabı yapıyordu. Üretici kuzuyu sattığı zaman koyunu bahara çıkarabileceğinin hesabını rahatlıkla yapıyordu, artık onu da yapamıyor. Eğer hayvancılıkta bu politikalara devam edilecek olursa hayvancılık asla düze çıkamayacak, bu yöntemler Türkiye'de hayvancılığı bitirecektir."

Tarım arazileri küçülüyor

Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Avni Birinci de Erzurum'da tarımın çeşitli sorunlarının bulunlduğunu ifade etti. Birinci sorunları şöyle açıkladı: "Erzurum yüksek kesimde olduğu için hava kirliliği diğer illere göre daha az ve buna bağlı olarak bu bölgede yetişen ürünler daha kaliteli yetişiyor. Bizlerin hatası ise ürettiğimiz kaliteli ürünleri Karadeniz'e göndererek o bölgeden kalitesiz hormonlu ürünler alıyor olmamız. Ayrıca çiftçilerimizin küçük işletmeleri olduğu için sürekli zarar ediyorlar, ailelerini geçindiremiyorlar. Çiftçi sürekli olarak artan gübre ve mazot ücretlerinden şikâyetçi. Sürekli borçlanıyor, elde ettiği ürünleri de düşük maliyetle satıyor, gitgide bataklığa saplanıyor, kar edemediği için de çiftçilikle uğraşmayı bırakıp diğer sektörlere atılıyor. Bunun sonucunda da tarım arazilerimiz günden güne küçülüyor."

Üretimi artırmayı hedefliyoruz

Cengiz Ceylan

Erzurum'un en önemli geçim kaynağı olan hayvancılık geliştirilmesi bölgenin kalkınmasında kilit rol oynadığından, Tarım ve hayvancılık sektörlerindeki kötü gidişatı engellemek için Erzurum Valiliği ve İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü harekete geçti. Tarım ve hayvancılıktaki üretim sıkıntılarını gidermek için yeni projeler üretmeye başladıklarını duyurdu. Erzurum İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdür Yardımcısı Cengiz Ceylan geliştirilen projeler hakkında şu açıklamalarda bulundu: "Erzurum da 700 bine yakın büyükbaş 800 bine yakın da küçükbaş hayvan bunmakta. Erzurum hayvancılık sektöründe önemli merkezler arasında ama biz 'Erzurum'da üretimi nasıl daha çok arttırabiliriz?' sorusuna yanıtlar arıyoruz. Geleneksel işletmelerde hayvanların rantabl olmadığının farkındayız, bu seviyeyi rantabl seviyeye çıkartarak hem üreticinin hem tüketicin sorunlarını çözmeye çalışıyoruz. Bu nedenle Erzurum'dan göç etmiş vatandaşlarımızın kullanılmayan arazilerini alarak bu arazilerden daha yüksek verimi nasıl elde edebileceğimizi planlıyoruz. Amacımız bu alanları tarım alanları olarak kullanmak ve tarım alanlarını genişletmek. Bölgemizde bulunan küçük işletmelere küçükbaş hayvan yardımında bulunmayı ve bu yardımlarla küçükbaş hayvancılığı geliştirerek üretimi arttırmayı hedefliyoruz. Bu hayvanların su ihtiyacını karşılamak için kırsal kesimlere göletler yapıyoruz. Hayvancılık için yine bu yıl hayata geçen buzağı desteğimiz var. Her buzağı başı buzağı sahibine 550 TL ödeniyor. Böylece bu projeyle çiftçimiz hayvanların ihtiyacını rahatlıkla karşılayabiliyor. Tarım ve hayvancılığın gelişmesi Türkiye'nin gelişmesi demek bizler için. Çiftçilerimizin ihtiyaçlarını gidermek için de tarım arazileri için dönüm paraları veriliyor şu an. Tarla kaç dönüm ise ona göre para ödeniyor."

Etem Sayıner, vahap Türkkal ve Emre Çomaktı'nın türkü hikayelerinden esinlenerek sahneye koydukları oyun seyirciyi hüzünlendirdi.

Türküler sahnede

Erzurum Kalkınma Vakfı (ERVAK) Tiyatro Kulübü, güzel bir etkinliğe imza attı. Kulüp bünyesinde faaliyet gösteren tiyatro ekibi "Kırmızı Gül Demet Demet" ve "Sarı Gelin" adlı türkülerin hikayesini tiyatro sahnesinde canlandırdı. "Soğuk Şehrin İncileri" adlı oyun, izleyenlerinden büyük ilgi görürken, salonda gözyaşları adeta sel olup aktı. Erzurum türkülerine ait hikayeler, tiyatro severlere duygulu anlar yaşatırken, ERVAK Gençliği ve Tiyatro Sanatölye ekibi daha önceki oyunlarında da olduğu gibi bu organizasyonuyla bir kez daha göz doldurdu. Nenehatun Kültür ve Gösteri Merkezi'nde sahnelenen oyunu izleyenler, zaman zaman duygulu anlar yaşanırken, türkülerin hikayeleri protokolün de gözlerini şaşırttı. İzleyiciler arasında hıçkıra hıçkıra ağlayanların olduğu da görüldü.

Türkiye'de bir ilke imza attık

Oyun hakkında bilgi veren ER-VAK Kültür Sanat Yönetmeni Vahap Türkkal, türküleri sahneye aktararak bir ilke imza attıklarını bildirdi. Günümüz koşullarında, yok olmaya yüz tutan değerlerin varlığına dikkat çekmek istediklerini söyleyen Türkkal, "Kültürel mirasımızın özgünlüğünün korunması ve kuşaktan kuşağa aktarılması amacına yönelik sürdürülebilir sanatsal projelerle var olana katkı sağlama görevimiz ve sorumluluğumuz bulunmaktadır" dedi.

Türkkal şöyle konuştu: "Bilindiği üzere, kültür hazinemizin en önemli ve edebi unsurlarından biri olan, geleneği geleceğe aktaran türkülerimiz bizi biz yapan, bizi başkalarından ayıran en kıymetli değerlerimizdendir. Türkülerin her bir kelimesinde, her bir tınısında saklı özümüzü bulmak mümkündür. Türk insanının doğumundan ölümüne kadar yaşamış olduğu sosyal, siyasal, kültürel vb. olayları içinde barındıran, somut olmayan kültürel miras ürünleridir. Tarih denen uzun ince bir çizgide Türküler, İslamiyet öncesi ve sonrası Türk edebiyatının, Türk kimliğinin, Orta Asya'dan Anadolu'ya, Balkanlara, yayılan Misak-ı milli sınırları içinde var olan dil birliği ve bütünlüğünün varlığının ispatı olmaktadır. İşledikleri konular itibariyle de Türküler, toplumun duygu ve düşünce hazinesidir. Toplumsal-bireysel yaşamının her anından izler barındırırlar. Türkülerde kimi zaman bir annenin feryadı kimi zaman bir aşığın hüznü ya da sevinci kimi zaman da bir bülbülün ötüşü kimi zaman Çanakkale'ye Yemen'e giden askerilerin ayak sesleri çınlar…"

"Soğuk Şehrin İncileri" adlı oyunun senaristi ve yönetmeni Etem Sayıner oyunun 5 aylık bir hazırlık sürecinden sonra sahneye hazır hale geldiğini belirtti. Sayıner, "Türkülerin hikayalerini yazarken öncelikle Türkülerin tarihini anlatan kitapları incelemek ile başladık daha sonrada birkaç kurumdan türkülerin hikayeleri ile kaynaklar edindik. Hikayeyi önce kendi içimize sindirdik daha sonra tiyatro metnine döktük" dedi.

Oyunun seyirciyi hüzünlendiren yönüne ilişkin olarak da şunları anlattı: "En büyük esin kaynağım gözlemdir. Karekteri oluştururken hikayenin bizi kısıtladağı yerler oldu. Metnin oluşturulmasında kendimizden muhakkak birşeyler kattık. İkisinin de sonu dram olduğu için seyirciyi sonuna kadar dram ile boğmak istemedik; arada komedi replikleri yerleştirdik. Bizim için en önemlisi son sahnedir çünkü seyircide son izlenim kalır. Biz de biraz final sahnesine ağırlık verdik; böylece seyircimizin biraz boğazını düğümletip gözlerini doldurmak istedik."

>> Yakup Türk

SESSİZ KATİL

SEPSİS

Oyuncu Nejat İşler'in rahatsızlığıyla gündeme gelen Sepsis son yıllarda ülkemizde ve dünyada oldukça sık görülmeye başladı. Uzmanların kalp krizinden daha tehlikeli olarak nitelediği Sepsis yüzünden her yıl 8 milyon kişi hayatını kaybediyor. Bir tür enfeksiyon hastalığı olarak tanımlanan Sepsis, bir saatlik gecikmede kişiyi ölüme yüzde 8 oranında daha erken yaklaştırıyor. Erken tanı evresinin önemli bir rol oynadığı Sepsis, genelde 5 yaş ve altı çocuklarda veya çok yaşlı bireylerde görülüyor.

Kişileri ölüme sürükleyen ve enfeksiyonun gelebileceği en son nokta olan Sepsis, bir saatte 50 kişinin yaşamını yitirmesine neden oldu. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilere göre 2015 yılında enfeksiyon ve diğer hastalıklara bağlı ölüm oranı yüzde 14,4 iken, 2016 yılında ölüm oranı yüzde 14,3'e düştü. Hayatını kaybeden kişi sayısı 57 bin 9 kişi iken 2016 yılında bu sayı 58 bin 408' e yükseldi.

Hastalar farkında değil

Her bir saatte 50 kişinin ölümüne yol açan Sepsis hastalığına yakalananlar bu hastalığı taşıdıklarının farkına varamıyorlar. Her ne kadar farkındalık eğitimleri, seminerler düzenlense de kimse yeterince bilgi sahibi olamadığı için nasıl bir hastalıkla baş başa olduklarını bilmiyorlar. Öksürük, balgam, titreme, yüksek ateş, hipotermi, ishal, kusma ve bunlara ek olarak nefes alıp vermede güçlük, hızlı nabız artışı ve idrar çıkışının olmaması gibi belirtilerin eşlik ettiği Sepsis, vücuttaki herhangi bir enfeksiyona karşı vücudu aşırı derecede tehdit eden reaksiyonlardan kaynaklanan, doku hasarına, multipl organ yetmezliğine ve ölümüne yol açabilecek bir komplikasyon olarak tanımlanıyor. Uzmanlar, hastalık açısından en riskli grupları akciğer, idrar yolu, karın, cilt ve bağırsak enfeksiyonlarının sebep olduğu bağışıklık sistemi zayıflamış kişiler olarak gösteriyor.

Her yıl 31,5 milyon kişide görülüyor

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Zülal Özkurt, Sepsis'in herhangi bir enfeksiyona karşı vücudun aşırı derecede tepki vermesinden kaynaklandığını ve doku hasarına, organ yetmezliğine ve ölüme sebebiyet verebildiğini söyledi. Dünyada her yıl 31 milyon 500 bin kişide Sepsis hastalığının geliştiğinin tahmin edildiğini ve istatistikleri sağlıklı tutulan ABD'de görülme sıklığının her yıl ortalama yüzde 10 arttığını vurgulayan Prof. Özkurt, "Sepsis, akciğer kanseri, prostat kanseri, meme kanseri toplamından daha fazla kişide görülmektedir" ifadelerini kullandı.

Sepsis gelişen hastaların ölüm ihtimalinin, hastanın genel sağlık durumu ve yaşı, teşhis koyulma zamanı, tedavinin başlama zamanı, tedavinin yeterliliği, tedavinin yapıldığı sağlık kuruluşunun yeterliliği, hastalığın şiddeti gibi nedenlere bağlı olarak yüzde 20-80 oranlarında değiştiğini anlatan Özkurt, "Ülkemizde Sepsis gelişen hastaların hastane ölüm oranları hastalığın şiddetine bağlı olmakla birlikte ortalama yüzde 60 civarındadır.

Uğur Keskin

Son zamanlarda oldukça yaygınlaşan Sepsis, hastaların farkına varamaması sebebiyle sinsi ölümlere yol açıyor. Prof. Dr. Zülal Özkurt, "Sepsis, enfeksiyonların varabileceği en son aşamadır; erken tanı konulmazsa kişiyi ölüme kadar sürükleyebilir." dedi.

Prof. Dr. Zülal Özkurt

Hastalığı ciddiye almadım

Sepsis hastası Halil Bülbül, hastalığı ilk zamanlarda çok ciddiye almadığını belirtti ve bu sebeple uzun yıllar tedavi sürecinden mahrum kaldığını kaydetti. Bülbül, şunları dile getirdi: "Kana bakteri ve toksin bulaştı. Başlarda ciddi alınmıyor herhangi bir hastalık fakat öyle düşünülmemesi lazım. Hastalıkların önemli olduğunu bilmemiz ve kontrollerinde aksatılmaması gerekiyor. Cildimde yara tarzı lekeler oluşmaya başladı, çok aksattım. Akciğerlerime de zarar vermiştim. Derideki bir yaradan da bulaşabiliyor. Ateş ve üşüme de oluyordu. Bu da hastalığın bir belirtisi lakin millet bunu basite alıyor. Durduk yere kusmalar oluyordu, nefes alıp vermekte zorlanıyordum, ani bir sersemlik oluyordu. Şuan rahatsızlık devam ediyor. İnşallah iyileşirim fakat herkese tavsiyem hiçbir tahlil ve doktor sürecinin aksatılmaması. Allah kimseyi bu hastalıklara düşürmesin."

Dünyada her yıl Sepsis gelişen hastaların 5,5-8 milyonunun hayatını kaybettiği düşünülmektedir. Hastanelerde gerçekleşen her 2-3 ölümden birisinin Sepsis ile ilişkili olduğu gösterilmiştir" diye konuştu.

Erken tanı çok önemli

Sepsis hastalığının belirtileri, tedavi yöntemleri gibi önemli konulara değinen Prof. Dr. Zülal Özkurt, Sepsis'in enfeksiyon hastalıklarının varacağı en son yol olduğunu belirterek, Sepsis tanısının konulduğu kişilerde tedaviye hemen başlanması gerektiğini, aksi bir durumda sonucun ölüme bile varabileceğini vurguladı. Sepsis'i bütün enfeksiyon hastalıklarının yol açtığı ortak yol olarak tanımlayan Prof. Dr. Özkurt, "Erken tanı çok önemli. Eğer erken teşhis edilmezse hasta hayati fonksiyonlarını kaybedebilir, makineye bağlı yaşam sürebilir." dedi.

Sepsis hastalığının herkeste görülemeyeceğine vurgu yapan Prof. Dr. Özkurt, Sepsis'e sebebiyet verecek başka bir hastalığın olacağına dikkat çekerek, "Bir insanda enfeksiyon bu kadar şiddetli seyrediyorsa, bu enfeksiyon organlarının kaybına ya da hayatını kaybetmesine yol açıyorsa kesinlikle altta yatan başka bir hastalık aranmalıdır" dedi. Özkurt, bu hastalığın şeker hastalığı, kanser hastalığı ya da bağışıklık sistemini çökerten herhangi bir ilacın olabileceğini kaydetti.

Sepsis hastalığının belirtilerine değinen Prof. Dr. Zülal Özkurt, belirtilerin herhangi bir gribal enfeksiyon, zatürree, romatizmal hastalıklar, kalp enfeksiyonları ve ciddi böbrek iltihapları ile karıştırılabileceğini ifade ederek, sözlerini, "Özellikle 5 yaş altı çocuklardave 65 yaşın üstedeki bireylerde bu belirtiler kendini gösterirse hemen bir sağlık kuruluşuna başvurulması gerekir. Sepsis tanısı konulan kişide tedavi için geç kalınmamalıdır" şeklinde tamamladı.

GÖKKUŞAĞI içimizi renklendirdi!

Dünün ve bugünün renkleri' sloganıyla yola çıkan ve farklılıkların bir araya gelerek oluşturduğu Gökkuşağı Gazetesi ilk sayısı ile yayın hayatına başladı. Aylık periyotta çıkacak olan gazete farklı üslubu ve çizgisiyle daha şimdiden dikkatleri çekiyor.

Karlı günlerin yürek ısıtan ve çiçeği burnunda gazetesi olan Gökkuşağı, Aralık ayı itibariyle yayın hayatına başladı. Sadece edebiyat fikriyle yola çıkan yayın, ilk edebi gazete olması açısından farklı bir çizgi yaratıyor. Gökkuşağı Gazetesi sıradan bir gazete anlayışını yıkarak ekonomi, magazin, gündem gibi alanları edebiyatla ilişkilendirip farklı örneklerle zenginleştiriyor. Gökkuşağı bu tavrıyla hem edebiyat adına hem de gazetecilik adına yeni kapılar aralıyor.

İmtiyaz sahipliğini Burhan İrkilata'nın yaptığı gazetede yazı işleri sorumlusu Uğurcan Gülfırat iken tasarımda İlker Uzunboy yer alıyor. Bu rengârenk ailenin temel amacı ise popüler kültürden olabildiğince arındırılmış bir kültür-sanat gazetesi oluşturmak. Ülkenin her köşesinden kendilerine katılacak insanların seslerine yer veren gazete, herkese kapılarını sonuna kadar açıyor. Siz de bu ailenin bir parçası olmak istiyorsanız haydi gelin gökkuşağının altında buluşalım.

>> Şeyma Tahir

'Erkek işidir' demedi, kahveci oldu

Erzurum'un Yenişehir semtinde 5 yıldır kahvehane işleten Ayşenur Özkaçar Tiryaki, yaptığı işin "erkek işi" olduğu algısını geçersiz kıldı. Sadece erkeklerin gittiği mekân olan kahvehanede çay dağıtıp boş bardakları toplayan Özkaçar, "yapamazsın" önyargısına karşı uzun bir süre mücadele verdiğini belirtti.

Balıkesirli olan ve evlendikten sonra Erzurum'a yerleşen Özkaçar, Erzurum'daki kadınların yaşamın tüm alanlarında olduğu gibi iş yaşamının da dışına itildiğine dikkat çekerek, "Kahve işletmeciliğine Balıkesir'de başlamıştım. Tabi orası Erzurum'dan daha farklı çünkü orda kadın hayatın her alanında çalışabiliyor. Ondan sonra evlendim ve eşimle beraber bir kahve açtık. Eşime kahvede çalışmak istediğimi söyledim. İlk başta pek sıcak bakmadı ama benim esnaflığıma güvendiği için ses etmedi" dedi.

Kahvehanede çalışmaya başladıktan sonra sık "Erzurumlu musun?" sorusuyla karşılaştığını belirten Özkaçar, "Sanki Erzurumlu kadınlar esnaf olamazmış gibi bir algı var. O yüzden ilk başladığımda çok zorlanmıştım. Etrafta hiç kadın yokken kahvede kadın görmek epeyce tuhaf gelmiş olacak ki, millet merakından da olsa kahveye gelirdi" diye konuştu.

İlk başta çevreden olumsuz tepkiler aldığını dile getiren Özkaçar, "Ama zamanla herkes ne kadar iyi bir esnaf olduğumu anladı ve tepkiler azalmaya başladı. Hatta kahveye gelip oturanların bana iyi esnaflığım konusunda imrenerek baktıklarını da görebiliyorum. Eşimden daha iyi bir esnaf olduğumu söylüyorlar" ifadelerini kullandı.

Kadınların hayatın tüm alanlarında var olmak için mücadele vermek zorunda olduğuna vurgu yapan Özkaçar, "Özellikle kadınların hayatın hiçbir alanında olmadığı yerlerde, bu olumsuz algıyı yıkmak için mücadele etmek lazım. Kadınların olduğu her yer daha güzel. Çünkü kadınlar her işi erkeklerden daha iyi yapıyor. Erkek bu gerçeği asla görmek ve kabul etmek istemiyor. Ve mücadele kadınlara düşüyor. Mücadele edelim ve erkeklerin bize kabul ettirmek istediği oyuna gelmeyelim. Düşünsenize kahveye sadece erkekler geliyor ve işletmecisi kadın olunca birbirlerine küfür edemiyorlar. Kadınların olduğu yerde küfür ve kötü söz olmaz, güzellikler olur." dedi.

>> Dindar Karataş

Tiryaki, kahvehanenin erkek müşterilerine hizmet ediyor.

Sevda Kuşun Kanadında rating kurbanı oldu

■ Sevda Kuşun Kanadında oyuncuları Safa Tabur, Ergül Miray Şahin ve İ. Ethem Arslan sinema ve dizi sektörüne ilişkin açıklamalarda bulundu. Tabur, sektöre girmeye düşünenlere “Bir insan her şeyi yapamaz. Bir şeyde iyi olacaksın.” tavsiyesinde bulundu. Arslan da dizinin rating sebebiyle yayından kaldırıldığını söyledi. Oyuncular dizinin 31 hafta yayında kalmasını başarı olarak niteleddiler.

Cemal Turan Kaya

13. Uluslararası Kar Film Festivali sebebiyle Erzurum’a öğrencilerle buluşmaya gelen Sevda Kuşun Kanadında dizi ekibi ile sinema, dizi sektörü ve sanat yaşamlarını konuştuk.

Yozgat doğumlu oyuncu ve senarist İbrahim Ethem Arslan, kendisini Anadolu çocuğu olarak tanımlıyor. İlkokul, ortaokul ve lise tahsilini Yozgat’ta tamamladıktan sonra ODTÜ Bilgisayar Mühendisliğini kazanarak Ankara’ya giden, ama okulu yarıda bırakarak Ankara Hukuk Fakültesine geçen Arslan, Senarist Mustafa Burak Doğu ve Halil Kaplan gibi kadrosunda daha birçok ismi barındıran bir ekiple ‘Kiremit Sanat’ isminde münferit eğitimler veren bir topluluk oluşturdu. Türkiye’nin birçok şehrinde Kiremit Sanat ile birlikte tiyatro turnelerine çıktıktan sonra sinema sektöründe ilk defa Sevda Kuşun Kanadında dizisiyle oyuncu olarak karşımıza çıktı.

Bir Çerkez kızı olan ve kendisini hümanist olarak tanımlayan Ergül Miray Şahin ise Kafkas toplumu içerisinde büyüdü ve hayatının çocukluk evresini Sapanca’da yaşadı. İstanbul Üniversitesi Konservatuar bölümünü okuduktan sonra ekranlara ilk ‘El Yazısı’ filmiyle merhaba diyen Şahin, Ötesiz İnsanlar gibi birçok filmde rol aldı.

Safa Tabur da Antalya’da doğdu ve ilkokul, ortaokul, lise tahsilini Antalya’da tamamladı. Müzikle uğraşan Tabur ailesinin isteğiyle Akdeniz Üniversitesi Turizm Otel İşletmeciliği ve Seyahat bölümünü kazandı. Oyunculuk ve Konservatuar öncesi macerasını “Baktım sınıfta 40 kişiysek 39’u sanayi muhabbeti yapıyor. Benim kafamda Shakespeareler, notalar var hem müzisyenim zaten aynı zamanda. Dedim ya bunlar beni alacak araba yanlamaya gideceğiz ya da ben onları alacam. Sonra okulu bıraktım ve İstanbul Üniversitesi Konservatuar bölümünü kazandım ve orada okudum.” diye anlattı. Tabur ilk olarak ‘Her Şey Yolunda Merkez’ dizisiyle oyunculukla tanıştı.

İlk oyunculuk deneyimlerini anlatan Ergül Miray Şahin, “Heyecanlıydım. Çünkü zaten ilk zamanlarda kimin ne iş yaptığını çok anlamıyorsun. Karşıda birileri dolanıyor ama görevleri ne? Konumları ne? Bilmiyorsun dolayısıyla yani şaşkınsın. Kamera seni çekecek ama bilmiyorsun ki kamera ne görüyor. İlk anda, ilk zamanda onları bilemiyorsun algılayamıyorsun dolayısıyla işte heyecanlıydım çaktırmamaya çalıştım.” diye konuştu.

Aynı soruyu Safa Tabur, “Duygulandım. Düşünsene senelerdir hayalini kuruyorsun. Şimdi hiçbir oyuncu diyemez ki bende ego yok diye. Ego her insanda var. O iyi ego ama kötü değil. Çevresine zarar eren ego değil. Ego insanı bence güçlü yapar daha çok işe sarılmasını, daha çok kendine bir şey katmasını sağlar. İlk izlediğimde vay be dedim ne güzel bir şey bu oyunculuk dedim. Duygulandım.” diye cevapladı.

Safa Tabur, Ergül Miray Şahin ve İ. Ethem Arslan Kar Film Festivali için geldikleri Erzurum’da Cemal Turan Kaya’nın sorularını yanıtladılar.

Dizilere dönüyoruz hemen ve merak ediyoruz o senaryolar nasıl yazılıyor diye. İki saatlik bir sinema filmi ya da haftalık yayına konulan dizilerin senaryoları nasıl yazılıyor acaba? Kimisi sekiz bin sayfayı buluyor kimisi daha fazla. Ve soruyoruz yeni oyuncu ve senarist İbrahim Ethem Arslan’a.

Senaryo yazmanın sırrı nedir?

“Senaryonun sırrı biraz pratik yapmaktır. İlk başta biraz yetenek lazım diyorlar ama insan kendi yeteneğini keşfedemeyebilir. Pratik yapıp bunda başarılı olup olmadığını görebilir. Onun dışında tamamen pratik. Sürekli yazmak lazım. Mesela Mustafa Burak Doğu, iki saatlik bir senaryoyu gece başlayıp sabaha kadar yazabiliyor. Bu pratiklikle alakalı. Mesela bir hikâyeyi kuracaksa 15 dakika içerisinde hikâyeyi kurabiliyor. Sonra revize falan ediyor. Bu biraz pratiklikle alakalı. Hele dizi senaristi isen pratik olmak zorundasın. Yetiştirmeye çalıştığın bir 40 bölüm var sezonda hem de iki saat toplamda sekiz bin sayfa senaryo yapar. Pratik yapamayan biri bunu yetiştiremez?”

Bu cevabın hemen ardından Kiremit Sanat’ta kurgusu yapılan ama henüz çekimlerine başlanmayan Işlık filmini merak edip gelişmelerin ne durumda olduğunu sorduğumuzda Işlık filminin öncelik olmaktan çıktığını söyleyen Arslan, “Işlık filmi köy filmiydi. Bizim kendimizin çekebileceği bir şeydi. Senaryosunu ben yazdım. Hikâyesini arkadaşım Halil Kaplan kurdu. Onu çekebiliriz ama önceliğimiz olmaktan çıktı. Çocuk hikâyesiydi. Biz bunun altında kalkabilir miyiz derken sonra gündemimize başka şeyler girdi. Onu gündemden şimdilik çıkardık.” dedi.

Bir şeylerin düzelmesi veya daha güzel olması için ona dair eleştiri yapılması ve bu eleştiren dikkate alınması gerekir. Sevda Kuşun Kanadında dizi ekibine kendi dizilerini eleştirmelerini söylüyoruz. Ergül Miray, “Sevda kuşun kanadında dizisini eleştirseniz neler söylersiniz?” sorusuna “Kadrosunun fazla olması belki biraz etkilemiş olabilir belki daha az oyuncu kadrosuyla daha sürükleyici uzun soluklu bir şeye dönüşebilirdi belki. Onun dışında eleştirilecek çok şey var ama bunun ne kadarı benim haddim bilemem o yüzden hani çokta girmek gerekmiyor.” diye cevap verirken İbrahim Ethem, “Kendi dizimizi eleştirtmeseniz.” yanıtını verdi. İbrahim Ethem’e “Ama dizi bitti.” diye karşılık verdiğimde ise “Bittikten sonra da eleştirmemek lazım yani bitmeden önce sorsanız belki eleştirirdim.” diye ekledi.

Dizinin en zor sahnesi hangisiydi?

Ergül Miray bu soruyu “Saatçi Hüsnü’nün vefat ettiği sahnede çok zorlandım. O gece gerçekten hava çok soğuktu ve bir biz sahne gereği üzerimizde hırkalarla dışarı çıkmak zorundaydık. Ve Göktürk gerçekten İstanbul’a göre derecesi oynuyor yani ve orası çok rüzgâr alan bir yer aynı zamanda ve sabaha kadar ağlamamız gereken yırtınmamız gereken sahneler var. Bütün gün çalışmışız ve sabaha kadar çalışacağız ve feci üşüyoruz yani “Ötesiz İnsanlar” dan o kadar zor şartlarda çalıştım bu kadar koymamıştı yani ve bu kış biraz daha sanki daha soğuktu. O gece gerçekten zordu benim için.” diye cevapladı.

Safa Tabur, dizide çok fazla eski Türkçe kelimeler olduğunu ve bunların telaffuzunda çok zorlandığını söyledi.

Gerçek hayatta da bir ülkücü olan Süleyman Özmen’i oynamak nasıl bir duygu?

“Şöyle söyleyeyim; ben Özmen’i tanımıyordum. Böyle bir rol geldikten sonra araştırma yaptım. Ve etkilendim doğrusu. Tabi TV sinema sektöründe silah vardır ama Özmen’in silahla işi yoktu mesela. Kur’an okurdu, iyi niyetliydi. Ben böyle hazırlandım; bir geldim, çok farklı bir şey çıkardılar ortaya ama televizyon dünyası; mecburuz bu şeylere. Her bölüm çatara patara millete sıkıyor ya da milleti dövüyor. Böyle bir adam değildi aslında Süleyman Özmen.”

Rating olmayınca bitti

Dizinin neden bu kadar erken bittiğini merak ediyoruz. Herkes tarafından merakla diğer bir bölümü beklenen dizinin final yapması her şeyden önce reytinge bağlı ama belki başka nedenleri vardır diye konuklarımıza “ Peki dizinin final yapmasını sağlayan reyting dışında ki en büyük etken neydi?” sorusunu yöneltiyoruz. Konuklardan Safa Tabur, bu soruya “Aslında yok ya. Önceden karar verilmiş bir şeydi. Reyting en büyük etkendir. Dizilerin bitmesinin sebebi reytingdir. Zaten sektörde şöyle bir durum var. Fragmana girip daha dizinin ilk bölümü yayınlanmadan biten diziler var. 31 bölüm bence az bir serüven değil.” diye cevap verdi.

İbrahim Ethem Arslan ise bu soruyu yine aynı kanalda yayın hayatına başlayan Abdülhamit dizisiyle ilişkilendirerek, “Abdülhamit’in geç girmesi, geç final yapmamıza sebep oldu yani. Abdülhamit erken girseydi erken final yapacaktık.” cevabını verdi.

Sevda Kuşun Kanadında dizi ekibiyle sohbetimiz sadece dizi ile sınırlı kalmadı. Sektöre girmeyi düşünen İletişim Fakültesi öğrencilerine tavsiyelerini de öğrenmek istedik.

İbrahim Ethem Arslan bir an önce sektöre girme fırsatı bulmaları gerektiğini söyledi. Fırsatları değerlendiremeyen tonlarca adam olduğunu belirten Arslan, “En aşağı düzeyde de olsa mesela görüntü yönetmesi ise kamerayı tutan adam falan olmalılar. Sektöre girdikleri zaman bu işi daha çabuk kavrayacaklar. Mesela şöyle söyleyeyim ben fırsat buldum 5 sene tiyatro yaptıktan sonra Türkiye’de bir sürü turneye çıktıktan sonra fırsat buldum kamera önünde kendimi gösterdim ama bu işin 4 sene okulunu okuyup yüksek lisansını yapıp kendine fırsat bulamayan bulunca değerlendiremeyen tonlarca adam var yani o yüzden sektöre girebilmek önemli.” diye konuştu.

Aynı soruyu yanıtlayan oyuncu Ergül Miray Şahin öğrencilerin kendilerini imkânsızlıklar içerisinde görmemeleri gerektiğini belirtti. Şahin, “Kendilerini imkânsızlıklar içerisinde hissediyor olabilirler çünkü ben öyle hissediyordum. Yani o zaman ben lisedeyken daha da çok imkânsızlık vardı. Büyük hayallerim vardı. Kim derdi ki bugün piyasa da olacağım birileri beni tanıyacak, güvenecek. Bugün olduğum yerde olacağım ve geleceğe dair daha fazlasına dair umutlarım olacak.” dedi.

Müzisyen ve oyuncu olan Safa Tabur ise aynı soruyu “Biz oyunculuğu meslek haline gelmesini öngörülü hale getirmezsek yâda insanlara bunları sunmazsak, bizler bu ihtimali bırakırsak oyunculuğun ciddiyetini kavratamayız. Onun için her önüne gelen oyuncu olur. Ama gerçekten oyunculuğu iskelet haline getirirsek deriz ki mimarlık nasıl bir meslekse oyunculukta bir meslek olur. Bu ülkenin nasıl her şeye ihtiyacı varsa oyuncuya da ihtiyacı var. Başarılı oyunculara da ihtiyacı var.” şeklinde cevapladı.

Sorulara samimiyetle cevap veren dizi ekibine teşekkür ederek vedalaştık; onlar Erzurum gezilerine devam etti.

Gazeteciler biraz romantik de olmalı

Çiğdem Kutanis

Prof. Dr. Haluk Şahin gazeteci, yazar, akademisyen ve şair... Türkiye kendisini Uğur Dündar ile birlikte hazırladığı Arena programı ile tanıdı. 1990'ların en önemli haber programlarından biri olan Arena ile uzun yıllar televizyonculuk deneyimi yaşayan Şahin, medya etiği üzerine çalışmalar da yaptı. Şahin, gazeteciliğe ne kadar tarafsız bakılırsa ancak o zaman insanların gözlüklerini rahatça çıkarıp gazetelerini rahat okuyacakları inancıyla yaklaşıyor.

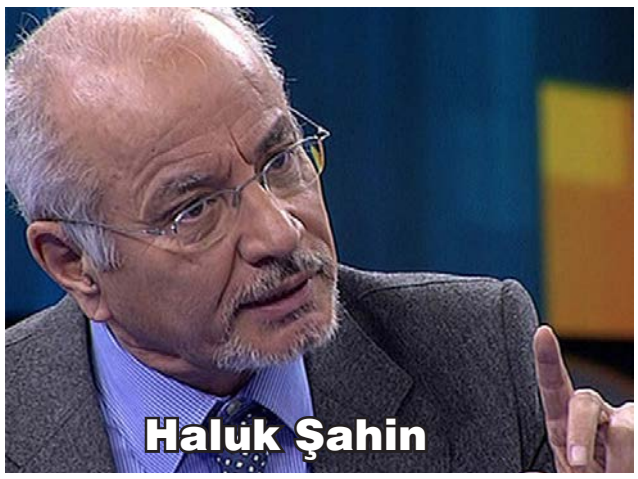

Haluk Şahin'in nasıl tanımlanmasını istersiniz?

Her şeyden önce bir yazar olarak. İlk kitabımın adı bir sonraki tanımlamayı içerir: "Türk Olmak Kolay Değil"

Bir röportajınızda gazetecilik için "Ben gazeteciliğe hep romantik bir misyon gözü ile baktım" ifadesini kullandınız. Peki, bunun altında yatan sebep iyi bir yazar olmanız mıdır yoksa yaşanmışlıklarınız mıdır?

Bunun nedeni gazeteciliğe demokratik sistem içinde tanınan rol. Demokrasinin işleyebilmesi için bilgilendirilmiş bir topluma ihtiyaç duyuluyor ve bu konuda gazetecilerden katkı bekleniyor. Bunu gerçekleştirmek o kadar kolay bir şey değil. Zaman zaman gazetecinin başına iş açabiliyor. Ama mutlaka yapılması lazım. Hatta ne pahasına olursa olsun yapılması lazım. İşte misyon orada ortaya çıkıyor. Günümüz koşullarında insanın her türlü zorluğu göze alıp böyle bir işe girilebilmesi için biraz romantik olması gerekiyor. Demokrasiye ve mesleğine yürekten inanmazsa niçin uğraşsın böyle şeylerle? Evet, ben uzun meslek hayatım sırasında böyle gazeteciler tanıdım. Şu sırada çoğunlukta olduklarını söyleyemem.

Uzun zamandır gazetecilik yapmış birisi olarak, mesleğinde idealist gazetecilerin yönlerini bir anda değiştirmelerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu sorunun yanıtını arayanlara kısa bir süre önce çıkan "Babıali'de Cinayet: Gazeteciliği Kim Öldürdü?" adlı romanımı okumalarını öneririm. Bence, gazetecinin sağlam bir kişiliğe sahip olması çok önemli. Çünkü onun zaaflarından yararlanmak isteyenler olacaktır. İşte bazıları o zaaflar yüzünden sık sık yön değiştiriyorlar..

Sizce günümüzde medya demokrasisi görevlerini yerine getiriyor mu?

Bu açıdan Türkiye'de de dünyada da sorunlar var. Bunlardan bazıları o ülkedeki demokrasinin kalitesi ile ilgili sorunlar, bazıları ise medya mensuplarının özellikleriyle. Halkın olup bitenler hakkında en doğru biçimde bilgilendirilmesi hangi ölçüde gerçekleşiyor? Anahtar soru bu. Ülkeleri bu soruya vereceğiniz yanıtlara göre değerlendirebilirsiniz.

Yazmış olduğunuz " İletişimde Karavanadan Kafeteryaya" adlı eserinizde bahsettiğiniz gibi, "Çok sesliliğin altında aslında tek sesli miyiz"?

Demokrasi çok sesli bir toplumu savunuyor. "Bırakın farklı düşünceler olsun, bunlar özgürce dolaşsın, tartışsın" diyor. İnsanın "doğruyu ancak yanlışları görerek bulabileceğini öne sürüyor. Ne var ki, gerçek dünyaya baktığımızda bu türden çoğulculuğa pek fırsat tanınmadığını görüyoruz. Siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel etkiler toplumları teksesliliğe sürüklüyor. Irkçılık, bağnazlık, dar kafalılık hala birçok yerde egemen. Buna karşı uyarmak istemiş olmalıyım o yazıda.

1980 darbesini ve 15 Temmuz darbesini yaşamış birisi olarak bu iki dönemdeki darbeyi basın aktifliği açısından değerlendirdiğimizde aralarında ne gibi farklar vardır?

Savaşın ilk kurbanı hakikattir derler. Darbeler de basını sıkıntıya sokarlar. Basın işini özgürlük ortamında daha iyi yapar. Her ikisinin de basın açısından ağır sonuçları olmuştur.

Türkiye'nin pek çok ülkeden daha özgür bir basına sahip olduğu iddiasına ne diyorsunuz?

Türkiye'nin basın özgürlüğü açısında içinde bulunduğu üzücü durumu görmek için çeşitli uluslararası endekslere bakmak yeter. Bu endeksler objektif kriterlere dayanırlar. Evet, bazı ülkelerden daha ilerde olabiliriz, ama çok daha fazla ülke bizden ileride.

Medya eleştirilerinizi neden anı olarak değil de roman olarak kaleme ele aldınız?

Bir de böyle anlatayım dedim. İyi ki öyle yapmışım, çünkü çok ilgi çekti. Medya eleştirilerimi makaleler halinde okumak isteyeceklere "Can Çekişen Bir Meslek Üzerine Son Notlar" ve "Hodri Medya" adlı kitaplarımı tavsiye ederim. Onlarda anılar da var.

Her mahalleye bir kütüphane

Erzurum Büyükşehir Belediyesi gençlerin kitaba dokunmasını, okuma alışkanlığı kazanmasını sağlamak amacıyla 'Her Mahalleye Bir Kütüphane' projesini uygulamaya geçiriyor. Proje kapsamında en az 5 bin kitaplı kütüphaneler oluşturulması amaçlanıyor.

Büyükşehir Belediyesi kütüphanelerde çalışacak nitelikli elemanlarını, kendi içerisinde yetiştiriyor. Bu kütüphanelerde çalışan personelin belirlenen eğitim sürecine tabii tutulduktan sonra buralarda görevlendirilmesi amaçlanıyor.

Amaç gençleri kitapla buluşturmak

'Her Mahalleye Bir Kütüphane' projesi Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Ak Parti İl Başkanı Mehmet Emin Öz ve Erzurum Büyükşehir Belediyesi Kültür Şube Müdürü Mustafa Keleş'in girişimleriyle yürütülüyor. Projenin amacı gençlerin kahve, oyun ve internet kültüründen uzaklaşarak kitaplara dokunabilecekleri sıcak bir ortam oluşturmak. Çalıştırılacak olan personellerin eğitimi kapsamında, kitapların standart ebat boyutları, kendi özel sınıflandırılmalarına göre tahsisi, kitap düzenlemeleri, kullanacakları programlar ve daha bir çok konuda yetiştirilme süreçlerine özveriyle yaklaşılıyor.

Öte yandan, 'Her Mahalleye Bir Kütüphane' projesi kapsamı içeriğinde başarılabilirse üniversite sınavları vs. gibi süreçlere yönelik hocalar istihdam edilerek buralarda sınavlara hazırlık eğitimi verilmesi kapsamında bu alternatifin de kullanılması hedefleniyor. Proje kapsamındaki inşaatlar ve kitap alım süreçleri devam ediyor. **>> Nihal Özkan**

'KUYU'ya bir ödül daha

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi yüksek lisans öğrencisi Rıdvan Yavuz yazıp yönettiği Kuyu filmi ile 3. Altın Baklava kısa film festivalinde birinci oldu. Bir köyden başka bir köye okumaya giden iki kardeşin hikâyesinin anlatıldığı film, 300 film arasından sıyrılarak zirveye yerleşti. Yavuz, ödülünü jüri üyesi Hülya Koçyiğit'in elinden aldı. Başarısını Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Naci İspir ile paylaşan genç yetenek Rıdvan Yavuz, teşviklerin kendisini daha fazla çalışmaya yönlendirdiğini söylüyor. Erzurum'un Horasan ilçesinin Aliçeyrek köyünde doğup büyüyen ve üniversite yıllarında sinemaya yönelen Rıdvan Yavuz, zor şartlar altında çektiği filminin; kendisinden, köyünden, yaşantısından tatlar barındırdığını dile getirdi. Daha bir çok yarışmada ödüller alan Yavuz, başarısının sebebini içten ve doğal bir iş yapmasından kaynaklandığını ifade ediyor.

Birçok ödüle layık görülen Kuyu filmi nasıl oluştu, hikâyesi nedir?

Öncelikle Kuyu filmi içimize her anlamda sinen bir iş oldu. Zor şartlarda çektiğimiz bir film olmasına rağmen çok keyif aldık. Filmi, kendi köyümde tanıdığım insanların tanıdığım hikâyelerini esas alarak çektim. Bu filmde anlatılanlar yabancı olmadığım topraklarda yaşayan insanların bana çokta uzak olmayan hikâyesiydi bir nevi. Bu yüzden bildiğiniz şeyleri aktarmak ve insanların yüreklerine dokunmak daha kolay oldu ve film için yollara düştük.

Çekeceğiniz bu film öncesinde ne tür çalışmalar yaptınız ve nasıl bir süreçten sonra 'Kuyu' ortaya çıktı?

Hazırlıklar çok eski tarihlere dayanıyor. Üniversite eğitimimden başlayıp şimdiye kadar süregelen bir hazırlıktan bahsedebiliriz. Sürekli okumalar yapmaya çalıştım, ekstradan farklı atölye çalışmalarına katıldım. Çeşitli yerli yabancı filmler izleyerek perspektifimi her zaman geniş tutmaya çaba gösterdim. Tüm bu emeklerimin karşılığını da sonunda aldım. Bu yüzden mutluyum, gururluyum. Sinema ve sanat faaliyetleri, sürekli birikiminizin üzerine bir şeyler katıp devam edeceğiniz bir yol. İşte Kuyu'da uzun bir çabanın ürünü.

Kuyu filminin konusu nedir, izleyenleri neler bekliyor?

Film, 1990'lı yıllarda bir köyden başka bir köye eğitim görmeye giden iki kardeşin okul hayatını anlatıyor. Olay örgüsü defterleri olmadığı için derse alınmayan öğrencilerin yaşadıkları etrafında şekilleniyor. Aslında filmin öyküsünü kendimin yaşadığı bir olaydan esinlenerek yazdım. Filmde oyuncu seçimini köyde yaşayan çocuklardan yana kullandım. Beklemediğim seviyede kaliteli bir oyunculuk sergilediler ve her gittiğimiz festivalde yaptıkları şeylerle övgüler aldılar. Çok samimi ve içten bir film oldu. İzleyen herkesin ortak bir paydada buluşacağı duygular mevcut.

Amatör bir kadroyla çektiğiniz filminizin bu kadar benimsenip, birçok ödül almasını nasıl açıklıyorsunuz?

Başarının çok çalışma ve azimle geldiğine inananlardanım. Elbette bunun yanı sıra benim sanata ve sinemaya ilgim çocukluktan geliyor ve bunun etkisi şüphesiz çok fazla. İnandığınız, ilginizi çeken bir işle uğraşmanız er geç size başarıyı getiriyor. Başarımızı ise filmin geneline hâkim olan, insanın içine işleyen o naif havaya bağlıyorum. Erzurum'un bir köyünde yaşananlar farklı ülkelerde yaşayan insanlara pek bir şey ifade etmeyebilir. Fakat insani bir duygu işlenince uzaklığın, fikirlerin, coğrafyanın bir önemi kalmıyor. Çünkü duygular nereye giderseniz gidin hep aynı kalıyor.

Onun için arkadaşlarıma tavsiyem kendilerine inansınlar ve gerisini düşünmeden yola çıksınlar. Kişilerin kaderleri çabalarına bağlıdır. Yüreğinizle yapacağınız güzel olacaktır. O yüzden inansınlar ve çok emek versinler. **>> Şeyma Tahir**

Kuyu'nun aldığı ödüller:

- **9. Montreal Türk Filmleri Film Festivali Birincilik (Kanada)**
- **17. Frankfurt Film Festivali En İyi Kısa Film Ödülü (Almanya)**
- **3. Altın Baklava Kısa Film Festivali Birincilik**
- **Boston Türk Filmleri Festivali En İyi Seyirci Ödülü (ABD)**
- **5. Antakya Film Festivali En İyi Seyirci Ödülü**
- **7. AB İnsan Hakları Kısa Film Fetstivali 3. lük Ödülü**
- **1.Bingöl Kısa Film Festivali Mansiyon ödülü**
- **Hollywood Türk Filmleri Festivali Finalist**
- **37. İfsak Kısa Film Festivali Finalist**
- **Vergi Müfettişleri Vakfı Kısa Film Festivali Finalist**
- **7. İnönü Kısa Film Festivali Finalist**
- **13. Marmara İletişim Kısa Film Festivali Finalist**
- **7. Okan Kısa Film Festivali Finalist**
- **10. Yıldız Kısa Film Festivali Finalist**
- **Marmaris Kısa Film Festivali Gösterim Seçkisi**
- **7. Malatya Uluslararası Film Festivali Finalist**
- **18. İzmir Kısa Film Festivali Gösterim Seçkisi**

Eğitim milli olmalı

■ Türk Eğitim Sen Erzurum 1 No'lu Şube Sekreteri Yusuf Kenan Gürsoy, Türkiye'nin dünyada lider bir ülke olmasının yolunun milli bir eğitim sisteminden geçtiğini; ancak uygulanan yanlış politikalar nedeniyle milli bir eğitim sisteminin oturtulamadığını söyledi. Gürsoy mahalle liselerine dönüşün doğru olduğunu da ifade etti.

Metehan Nazlı

Türk Eğitim Sen Erzurum 1 No'lu Şube Sekreteri Yusuf Kenan Gürsoy, son zamanlarda Türkiye'nin en büyük gündemi olan eğitim sistemini değerlendirdi. TEOG'un yerine getirilecek yeni sınav sistemi hakkında çok çarpıcı açıklamalarda bulunan Gürsoy, "Büyük bir yanlıştan dönülüyor olması güzel bir şey. Fakat bu yanlışlıklardan dönülürken, yine büyük yanlışlıkların yapılmasından endişe duyuyoruz" dedi.

Yeni sistem ile kavrama düzeyi aynı olan öğrencilerin aynı ortamda toplanmasının yanlış bir strateji olduğunu kaydeden Gürsoy, şunları dile getirdi: "Bu durum okul içerisinde seviye sınıfı oluşturmakla eşdeğer bir durumdur ve bunun devlet eli ile yapılmış olması çok acı bir durumdur. Demek ki, kavrama düzeyi kötü olan öğrencileri 2004 yılından bu yana ziyan etmek için ayrıştırmıştır. Bunu bugün fark etmiş olmaları çok güzel bir durum fakat bu farkındalığı topyekûn sınavı kaldırıp da mahalle liseleri oluşturmak tarzında kullanmadıklarını görüyorum. Yeni bir sınav arayışı içerisindeler, yeni bir tasnif arayışı içerisindeler bu da kavrama düzeyi düşük öğrencilerin aynı sınıflarda akranından bir şey kapamayacağı pozisyona itilmiş olması demektir. Oysaki karma sistemde oluşturulan sınıflar, öğrencilerin birbirlerinden etkilenmesine yardımcı olacaktır ve biz bu fırsatı tepmiş oluyoruz. Onun için mahalle liselerine geri dönülmesi gerektiğini düşünüyorum. Mahalle liselerinin yaygınlaşması ile birlikte okulların başarısı mahallelere yayılmış olacak. Birkaç liseyi sınavla alıp, diğer liselerin tamamını adrese dayalı kayıt sistemi ile birlikte devam ettirmeleri mantıklı olanıydı. Yani 2004 öncesi döneme dönülmesi gerektiğini düşünüyorum. Ancak 2004 öncesi döneme dönerken de o dönemin süper lise yanlışlıklarına dönülmesi gerektiğini de düşünmüyorum."

Açık uçlu soru intihar olur

TEOG yerine getirilen açık uçlu sorular hakkında düşüncelerini paylaşan Kenan Gürsoy, "Açık uçlu sorular bu tür sınavlarda okunması zor sorulardır. Aslında uygulamak istenilen sistem mantıklı olarak gözükse de öğrenciyi ikilemde bırakıp büyük yanlışlara sevk edecek bir yapılanma içerisinde. Açık uçlu teşvik etmenin yolu ortaokulda ve liselerde teste dayalı sınavların tamamını yasaklamakla ve öğrenciyi düşünmeye, düşündüğünü ifade etmeye, öğrendiklerini kullanarak sonuca varmaya itecektir" diye konuştu. Açık uçlu sorularda MEB'in uygulamak istediği öğrenciler öğrenmeye yönelik çalışmalar yapmaya teşvik olduğunu aktaran Türk Eğitim Sen Erzurum Şube Sekreteri Gürsoy, "Onun için bu tür sorular öğrenciler ciddi bir şekilde tehdit ettiği ve yapabilecekleri sorularda hatta yaptıkları sorularda yanlış cevaplar çıkarabildikleri görüldü. Sorulan sorular zor değildi fakat öğrenci bu kadar kolay sonuca varabilmenin şaşkınlığı içerisinde yanlış cevaplar verdi." şeklinde konutu.

Yeni müfredat arayışları olumlu

Geçtiğimiz haftalarda açıklanan yeni müfredatın bir arayış neticesinde getirildiğini söyleyen Gürsoy, şu görüşlere yer verdi: "Yeni müfredat yeni bir arayışın sonucudur. Bu arayış başarının arayışıdır. Eski müfredatların başarısızlık getirmesini görmek güzel bir durumdur ve her şeyden önce bir arayış içerisinde olmak gayet olumlu bir durumdur. Fakat hep denenmişleri taklit etmekle bir arayışın başarıya ulaşmayacağı da bir gerçektir. Bir liseye başlayan öğrencimiz yaklaşık 15 yaşında orta okulda 6 mihver dersten sonra 17 mihver derse ulaşıyor olmasıyla birlikte büyük bir handikap yaşıyor. Bunula birlikte öğrenciler erken pes ediyor. Eğer bir müfredat değişikliği olacaksa öğrencileri kademeli bir şekilde zorluğa alıştırmaktan geçmelidir. Yoksa yol, yöntem ve teknik değiştirmekle müfredat değiştirilmez. Liselerde gençlerimize çok ders veriyoruz, ancak bu dersler teorik kalıyor. Bence liselerde ders sayısı düşürülmesi, ancak ders saatleri yukarı çekilmelidir."

Öz değerlerimize dönmeliyiz

Yıllardır tartışma konusu olan eğitimin millileştirilmesi hakkında da görüş belirten Gürsoy, bu konunun Tanzimat döneminden beri süre gelen bir tartışma olduğuna vurgu yaptı. Türk eğitiminin yıllardan beri millilikten uzak kaldığını aktaran eğitimci Gürsoy, konuşmasını şu sözlerle tamamladı: "Maalesef bakanlarımız ya da danışmanlarının televizyonlarda yapmış oldukları açıklamalardan hareketle görülüyor ki, eğitimde ileri ülkelerin taklidi tartışıldı. Hâlbuki eğitimde ilerleme kaydetmiş ülkeler modellerini kendileri oluşturdu. Kendi öz değerlerinden hareketle bir yerlere varmışlar. Bu konuda örnek vermek gerekirse, Finlandiya'da ve Şangay'da kullanılan eğitim sistemi her zaman ödül almış sistemler ve bu sistemler kendi öz değerlerine göre hazırlanmış eğitim sistemleridir. Dolayısıyla biz başka ülkelerde başarıya ulaşmış sistemlerin bizim ülkemizde de başarıya ulaşacağı algısı ile hareket edemeyiz. Kendi yol ve yöntemimizi kendi değerlerimizle oluşturabiliriz. En başta çocuklarımızı küçükken aileden başlayarak çalışmaya ve üretmeye teşvik edecek nitelikte eğitim hedefleri oluşturmak gerekiyor. Yani anasınıfının hedefi olmalı, ilkokulun hedefi olmalı, ortaokulun, liselerin hedefi ve özellikle üniversitelerin hedefi olmalı. Bu hedefler ezbere yönelik, taklide yönelik değil; üretmeye ve düşünmeye yönelik olmalıdır. Ancak bu şekilde millileşebileceğimizi düşünüyoruz."

YKS teknik bakımdan eksik

Yeni üniversite sınavının uygulanmadan değerlendirilmesinin yanlış olduğuna dikkat çeken eğitimci Yusuf Kenan Gürsoy, ancak sistemin uygulanmadan önce görülen birçok eksikliklerinin de olduğunu söyledi. YKS sınavının hemen sonrasında LYS sınavına geçilmesinin çok yanlış olduğunu aktaran Gürsoy, konuşmasına şöyle devam etti: "Yeni açıklanan YKS sisteminin uygulanmadan değerlendirmek mümkün değil. Bir uygulanması gerekir ki eksiklikleri görülebilsin. Fakat uygulanmadan önce görülen birçok eksiklikleri de görülüyor. En önemli eksikliklerden bir tanesi de YKS mantığı ile hazırlanan sınavın hemen sonrasında bir öğle arası verilip LYS mantığı ile hareket edilecek sınavın yapılıyor olmasıdır.

Bir başka handikap ise, Fen sınavı ile ilgili. Fen alanı bilindiği üzere fizik, kimya ve biyolojiyi kapsamaktadır ve bunların içerisinde 90 adet konu vardır. Üniversite sınavında ise öğrencilerin karşısına 40 soru çıkıyor. Dolayısıyla birçok konu ile ilgili sorular olmayacak. Konuların yarıdan yakınına hatta yarısından fazlasından sorular çıkmayacak. Her konudan bir soru sorulacağını varsayarsak eğer, 40 soru çıkacak ve bu durum öğrencilere yazı tura atmasına fırsat veriyor. Yani Fen sınavında konuların yarısından çoğunu bilmeyen bir öğrenci çok başarılı da olabilir, diğer yarısını bilmeyen öğrenci ise çok başarısız olabilir. Böyle bir mantıkla seçme sınavı yapılamaz diye düşünüyorum. Ya da YÖK veya ÖSYM sınav sorularını 40'a indirmelidir. Sınava ilişkin konular sınırlandırılırsa bu handikap aşılmış olur. Öğrenci haklı olarak konuların yüzde 60'ını boş bilgi olarak varsayacak ve bununla birlikte çalışma şevki ve azmi kırılmış olacak."

Eğitim sorunlarını anlatan 'BOZUK SAAT'e Boğaziçi'nden ödül

Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü öğrencileri Feyzullah Erikli ve Ömer Faruk Kılıç, Bozuk Saat adlı kısa filmleri ile Boğaziçi Film Festivalinde iki yılın ilk 100 filmi arasına girmeyi başardı. Eğitim sisteminin aksaklıklarını konu edinen kısa filmin elde ettiği başarıdan dolayı öğrencileri kutlayan Dekan Prof. Dr. Naci İspir kendilerine başarılar diledi.

Feyzullah Erikli ve Ömer Faruk Kılıç, filmlerini nasıl çektiklerini ve bu süreçte neler yaşadıklarını anlattı.

Öncelikle bir film çekme fikri nereden geldi?

Yaptığımız bu çalışma bizim için çok kıymetliydi. Çok değer verdik ve tüm kalbimizle inanarak dört elle sarıldık. Aramızda konuştuğumuz ve çekmek istediğimiz bir şeydi zaten ve devamında ise fikirler yoğunlaştı, böyle bir iş ortaya çıktı. Her anını ilmek ilmek düşündüğümüz bu projede değerli hocamız Doç. Dr. Abdülkadir Atik'in destekleriyle güzel bir iş ortaya koyduğumuza inanıyoruz.

'Bozuk Saat' bizlere ne anlatıyor?

Bozuk Saat, eğitim sisteminin çarklarını anlatan ve eleştiren bir çalışma. Filmimiz hem alt metninde yatan imgelerle hem de dekor ve kostümlerle çok zengin ve farklı bir çizgiye sahip. Filmde tüm oyuncuların yüzleri maskeli ve aynı zamanda aralarında herhangi bir diyalog yaşanmıyor. Bundan kastımız ise; biz sözlerdense görüntülerin gücüne inanıyoruz ve bir şeylerin konuşulmadan aktarımıyla daha etkili olacağını düşünüyoruz. Filmde asıl anlatmak istediğimiz ise bu eğitim sistemin böyle geldiğini ve içerisinden ancak birkaç kişinin kurtulabildiğinden bahsediyoruz. Filmin başrolündeki arkadaşımız, bu sisteme takılıp boğulan birini canlandırıyor. Aslında filmde ele aldığımız şeyleri biz kendimizle de bağdaştırıyoruz. Çünkü sistem bizlere de bir şeyler yüklüyor, yönlendiriyor.

Neden filminize Bozuk Saat adını verdiniz, bir gönderme mi var?

Bu sistemin çarpıklığını anlatmak için bozuk saat metaforunu kullandık. Ne kadar bozuk olsa bile birilerinin ters giden bu düzensizliği görebildiğini, fark ettiğini ve kendine dert edindiğini ifade ediyoruz.

Filminiz konu itibariyle eleştirel bir üsluba sahip bu yüzden çekim esnasında veya sonrasında herhangi bir zorlukla, sansürle karşılaştınız mı?

Herhangi bir sansürle karşılaşmadık. Aslında sansüre uğramamak için bizler elimizden geleni fazlasıyla yaptık. Öncesinde bu tarz şeyleri düşünüp tedbirimizi aldık ve genel olarak bir sıkıntı yaşamadık. Fakat kendi kendimize de oto sansür yapmamak için çok uğraştık. Herhangi bir kısıtlamaya gitmeden, özgün bir şeyler yaratmak amacındaydık ve bunu hem konu seçimimizle hem de üslubumuzla yakaladığımızı düşünüyoruz.

Boğaziçi Film Festivali'nde dereceye giren 'Bozuk Saat' kısa filminin ekibine Dekan Prof. Dr. Naci İspir ve Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Abdulkadir Atik başarı belgesi verdi.

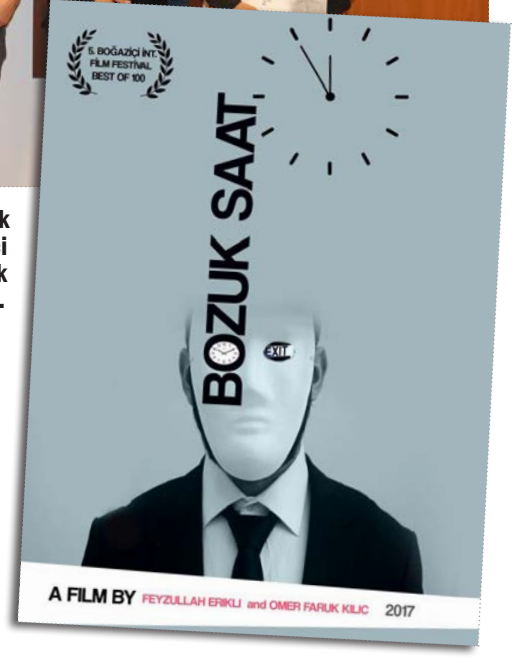

Mesajınızın yerine ulaştığına inanıyor musunuz?

Kesinlikle amacımıza ulaştığımıza inanıyoruz ve her izleyenin kendince yorumlayabileceği farklı bir iş ortaya çıkardık. Mutluyuz ve başarıyı ödülle taçlandırdığımız için gururluyuz. **>> Şeyma Tahir**

Dünyayı onlara vermişim gibi

Nilsu Lokumcu

Ömer Karahan, sosyal medyada yaptığı yardımlar ve çektiği videolarla yer aldı. Gelen yardımlarla çocukların sevincine ortak olduğunu söyleyen Karahan, “Öyle mutlu oluyorlar ki sanki dünyayı onlara vermişim gibi seviniyorlar.” dedi.

Erzurum’daki bir köy okulunda öğretmenlik yapan Ömer Karahan maddi zorluklar yaşayan öğrencileri ile ilgili sosyal medyada yaptığı paylaşımların ardından hayırseverlerin yardımlarını öğrencilere ulaşmasını sağladı. Bir süre sonra yardımları oluşturduğu derneğe yönlendirdi. Ömer Öğretmen Derneği adıyla kurulan dernek zamanla ilgi odağı oldu. Ömer öğretmen hiçbir yardım kuruluşu ile irtibatının olmadığını belirtiyor: “Bugüne kadar yardım talep etmedim. Hatta hiç kimseden etmedim. Sadece kişiler bana ulaşıyor ve yardım gönderiyorlar.”

Ömer öğretmenle kurduğu sosyal medya çıkışlı bu yardım çalışmalarını konuştuk. Ömer öğretmen öğrencilerine yardımcı olmaktan çok mutlu. Gelen yardımları onlara dağıtırken en az onlar kadar mutlu olduğunu söylüyor. Onlardan bahsederken adeta yüzüne bir tebessüm yayılıyor.

Mesleğine olan hayranlığıyla ve yardımseverliğiyle tanınan fenomen öğretmen, ulaştırdığı yardımları anlatarak, “Hiçbir karşılık almadan elimden geldiğince ailelerin ihtiyaçlarını karşılıyorum” dedi.

Onların olsun mutluluk diyorum

Erzurum’un Narman ilçesinin Kilimli köyünde çiftçilikle uğraşan yedi çocuklu ailenin ortanca çocuğu olarak dünyaya gelmiş Ömer öğretmen. Benzer sıkıntıları çekmiş olmaktan dolayı yardımlar ve öğrencilerin tepkilerine ilişkin sorularımıza daha uzun cevaplar veriyor.

Neden çocuklara yardım ediyorsunuz?

“Çocukluk günlerim aklıma geliyor bazen. Çocukluk dönemimde bana iyilikten öte güler yüz gösteren herkes aklıma geliyor.” diyor ve ekliyor: “İnsanın hayatında çocukluk dönemi ayrı yer kaplıyor diye düşünüyorum. Bazen yetim bir aileye gidiyorum, bazen muhtaç bir aileye. Öyle mutlu oluyorlar ki görmeye değer. Hâlbuki benim verdiklerim çöp değerinde diye düşünüyorum ama birileri için çöp değerinde olan şeyler başka birileri için demek ki altın değerinde, madem bu kadar seviniyorlar onların olsun mutluluk diyorum.”

Paylaştığınız videolara nasıl geri dönüşler alıyorsunuz?

“Çok beğeniyor arkadaşlar. Paylaştığım videolarda, Fotoğraflarda gönderdikleri yardım malzemelerinin çocuklara ulaştığını görüyorlar, hemen mesaj atıyorlar vermişsiniz çocuklara! O ayakkabıyı o montu ben almıştım gördüm çok mutlu oldum. Yeniden yardım göndermek istiyorum diyorlar.”

Ömer öğretmenle sohbet sosyal medyayla sınırlı kalmıyor. Bu mesleği seçmesindeki en büyük etkenin sevgiden kaynaklandığını belirten Ömer Karahan, “Sevginin ve yardımlaşmanın aşamayacağı şey yoktur.” ifadelerini kullanıyor.

Eğitim ile ilgili kuruluşlardan yardım geliyor mu? Veya siz bu tür vakıflara başvuruda bulundunuz mu?

Hayır, bugüne kadar hiç bir yardım kuruluşu ile iletişimim olmadı. Hiçbir yardım kuruluşundan da yardım gelmedi talepte etmedim. Hatta bugüne kadar hiç kimseden yardım istemedim. Sadece kişiler bana ulaşıyor ve yardım göndermek istiyorlar bende gerekli bilgileri veriyorum gönderiyorlar.

Çocuklar yardımları aldıktan sonra mutlu oluyorlardır; siz bu mutluluk karşında ne hissediyorsunuz?

Sanki ben onlara yardım etmiyorum da onlar bana yardım ediyormuşçasına bir mutluluk duyuyorum...

“Öğretmen olmasaydınız hangi mesleği seçerdiniz?” diye bir soru yöneltiyoruz atama bekleyen taze öğretmen adayına.

“Türk Silahlı Kuvvetlerinde keskin nişancı olmak isterdim.” diyor ve devam ediyor: “Hayranım kendilerine. Nişancılığım da iyidir. Köyde çift tüfeğimi alıp evden az kaçmıyordum.”

İyilik yapanların yanında olmak lazım

Çocuklarla çocuk olan, iyiliksever Ömer öğretmene, “Ömer öğretmenleri nasıl arttırabiliriz?” diye soruyorum.

“Sahip çıkmalıyız yanında olmalıyız bence. İyilik yapanların yanında olmak gerekiyor bazen bana da böyle bir sürü değişik türde mesaj atan insanlar var. Eleştiriyor işte yaptığın yardımı neden gösteriyorsun, neden paylaşıyorsun diye. Diyorum ki kardeşim bu benim yardımım değil ki! Burada verdiğim hediyeler içinde bir çöp dahi verdiğim yoktur. İnsanlar alıp gönderiyor, ben de veriyorum; bunun da fotoğrafını paylaşıyorum hem gönderen arkadaş diyor ki, “Ben buradan gönderdim; bunu şurada oturan çocuğa verin.” Ben de teslim ediyorum.”

Ömer Karahan köy okulunda zor şartlar altında çalıştı ama öğrencileriyle yakından ilgilenmeyi hiç ihmal etmedi. Kendisinin yardım çabalarına sanatçı Gülben Ergen de destek verdi.

Unutamadığınız bir anınız var mı diye sorduğumda ise bir yaz günü Ömer Öğretmen Derneğine gelen eşyaları köydeki çocuklara verdiğinde karşılaştığı bir durumu anlatıyor.

Ömer öğretmen eşyaları dağıtırken birkaç çocuğun Erzurumlu olmadıklarını anlıyor ve nereli olduklarını ve Erzurum’u beğenip beğenmediklerini soruyor. Bursa’dan ve İstanbul’dan gelen çocuklar Erzurum’u çok beğenirken yanlarında olan yedi sekiz yaşlarındaki sarışın bir kız çocuğuna yöneltmiş aynı soruyu. Erzurum’u hiç beğenmediğini söyleyen küçük kız, “Biz geldiğimizde her yer sararmıştı, babam ölmüştü, annem ağlıyordu.” diyerek ağlamaya başlamış. O kız çocuğunun verdiği cevap Ömer Karahan’ı çok üzmüş ve bir şiir yazmış Ömer öğretmen. Ve hemen başlıyor okumaya bizlere de duygu yüklü şiirini:

Sararınca dünya
Gönül bir Umman kuşu
Uçmağa gider
Ne zaman o zaman
Ne vakit o vakit
Kaybolur gider
Mevsimler değişir de
Sen fark etmezsin bile
Gün, gece
Akar da gider
Gördüm hüzün birikmiş gözlerinde
Bir ah gibi
Yağarda ıslatır şimdi
Sel olur gider
Sarı saçlarında
Rengi sarı sapsarı
Sararmış umutlar
Savrulur gider
Ah senin halin durur önümde çocuk
Yel vurur
Gün vurur
El olur gider...

OLUR, GÜZEL OLDU

Erzurum Büyükşehir Belediyesi ilçelere yönelik “prestij caddesi” projelerinin sonuncusunu Olur’da gerçekleştirdi. Olur’un cadde ve sokaklarını baştan aşağı yeni gbir görünüme kavuşturan proje, Olurlu vatandaşları da memnun etti. Şehrin yeniden yapılandırılmasında en iyi malzemelerin kullanıldığını ifade eden Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, yüksek kalitede, kış şartlarına uygun yapı malzemelerinin kullanıldığı cephe sağlıklaştırılmasında cadde ve binaların üç boyutlu lazer tarayıcı ile sayısallaştırılıp, modern tasarımla şekillendirildiğini ifade etti. **>> Çiğdem Kutanis**

Atatürk İletişim
Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğrenci Uygulama Gazetesi

Atatürk Üniversitesi adına sahibi
Dekan Prof. Dr. Naci İspir

Genel Yayın Koordinatörü
Doç. Dr. Hakan Temiztürk

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Doç. Dr. Besim Yıldırım

Tasarım
Hatice Özyurt

İletişim Adresi
**Atatürk Üniversitesi
İletişim Fakültesi Dekanlığı
ERZURUM**

**Tel: 0442 231 51 51
Faks: 0442 231 50 29
Web: gazete.atauni.edu.tr**

Haber Müdürü
Arş. Gör. Aslı Köseoğlu

Haber Merkezi
Murat Kaya, Nihal Özkan, Meryem Kırsaç, Çiğdem Öz, Uğur Keskin, Çiğdem Kutanis, Manolya Bulut, Metehan Nazlı, Yakup Türk, Hatice Özyurt, Özhan Baltacı, Yağmur Yıldırım, Ahmet Göneş, Okan Uluç, Şeyma Tahir, Sümeyra Saka, Zeynep Çiçek, Sertan Ocak, Nilsu Lokumcu, Cemal Turan Kaya, Dindar Karataş, Sultan Dağcı, Doğancan Bingöl, Rukiye Çelikel, Emre Ceylan

Baskı
**Zafer Ofset
0 442 233 25 45**

2026 Olimpiyatları için hazırlanıyoruz

Universiad ve EYOF organizasyonlarını başarıyla gerçekleştiren Erzurum'un adı 2026 kış olimpiyatlarıyla anılıyor. Erzurum'un kış sporları başkenti olduğunu belirten Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Fuat Taşkesenligil, olimpik hazırlık merkezlerinde 2026 için hazırlık yaptıklarını söyledi.

Özhan Baltacı

Erzurum Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Fuat Taşkesenligil Erzurum'un Türkiye'nin kış sporları başkenti olduğunu belirterek, sadece kış sporları alanında değil dört mevsimde de sporu geliştirme adına girişimlerde bulunduklarını söyledi. TOHUM (Türkiye olimpiyatlara hazırlık merkezi) projesine de dikkat çeken Taşkesenligil, "Mobil gençlik merkezim projesi ile genç yetenekleri ilçe ilçe gezerek keşfedip TOHUM projesi ile de daha iyi şartlarda olimpiyatlara hazırlanmalarını sağlıyoruz. Ülkemizi iyi yerlerde temsil edecek yeteneklere ihtiyacımız var." diye konuştu.

"Mobil Gençlik Merkezim Erzurum" projesi ile ilçe ilçe yetenekli öğrencileri keşfediyorsunuz. Şu ana kadar kaç yetenekli öğrenci keşfedildi ve öğrencileri seçerken hangi spor dallarına göre seçiyorsunuz?

Mobil gençlik merkezim bakanlığımızın bir projesi. Türkiye de spora katkı amacıyla birkaç ilden bir tanesi biziz. Sebebi de şu; spora verdiğimiz önemi, kanıtsamak ve bu öneme binaen de böyle bir projenin Erzurum'a getirilmesi konusunda çalışmalarımız oldu. Bu projeyle özellikle taramaya ihtiyacı olan yeteneğinin ortaya çıkarılmasına ihtiyacı olan hem köylerde hem ilçelerde gençlerin bu taramadan geçip Türk sporuna katkı kazandırılması amaç edinilmektedir. Bu tarama nasıl oluyor? Özellikle okullardaki çocukların uzman ekipler tarafından karşılıklı olarak bazı sportif faaliyetler bazı sportif faktörler gösterilerek bunların hangi spora daha yatkın oldukları ile ilgili bir tarama yani yetenek taraması yapıyoruz. Sayı olarak belirtmek şu anda mümkün değil. Bize göre her çocuk her sporcu yeteneklidir ama bunları kategorize etme bakımından yaptığımız çalışmaları biz ön plana çıkarıyoruz. Mesela kuzey ilçelerde Tortum'da, Uzundere'de, Oltu'da daha çok güreş branşına yatkın yetenekli çocuklar var. İrtifanın yüksek olması hasebiyle Karayazı, Karaçoban ve Tekman'da atletizme daha yatkın çocukların olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla bunlarla beraber çocukların spora özendirilmesi, teşvik edilmesi amacıyla yine bu proje kapsamında hem malzeme hem de materyal götürülüyor ve bir şenlik havası içerisinde bu projeyi gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

Gençlik Spor İl Müdürlüğü olarak amatör spor kulüplerine ve diğer spor kulüplerine ne gibi yardımlarda bulunuyorsunuz?

Tabii faaliyet gösteren bütün spor kulüplerine (bu yıl yaklaşık 120 civarında spor kulübüne) hem ayni hem maddi yardımlarda bulunduk. Eşofmanından ayakkabısına yağmurluğuna kadar birçok alanda 120 tane spor kulübüne yardımda bulunduk. Amacımız kulüpleşmeye teşvik etmek. Şu anda Erzurum'un yaklaşık 250 civarında spor kulübü var. Ama aktif olarak çalışan kulüp sayısı 150 tanedir. İsmi geçmeyen kulüpleri de aktif hale getirmek için böyle bir çalışmaya başvurduk.

Uluslararası kış sporları organizasyonlarına ev sahipliği yapmış Erzurum'da sadece kışın değil dört mevsimde de spor faaliyetlerini devam ettirme adına ne tür girişimlerde bulunuyorsunuz?

Erzurum coğrafyası ile, iklimi ile kış sporlarında daha çok ön plana çıkıyor. Yani biz kış sporlarında çok daha başarılıyız. Bir yüzmede Antalya kadar, Trabzon kadar başarılı değiliz. Ama biz bütün illere baktığımızda hemen hemen birçok ilden, Batıdaki birçok büyük şehirden bile fazla branşlarda spor yapıyoruz. 30'a yakın branşta spor yapıyoruz. O yüzden Batıya baktığımızda kış orada yok ama biz burada hem kış sporları hem de Batıdaki yaz sporlarını da birlikte yapıyoruz. Şunu da ekleyeyim; burada bir Universiad yapıldı, EYOF yapıldı. Universiad'a 54 ülke, EYOF'a 36 ülke katıldı. Binlerce sporcu ve spor adamı geldi. Erzurum ismini buradan alıyor, kış sporlarından alıyor. Ama talep halinde basketbolda, voleybolda, eskrimde, okçulukta da varız. Ve de iddialıyız. En son Türkiye şampiyonasında bir eskrimcimiz Avrupa şampiyonasına katılmaya hak kazandı. Türkiye şampiyonu oldu. Yine okçulukta olimpiyat üçüncüsü bir engelli sporcumuz var. Aslında baktığımızda biz her branşta kendimizi başarılı görüyoruz.

Erzurum geçtiğimiz yıllardaki olimpiyatlarda başarı adına belki beklentileri tam anlamıyla karşılayamadı. Peki, 2026 yılı olimpiyatlarını Erzurum'a getirerek başarı adına çıtayı daha fazla yükseltmek için ne gibi hazırlıklar yapıyorsunuz?

Bakanlığımızın şu an ciddi bir projesi var. İsmi TOHUM (Türkiye olimpiyatlara hazırlık merkezi). Bu tohum filizlenmeye başladı. 2013'ün kasım ayında kurulan TOHUM 4 yılda filizlerini vermeye başladı. 20 günde yaklaşık bin 150 tane, Türkiye'nin en iyi sporcuları bu tohumlarda tamamen devletin himayesinde en kaliteli, en sağlıklı yemekleri, en kaliteli yaşam şartlarına uygun bir şekilde, bu da yetmez kendilerine bir de harçlık vererek bu çocukların yetiştiği bir merkez, olimpiyat merkezi kuruldu. Buna tamamen 2023-2026 hem yaz hem kış olimpiyatları, hem Avrupa hem dünya şampiyonalarına hazırlık için bu çocuklar orada yetişiyor. Her branşta bu çocuklarımız yetişiyor. Mesela şu anda bizim TOHUM'umuz ve olimpiyat hazırlık merkezimiz de kış sporları ya da atletizm olsun yanı başımızda Artvin'de kano var, güreş var baktığımızda bütün 20 ilin her ilinde üçer beşer tane branşla önümüzdeki olimpiyatlara hazırlık yapılıyor. 2026 için de yine olimpik hazırlık merkezlerimizde kış sporlarına yönelik hazırlıklarımızı yapıyoruz.

SODES projesinden bahseder misiniz?

SODES projesi 2015 yılında başlattığımız bir projemizin devamı. 'Yetenek avcısı' şeklinde bir proje. Bu proje ile 14 branşta bütün ilçelerdeki çocuklar üzerinde yine bir tarama, yine bir sportif gelişim sağlama, malzeme yardımı yapma, sporu canlandırma adına oradaki sivil toplum üyeleri ve kulüplerle birlikte hareket etme, harekete geçme projemiz var. Bu projemiz 2017- 2019 arasında uygulanacak bir proje.

Gelecek yıllara dair Erzurum'u, spor adına ne gibi yatırımlar ve başarılar bekliyor? Erzurum halkına çocuklarını spora daha fazla teşvik etmeleri adına neler söylemek istersiniz?

Erzurum tesisleşme yönüyle Türkiye'nin en zengin illerinden bir tanesi. Yarın bir gün mutlaka biz de bu görevi bırakıp gideceğiz. Ben buraya 10 bin kişilik çok amaçlı bir salonun olması gerektiği kanısındayım. Bununla ilgili de çalışıyoruz. Bunu Erzurum'a getirirsek tesisleşme adına Erzurum'un bir eksiğinin kalmayacağını düşünüyorum. Belki ileriki yıllarda beş on sene sonra yeni bir stadyuma 30- 40 bin kişilik bir stadyuma ihtiyaç duyulabilir.

Aileler bence çocuklarını mutlaka mutlu, huzurlu, genç, sağlıklı, dinamik olmaları için boş zamanlarını değerlendirme adına değil, yapılması gereken bir aktivite olarak spora göndermeli, gençlik merkezlerimizde de bir enstrüman çalmasını öğrenmelerini sağlamaları gerekir. Huzurlu bir ailede sağlıklı bireylerin olması için mutlaka çocukların hem sportif yönden hem de sosyal yönden gelişiminin sağlanması gerektiği kanaatindeyim.

Erzurum'da milli maç neden olmasın!

Fuat Taşkesenligil, Özhan Baltacı'ya Erzurum'daki spor yatırımlarını ve faaliyetlerini anlattı.

Erzurum'da bu kadar coşkulu bir taraftar var, stadımızın da bir sıkıntısı yok. Peki, bir milli maç neden Erzurum'da oynanmıyor?

Evet, bu büyüklerin talebi olabilir. Onlar biraz daha baskılı olursa olabilir, neden olmasın. Niye bir milli maç olmasın? Olabilir; yani geçmişte Galatasaray – Fenerbahçe süper kupayı oynadı burada. Bizim sahamız bütün standartlara uygun. UEFA standartlarına uygun.

Erzurum Büyükşehir Belediyespor gerçekten hak ettiği yerde mi? Takımı daha iyi yerlere taşıma adına sizlere ve taraftarlara ne gibi görevler düşüyor?

Erzurum'un müthiş bir seyirci kitlesi var. Büyük bir iliz, modern tesisimiz var, sahamız var, 25 bin kişilik bir stadımız var. Çok coşkulu çok istekli bir seyircisi var. Erzurum üçüncü ligden birinci lige çıktı. Hak ettiğimiz yerde miyiz? Bu sene birinci ligde kalmayı başarırsak önümüzdeki yıl süper ligi zorlarız. Gençlik Spor Hizmetleri İl Müdürlüğü olarak bizim bir kulübün içişlerine karışma gibi bir görevimiz yok. Biz sadece tesisimizi hazırlarız, en iyi imkânlarla kendilerine tesisimizi sunarız ve başarılarına başarı katmak için tesisimizden sürekli istifadelerini sağlarız.

Stadyumunun altında ısıtma sistemi yoktu. Bizzat il müdürlüğü ısıtma sistemini yaparak kışın da yazın da 12 ay yemyeşil olmasını sağladı. Bugün bu büyük bir avantaj. Daha önce çamurda, batakta maç oynanırken şimdi yemyeşil bir alanda top oynanıyor; o açıdan kulübün başarısı ilimizin başarısı, il müdürlüğümüzün başarısı...

Hayvan barınağı sokak hayvanları için çalışıyor

Nihal Özkan

Erzurum Büyükşehir Belediyesi Hayvan Barınağı ve Rehabilitasyon merkezi, 2008 yılında kuruldu. Barınak kedi ve köpeklerin soğuktan korunması ve ehlileştirilmesi için kurulmuş bir tesis olma özelliği taşıyor. Üç veteriner hekim ile bir veteriner sağlık teknikerinin görev yaptığı barınağının bütün masrafları, Erzurum Büyükşehir Belediyesi tarafından temin ediliyor. Masrafların çoğunluğunu ilaçlar, muayeneler ve bakım teminatı oluşturuyor.

'Kısırlaştır-Aşılat-Yaşat'

Barınak, 'Kısırlaştır-Aşılat-Yaşat' sloganı çerçevesinde çalışıyor. Ocak ayından Nisan ayına kadar uzanan süreçte kışın zor şartlarında yaşam mücadelesi veren sokak hayvanlarının besleme ihtiyaçları da bu merkez tarafından karşılanıyor. Kısırlaştırma çalışmaları ise Orman ve Su İşleri Bakanlığının kontrolü altında yürütülüyor. Bu kapsamda, yılda en az 300 kedi ve 500 köpek kısırlaştırılarak sahiplendiriliyor. Her yaş grubundan bütün ziyaretçiler haftanın 7 günü boyunca kolayca barınakla iletişim kurabiliyor. Barınağın üç tane hayvan müdahale aracı mevcut. Araçlar köyler ve ilçeler dahil geniş bir alanda sorunlara çözüm üretmeyi amaçlıyor.

Canlıya zarar verilmesin

Barınakta görevli Veteriner Sağlık Teknikeri Emre Göğdemir, hayvan barınağı ve rehabilitasyon merkezine getirilen hayvanların genel sağlık taramasının ardından aşılama yapıldığını belirterek iyi bir sağlık sürecinin işlediğini vurguladı. Göğdemir, daha güzel yerlere geleceğini belirterek çalışmalarına büyük bir özveri ile devam ettiklerini açıkladı. Hayvanlarla birlikte iç içe yaşamayı öğrenmenin önemine vurgu yapan Göğdemir, "Bir kış şehrinde masum bir canlıya faydası dokunmayanın, zararı da dokunmasın. Onlarında sevgiye, şefkate ve daha bir çok unsura ihtiyacı var." dedi. Tesisi daha modernize ve daha iyi şartlarda bir olanak haline getirmeye çalıştıklarını, personelin hayvanlara sevgiyle yaklaştığını ifade eden Göğdemir, hayvan sevgisi olmayan insanların bu işi üstlenemeyeceğini belirtti. Ayrıca, bu sevginin büyüklüğüne dikkat çekerek, yeri geldiğinde hayvanlarla göz göze kurulan hafif bir iletişimden yola çıkılması etmenin de, o canlıya ait bütün detayları hissederek ruhsal bir terapi tarzında hasta olup olmamasına kadar bütün bu özelliklerin sevgisellikten geçtiğini ifade etti.

Göğdemir, bakılamayan hayvanlar ve diğer sorunlara ilişkin ihbarları dikkatle değerlendirdiklerini de belirtti.

Şiraze açıldı

Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü, kitapseverler için tesis ettiği kitap kahve açıldı. Sosyal Tesisler Müdürlüğüne bağlı olarak Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı'nın teşvikleriyle eski Kılıçoğlu Pastanesi'nin bulunduğu alan yaklaşık üç aylık tadilattan sonra toplamda 450 metre karelik bir kitap kahveye dönüştürüldü.

Mekana isim olarak seçilen 'Şiraze' Farsça kökenli bir sözcük; eski ciltli kitapların yapraklarını tutan bağ anlamına geliyor.

12 bin 500 kitap

Şiraze kitap kahve tasarımı, renkleri ve dekoru ile kitapseverler için güzel bir mekan oldu. 250 metrekaresi farklı bilim alanlarına ilişkin kitapların bulunduğu bir kafeterya, 200 metrekaresi de okuma salonu olarak işlev görüyor. 160 yakın yayınevinden 12 bin 500 kitabın bulunduğu Şiraze'de kitap ve dergiler ücreti karşılığında satın alınabiliyor.

Çay kahve eşliğinde kitap okunabileceği, ders çalışılabileceği, değerli zamanların geçirilebileceği Şiraze'de, her 15 günde bir yazarların katılımıyla imza günleri de gerçekleştirilecek.

>> Zeynep Çiçek

PERDER'e 100 öğrenci

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, kurum ve Sivil Toplum Kuruluşları (STK) ziyaretlerikapsamında Doğu Anadolu Perakendeciler Federasyonunu (PERDER) ziyaret etti. PERDER Başkanı Ömer Düzgün'le görüşen Çomaklı, Atatürk Üniversitesi'nin Erzurum'daki tüm kurum, dernek ve iş dünyasına ulaşarak ortak çalışmalar hedeflediğini ifade etti.

Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören 87 ülkeden 2 bin 500 uluslararası öğrenciyle daha yakından ilgilenilmesi için, Erzurum'un iş dünyası ve STK'larına paylaştırılması projesine PERDER'i de dahil eden Rektör Çomaklı, bu kapsamda 100 Azerbaycanlı öğrenciyi PERDER Başkanı Ömer Düzgün'e emanet etti.

Kardeş ülke Azerbaycanlı öğrencilere ev sahipliği yapma, kültürümüzü, töremizi ve milli değerlerimizi tanıtma açısından PERDER'e önemli bir görev düştüğünü söyleyen Rektör Çomaklı, Erzurumluların uluslararası öğrencilerle en iyi şekilde ilgileneceklerine emin olduğunu ifade etti.

PERDER Başkanı Ömer Düzgün ise ziyareti ve gerçekleştirdiği işbirlikleri ile üniversitenin kapılarını Erzurum'a açan Rektör Çomaklı'ya teşekkür etti. Kendilerine emanet edilen 100 Azerbaycanlı öğrenciyle en iyi şekilde ilgileneceklerini söyleyen Düzgün, "Bizlere emanet edilen öğrencilerimize en güzel şekilde ev sahipliği yapacak ve onlara kültürümüzü tanıtma noktasında elimizden gelen gayreti göstereceğiz" dedi.

>> İFHA

EKİN UZUNLAR

9 yaşından beri kemençe çalıyor

Sümeyra Saka

Bir hayalimi gerçekleştirdim; Karadenizli kemençe virtüözü Ekin Uzunlar röportaj yaptım... Uzun zamandır hayranı olduğum Uzunlar ile hem bir gazeteci olarak hem de bir müzik sever olarak Karadeniz müziğinin dününü bugününü konuştum. Dokuz yaşından beri kemençe çaldığını söyleyen Uzunlar, bir tarafının Arnavut olmasına rağmen 14 yaşında profesyonel kemençe çalacak duruma geldiğini ifade etti.

Öncelikle röportaj isteğimizi kabul ettiğiniz için teşekkürler. Kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

21 Ağustos 1991 İstanbul Bakırköy doğumluyum. Baba tarafından Arnavut göçmeni bir çocuğun oğluyum, anne tarafı da Trabzon Çaykaralı. Kemençeye 9 yaşında bir serüvenle başladım dayımın aldığı ilk enstrümanla... Aslında benim için hayata başlamak o idi. 9 yaşından beri enstrümanla uğraşıyorum kemençe çalıyorum; ayrıyeten kendi solo konserlerimi veriyorum. Belli bir sanatçılarla çalıştım. Halen Resul Dindar'la beraberim.

Peki, kemençe ile tanışmanız nasıl oldu?

Taso oynadığım dönemlerde -9 yaşındayken- taso oynarken Ahmet abi vardı bizim köyden, o kemençe çalardı, ona çok özendim. Dedim bana bir tane hediye alın, kemençe istiyorum. Dayım dalga geçti tabi benle o zamanlar; "Sen Arnavut çocuğu, ne anlarsın kemençeden!". Öyle bir kemençe aldılar bana kemençeyi aldığım ikinci gün kemençeyle şarkı çaldım. 9 yaşındaki bir çocuktan bahsediyoruz. Hiçbir bilgisi yok sadece izlediklerimle ilk gün kemençeyle şarkı çıkardım. Ondan sonraki süreç içerisinde kendimi geliştirdim. Yörenin üstatları farklı kemençeciler dinleye dinleye, ustalar dinleye dinleye kendime onları örnek alıp sonra kendimden bir stil oluşturup buraya geldim.

Mesleğe bir sanatçı ile mi başladınız?

İlk önce bir kafede çalıyordum, ilk profesyonel kemençe hayatıma 14 yaşında başladım. Ondan sonraki yaşamımda yavaş yavaş sanatçılarla tanışmaya başladım. Bu gruplarla çaldım, bunla çaldım, o sanatçıyla çaldım derken böyle bir duruma geldim.

İlham aldığınız şeyler nelerdir?

Benim aslında ilham aldığım tek şey Karadeniz. Karadeniz Çaykara kendi memleketim deyim sana. Ben aslında Arnavut çocuğuyum tamamiyle ve tamamiyle Karadeniz kültürüyle yetiştiğimi düşünelim çünkü hiç baba tarafına çekmemişim sadece DNA olarak baba tarafına ve fiziksel olarak baba tarafına çekmişim ama tamamıyla ruh, beden ve duygu olarak da Karadeniz diyebilirim.

Peki, örnek aldığınız sanatçı ya da sanatçılar var mı?

Benim örnek aldığım Matthaios Tsahouridis Yunan kemençe virtüözü, ben onu örnek aldım. Başlangıcım Cemal Berber'dir. Fuat Saka'nın kemençecisi Cemal Berber. Tabi Yusuf Cemal Keskin var; bunlar eski üstatlar, bunları örnek ala ala bir şekilde kendimi geliştirdim. Sonra da Matthaios Tsahouridis ile tanıştım, 16 yaşında onu örnek aldım; ondan sonra da kendi yolumu çizdim.

Youtube ve sosyal medya hayatınızda ne kadar yer kaplıyor?

Çok! Yüzde 80'i odur diye söyleyebilirim çünkü tamamıyla ve tamamıyla, açıkçası bu serüvene kapıldım, bağımlısı olduk diyebiliriz. Müzik hayatımı da çok etkiliyor çünkü ben ordaki insanlara kendimi ifade edebiliyorum, orda insanlarla kendimi paylaşabiliyorum çünkü ne popülerse onu kullanıyoruz. İnsanların bize ulaşması o zaman daha kolay oluyor. Şu an facebook mesela o kadar güncel değil, artık eskisi gibi o popülerliği kalmadı. Şu an youtube ve instagram güncel; biz de onlara ağırlık verdik.

Peki, yotube'dan takipçilerinizin yazdığı yorumlara ya da instagram'dan yazmış oldukları yorumlara ve mesajlara dikkat edip geri dönüş sağlıyor musunuz?

2017'den sonra dm'ye çok dönememeye başladım inanır mısın, 2017'de yaptığım güzel şeyler, videolar, paylaşımlar güzel bir yer edindi; ben de kendimi geliştirdim. İnsanların attığı mesajları okuyorum, bazılarını da kaçırabiliyorum. İnanır mısın, 200 yorum aldıysam sadece ikisi üçü olumsuz. Hep iyi güzel yorumlar alıyorum; beni çok seviyorlar, yani tepkileri çok güzel. Onlara karşı doğal olmaya çalışıyorum. Onları karşılamaya çalışıyorum, video istiyorlar çekip atıyorum, instagramda da güzel yorumlar alıyorum. Tabii ki eleştiri de alıyorum, eleştirilere her zaman açığım çünkü sonuç itibariyle onların gördüğü beni, eksik olduğum yönleri de görebiliyorlar. Onların yorumlarını dikkate alıp kendimi düzeltiyorum.

Ekin Uzunlar, müziği, kemençeyi ve ilham kaynaklarını anlattı: "Benim aslında ilham aldığım tek şey Karadeniz. Çaykara; kendi memleketim. Ben aslında Arnavut çocuğuyum ama tamamiyle Karadeniz kültürüyle yetiştim."

Karadeniz müziğine ülke çapında değer veriliyor mu?

Bu değeri biz kazandırdık diye düşünüyorum. Önceden değer verilmiyordu; bunu biliyorum. Şu an artık kemençe gayet güzel bir yerde ve daha da iyi yere gelecek. Dünyaya da taşımamız gerekiyor bunu; en büyük hedeflerimden biridir bu.

Mesleki hayatınızda bundan sonraki hedefleriniz?

Bundan sonraki hedeflerim kemençeyi daha güzel boyutlara, daha güzel bir konuma, rafa koymak istiyorum. Kendi başıma işler yapıyorum; ileriki zamanda daha da geliştireceğimi düşünüyorum

Şarkılarınızdan sizin için farklı anlam taşıyan bir şarkı var mı?

Hepsi, hepsi benim için anlam taşıyor; hepsinin içinde farklı farklı sevdalar var, hepsinin içinde farklı farklı memleketime aşk var; hepsini ayrı seviyorum çünkü ben yaptığım şarkıları şarkı yapmak için, halk dinlesin diye yapmıyorum; ben bu müzik piyasasına başladığımda da, yaptığım ilk parçalarda da ben sevdiğim için, ben istediğim için o şarkıyı yaptım. İnsanlar bunu hissedebildiği için bu şarkıları sevdiler, ben öyle düşünüyorum açıkçası. Bütün hepsi benim için çok büyük anlam taşıyor.

Yerel kanallarda yapılan programlar eleştiriler alıyor. Sizce bu Karadeniz müziğini nasıl etkiliyor?

Çok kötü lanse ediyor; kesinlikle kötü, biz böyle müzik yapmıyoruz ki bizim yöre müziklerimiz daha otantik, daha güzel, daha kaliteli. Bunu çok kötü yaptılar; görüntü kalitesi de kötü, yapılan programlar da kötü. Her önüne geleni oraya çıkartırsan açıkça söylemek gerekirse yani ben artık kendi kendime büyük konuşmayayım ama ben programa çıkmamaya karar verdim. Programa çıkmayacağım benim kendi kliplerimi yayınlıyorlar ama ben düzeyi düşürdükleri için oraya çıkmıyorum. Biz büyük bir yöreyiz; çok büyük bir ülkeyiz; daha iyi şeyler yapabiliriz diye düşünüyorum.